

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De orthographia dictionum e Graecis tractarum

Johannes <Tortellius>

[Venedig], 12. Nov. 1484

C

[urn:nbn:de:bsz:31-299711](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299711)

- B** ussi cum geminato. s. scribitur: populi sunt medorum.
- B** utes cum. t. exili scribitur: fuit filius amici regis bebyrciorum: & pater Erycis. Est etiam eodē noīe scytharū fluius: cui propinqui sunt agathyrsi & farmatae.
- B** utyrum cum. t. exili & y. græco scribitur: dicitur proprie bouis caseus. Nam componitur ex Βούσ: quod bouem dicit: & Τύρον caseum.
- B** utrotum cum. t. exili utrobique scribitur: ubi in prima. y. græcum in. u. nostrum cōuersum fuit. Nam apud illos bytrotū dicitur: urbs fuit chaonea: quæ pars est alpestris epiro excelsa in loco sita: dicente Virgilio libro æneidos tertio: Et celsam butroti ascendim⁹ urbē. licet nōnulli more græco bytroti legere uelint. In qua ut idem poeta ostendit troianus Helenus post troiæ excidiū regnauit: dicente etiam Ouidio li. metamor. xiii. Rura petunt epiros ab his regnataq; uati
Bytrotos phrygio simulataq; troia teneret.
- B** uxor cum. x. consonante apud græcos scribitur: nostri uero plærunq; x. in duplicatum. s. commutare consueuerunt: ac dicere bussus. Quin & ubi primam græci cum. p. & y. græco scribunt: Nos cōmutantes. p. in b. & y. græcum in. u. nostrum dicimus bussus. Et est arbor ac lignum: ex quo bussola fiunt. quandoq; uero ex more græco bussolum a nostris pyxis huius pyxidid dicitur. ut Iuuenalis in secunda satyra: Et condita in pyxide lyde. Sane Seruio teste super octauo æneidos: dicitur hæc buxor & hoc buxū: unde ut ait superfluo quidam arborem generis fœminini esse uolunt: lignum uero incisum neutri cum eo loco etiā de ligno generis fœminini a Virgilio habeatur exemplum cum ait: Tympana nos buxorūq; uocat berecynthia matris Idææ.

Abalii cum. c. exili hoc est absq; aspiratione & unico. l. scribitur: sunt teste Herodoto libro historiarum tertio: populi asiatici.

Cabrio cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro octauo iliados: frater Archeptolemi aurigæ Hectoris: In cuius mortui locum suffectus fuit. Apud nonnullos uero græcos dicitur cabriones.

Chabrias cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit atheniensis: & in summis duobus habitus: resq; multas memoria dignas gessit: ut Plutarchus & Aemilius de illo rettulerunt. Namq; illum inter cætera castrametari: & bellicas artes summe nouisse ostendunt.

Cacabus absq; aliqua aspiratione scribitur: uocabulum græcum est: quod a sono nomen assumpsit: quem supra ignem positus facit: a nostris dicitur olla in qua pulmentarium coquitur. paulus iurifconsultus de fundo instructo: cacabos inquit inter & æneum quod supra focum pendet nō multum interest. hoc aqua ad potandum calefit: in illis pulmentarium coquitur.

C acethos cum. c. exili utrobique & e. absq; diphthongo atq; th. aspirato scribitur: dici potest a nostris malus mos seu mala consuetudo. ut Iuuenalis in satyra quæ incipit Et spes & ratio inquit: Scribēdi cacethos ægro quæ in corde fenescit. Nam componitur ex κακός: quod est malus: & ἔθος cum prima breui: quod est communis mos seu consuetudo: ut in dictione ethos uidebimus.

C acephaton cum. c. utrobique & t. exilibus atq; ph. aspirato scribitur: dici potest a nobis mala locutio: uel cōsonantia. Nam componitur ex κακη: quod est mala: & φάτρον locutio: quam figurat tunc esse dixit Seruius super primum æneidos: quando præpositionem cum littera. n. consequitur. ut Virgilius: Numerum cum nauibus æquat. Alii uero etiam addunt cum sequens dicitio duas habet syllabas præcedentibus duabus cōsimiles. ut Cicero in epistolis: O fortunatam natam me consule romam: quod sane inconcinne fieri depræhensum est. Sed ut ait Iuuenalis Si sic omnia dixisset Antoni gladios potuit contemnere.

C eecaria absq; aliqua aspiratione aut diphthongo scribitur: insula est in ponto: quam quidam græciariam dicunt: ut testis est Plinius libro sexto naturalis historiae. Estq; Marti sacra. In qua uolucres cum aduenis pēnarum ictu pugnare uidentur.

C achinnus prima absq; aspiratione: sequens per. ch. aspiratum scribitur: & a uerbo græco quod est κακῶς: id est solute rideo deducitur: itaq; cachinnus solutus est risus. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris Sed facilis cui uis rigidi censura cachinni.

C aconsyntheton cum. c. exili utrobique & antepenultima cum. y. græco: penultima uero cum. th. aspirato: & ultima cum. c. exili scribitur: dici potest mala compositio. Nam componitur ex κακόν: quod est malum: & syntheton compositum.

C acus cum. c. exili utrobique scribitur: dici potest a nostris malus: id enim κακός apud græcos designat: sed apud illos habet accentum in fine: quem teste Seruio apud nostros mutat in penultimam cum pro proprio uiri nomine assumitur. Virgilius libro æneidos octauo eum dixit fuisse Vulcani filium: & ab Hercule interfectum. Seruius uero dixit illum fuisse Euandri seruum ac furem: qui ideo ignem euomere dictus fuit: quia agros populabatur: quem ut ait foror sua eiusdem nominis prodidit: ex quo sacellum promeruit: in quo ei per uirgines Vestæ sacrificabatur.

- C**adytis penultima cum. y. græco: & ultima cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Herodoto libro histori-
arum secundo urbs palæstinorum non multo minor q̄ Sardis.
- C**adus cum. c. exili & unico. d. a nostris scribitur: cum eius prima brevis ponatur. ut Virgilius libro æneidos
primo Vina bonus: quæ deinde cadis onerarat acestes. quod nonnulli poetæ græci obseruant: sed cōmuni-
ter cum duplicato. d. ab illis scribitur. Alii uero magis latinum putant: & a cadendo deriuari arbitrantur:
ac esse uas acuti fundi: ita ut sine adiutorio stare non possit.
- C**æa cum. c. exili & .æ. diphthongo scribitur: insula est in ægæo mari sita: a Cæo Titani filio eius primi incolæ
cognominata: qui pater fuit Latonæ & Asteriæ. Seruius nero super primum æneidos aliud sentire uidetur
uidelicet Aristeū filiū Cyrenes matris istinctu thebas reliquisse: & hanc insulā primit⁹ habitasse: quæ relicta cū
Dædalo ad sardiniam postea pertransiuit. Ex hac teste Plinio libro secundo naturalis historiz: amplius tre-
centorum milium passuum subito abrupto hiatu cum pluribus mortalibus mare rapuit.
- C**æcias cum. c. exili utrobicq; & .æ. diphthongo in prima: atq; i. latino in penultima scribitur: uentus est: quez
teste Gellio Aristoteles ita flare dicit: ut nubes non procul propellat: sed ut ad se uocet.
- C**hære cum. ch. aspirato & .æ. diphthongo scribitur: dicitur apud nos salue. Vnde Persius: Quis expediuit
psitæco suū chære id est ei consuetum & usitatum disci. ut Virgilius in Palæmone: Sua semper apud me Mu-
nera sunt lauri. uel suum dixit: hoc est ita expressum ut naturale illi uideatur. Quemadmodum Virgilius li-
bro georgicorum secundo: Quæq; suo uiridi semper se gramine uestit.
- C**hærippus cum. ch. aspirato & .æ. diphthongo atq; i. latino & duplicato. p. scribitur: nomen est proprium
sed compositum ex chære: quod est salue: & hippos equus. Iuuenalis in satyra Stemmata quid faciunt: Præ-
conem chærippe tuis circumspice pannis.
- C**ærete prima cum. c. exili & .æ. diphthongo ultima scribitur sine aspiratione. Ciuitas fuit in tuscia: quæ pri-
us agilla dicebatur. Sed sic quoq; a romanis teste Seruio super octauo æneidos uocata: quia cū romani eun-
tes per tusciam interrogarent agillinos quæ diceretur ciuitas. Illi utpote græci quid audirent ignorantes: &
optimum ducentes si prius eos salutarent: dixerunt chærete: quod cum. ch. aspirato & .æ. diphthongo scri-
bitur: uidelicet chærete: hoc est saluete. Quam salutationem romani nomen ciuitatis esse putauerūt: & de-
tracta aspiratione eam cærete nominauerunt: ut testis est Iginus in urbibus italicis. Et declinatur secundum
aliquos hoc cærete huius cæretis. Liuius tamen libro primo ab urbe hoc cære huius cæretis. & nomen patri-
um hic & hæc cæres huius cæretis. Virgilius libro octauo æneidos: Est ingens gelidum lucus prope cæretis
amnem: qui teste Seruio minio dicit: ut idem libro. x. Qui cærete domo: qui sunt minionis in aruis. de quo
etiam Priscianus in quarto nonnulla dixit.
- C**hærea cum. ch. aspirato & .æ. diphthongo in prima scribitur: nomen est propriū: quod apud græcos habet in fi-
ne. s. litteram: quam nostri abiiciunt. Nam scribitur apud illos χαίρεα: idq; in multis fieri consuevit.
- C**ærephon cum. ph. aspirato & .æ. diphthongo in prima scribitur: fuit Socratis discipulus: & ab eo libidinosè
amat⁹: ut illi ipinxit Aristophanes in comœdia: quam contra Socratem scripsit: cuius titulus est νεφέλαι.
- C**æculus cum. æ. diphthongo & .c. exili scribitur: nō descendit a græco: sed latino: fuitq; Vulcani filius: de quo
late uidebimus in dictione prænestæ.
- C**æcuba cum. c. exili utrobicq; & .æ. diphthongo in prima scribitur. Quidam latinum putant: & ab eo quod
est cæcum deriuari contendunt. Ita ut uina sint antiquissima: quæ cæco in loco diu cōdita fuerint. Ego uero
& si uini genus esse dicam: nomen tamen assumpsisse a loco græco cæcubum uinum comperi. Nam ait Pli-
nius libro naturalis historiz. iiii. cum de campania tractat: Hinc setini & cæcubi obtenduntur agri. his iun-
guntur phalerni calœni: deinde iunguntur massici gaurani surrhentiniq; montes: de quibus in dictione sur-
rhentum late uidebimus. Ideo dixit Horatius libro secundo sermonū: Cæcuba uina ferens alchon chiū ma-
ris expers. Et Martialis in epigramatibus: Cæcuba fundanis generosa coquūf amicis: Vitis & in media nata
palude uiret. Et alibi: Dormiat & tecū q cum mō cæcuba miscet: Cōuiuas roseo torserat ore puer.
- C**æyx cū. c. exili & .æ. diphthongo atq; y. græco scribitur: fuit rex trachynæ Luciferi fili⁹: & frater Dædaliōis: ha-
buitq; uxore formosissimā Halcyonē Neptuni filiā mutuo sibi amore deuictissimā: hinc cū ad Apollinē cla-
riū cōsultur⁹ de statu regni prexisset: tēpestate absorpt⁹ ē: cui⁹ cadauer cū a mari ad lit⁹ deiectū fuisset: & ill⁹
uxor cōspiceret: dolore correpta in pelag⁹ se precipitē dedit. Sed Neptuni miseratiōe & Thetidis: ambo i hal-
cyones marinas aues cōuersi sūt: ut ostendit Ouidi⁹ li. xi. metamor. de quibus in dictione halcyones uidebim⁹.
- C**æra cum. æ. diphthongo teste Apuleio grāmatico a nostris scribi cōsuevit. Nam licet a græco: quod ē κινός
traducatur: & secundū regulā illud. n. in nostrum. e. pductum absq; diphthongo transferri cōsueuerit: tamē
q̄a apud nos nō est ipsius. e. pducti a correpto in figura discretio: placuit ip̄o Apuleio teste in aliquib⁹ dicti-
onibus p diphthō. hoc ip̄m decreuisse: ut similiter uidimus in dictione athica: & uidebim⁹ in dictione scæna.
Alii uero cæram latinum putauerunt: ut in dictione diphthon. uidebimus.
- C**æroma cū. æ. diphthongo similiter posse scribi uidetur: quia a cæra descendit: illudq; pro unguento accipi-
mus. ut Iuuenalis in secunda satyra: Et cæromatico fert niciteria collo.
- C**æfæna cum. æ. diphthongo in prima & secunda a græcis scribitur: urbs est in gallia cisalpina.

- C**æstus cum .c. exili & .æ. diphthongo atq; .t. simplici scribitur: non est dictio græca: ut quidam putauerunt: sed latina a cædendo deducta: arma sunt pugilum. Et huius cæstus in genitiuo declinatur: sed nōnunq̄ sine diphthongo cæstus secundæ declinationis comperitur: & græcum a nonnullis creditur. significatq; Veneris cingulum quo uxor cum maritalis illi fides dabatur: a marito cingi cōsueuerat: dicente Phyllide apud Ouidium in .ii. heroidum epistolarum ad Demophoonta.
Cui mea uirginitas auib; libata sinistris:
Castaq; fallaci zona recincta manu.
Quod sane cingulum teste Seruio super .v. æneidos balteus dicitur. Quod uocabulum ut ait nō tantū quo cingimur: sed etiam a quo arma dependent indicat: & numero tantū singulari est generis masculini. Iuuenalis in ultima satyra: Ast illi quos arma tegunt: & balteus ambit. In numero uero plurali neutri tantum generis. ut idem Iuuenalis: Quotiens rumoribus ulciscuntur baltea.
- C**aicus cum .c. exili utrobiq; & .i. latino scribitur: fluuius est phrygiæ teste Liuius in .vi. de bello macedonico ueniens a mysia: ut Plinius ipse rettulit libro sexto naturalis historiae. unde ait Virgilius in quarto georgico rum: Myfusq; caicus. Quin & provinciam teutraniam irrigat: & antiquū creditur mutasse cursum dicente Ouidio libro .xv. metamorphose. Emissum capitiscq; sui ripaq; prioris Pœnituisse ferunt: alios nunc ire caicum. fuit etiam nomen uiri troiani focii Aeneæ.
- C**ayster absq; aliqua aspiratione & .y. græco scribitur: Fluuius est asiæ in cilbianis iugis ortus. ut dixit Plinius libro quinto naturalis historiae: qui multos amnes deferens: & stagnum persagæum: quod pyrrhites amnis expellit. Et præter asiam paludem labens: sub pionio monte ephesum alluit. Vnde Virgilius libro georgicorum primo ait: Iam uarias pelagi uolucres: & quæ asia circum Dulcibus in stagnis rimant' prata caystri. Homerus similiter libro iliados .ii. *σάραρυϊ δὲ τὸ λειμῶν ἄστω ἐν λειμῶνι καὺστρίου ἀμφιπέερα.*
- C**alais cum .c. exili & unico .l. sequēte .a. atq; .i. latino in ultima scribit: fuit Zeti frater: & filius Boreæ ex Orithyia: ut uidebimus in dictione Zetus.
- C**alamus cum .c. exili & unico .l. scribitur: est harundo magis minuta habēs internodia longa & recta. Ex qua sagittæ apud diuerfas gentes fiebant: quod Virgilius tetigit in Dancæta cum ait: Cum daphnidis arcū Fragili: & calamos .i. sagittas. Nam teste Plinio libro .xvi. naturalis historiae: calamis populi orientis bella conficiunt: & spicula illis addunt irreuocabili hamo. Et cum fere totum orientem & septentrionem calamis superatos ostenderit subdit: præcipuus hic usus hic in creta bellatores suos præcipitauit. Sed in hoc quoq; (ut in cæteris rebus) uicit italia: quando nullus sagittis aptior calamus quem in rheno bononiensi amne: cui plurima inest medulla pondusq; uolucere. Et contra flatus quoq; peruicax. Et subdit libris quoq; non eadeq; gratia. Nam ut supra paululum dixerat chartis seruiunt calami maxime ægyptii. iuxta cuius sententiā Martialis ait in epigrammatibus: Dat chartis calamos habiles mēphitica tellus: Texantur reliqua tecta palude tibi. Sed contra hunc pergere uidetur Plinius cum ait: Probatores tamen cnidi: & qui in asia circa auenticum lacum nascuntur: nostratibus fungosior subest natura: cartilagine bibula fissilis: & præcuta semper acie geniculata. Cæterum gracilitas nodisq; distincta leui fastigio tenuatur in acumina crassiora. Et infra subdit: calamus uero alius totus concavus est: quē syringā uocant utilissimus fistulis. quoniam nihil est ei cartilaginis atq; carnis: & continuo foramine peruiū. hæc ille. de quo Virgilius in bucolico locutus uidetur cū ait: Nec calamis solum æquiparas: sed uoce magistrum. Similiter idem Plinius libro .xii. eiusdem uoluminis prius dixerat calamos & iuncos odoratos in arabia nasci indiaq; & syria: quibus in unguētis usus fuisse ipse idem in sequenti libro ostendit. & a calamo calamarium pficiscitur: quod quidam usurpāt pro theca. Calamaria in qua calami recōdunt: sed quia hoc tempore pleriq; penna scribunt: potest etiam dici pennarium.
- C**alendæ cum .c. exili & unico .l. scribit: nec illorū admittenda est cōsuetudo uel ratio: quæ per .κ. græcam litteram dictionē illā uel aliam quāuis scribendam contendunt: ut supra ostendimus. Et dicunt calendæ a *βρῦω* quod apud nos est uoco: quia solebat romæ minor pontifex noua conspecta luna plæbem uocare: ut audiret quot dies a calendis ad nonas superessent. hinc teste Macrobio libro saturnaliū .i. Et ipsi curiæ. ad quam uocabant: calabre nomen datū est: & classi q̄ omnis in eā populus uocaret. Qua de re teste Gellio li. vii. noctiū atticæ: classici dicebant primæ tantū classis hoies: qui centū & uiginti quinq; milia æris amplius uenerant. Infra classem aut appellabant secundæ classis cæterarūq; omniū classiu: qui minore summa æris: quæ supra dixi censebant. unde & classicū deductū dicitur: quod teste Seruio super .vii. ænei. & tuba ipam & sonum indicat. Virgi. classica iamq; sonant quæ sane flexibilis tuba est: ut uidebimus in dictione classica. Alii uero dictā uolunt classem a cale: hoc est a fuste: quia naus quæ aliquādo classis dicebatur: de fustibus fiebat. Nam de cala inquit Lucilius: Scinde calam: ut caleas. i. o puer frange fustē: & fac focum. De classe inquit Horatius: Me uel extremos numidarū in agros Classe releget: cū de una loqueret naui. Et Virgilius li. ænei. vi. Lyciæ ductorē classis Horontē: ubi ait Seruius apertū exemplū classem etiā dici unā nauē: & hoc quia unius solius nauis Horontes ductor fuit. Erantq; calendæ lunoni sacre: dicente Ouidio libro fastorū primo: Venedicat ausonias iunonis cura calendas. & inde calatores cū unico .l. & .t. nō aspirato dicti sunt serui: q̄ semper uocari possent: ob necessitatē seruitutis: ut testis est Festus. Quin & conciliū a concalando. i. cōuocādo dictū quidā

quidam putant. Procalare similiter prouocare dicitur ipso Festo teste. Et eodem modo calumniā: & calones ex illo dicta uoluit. Sane teste Paulo iuriscōsulco de uerborum significatione ante diem decimū calendarū: & post diem decimū calendæ atq; utroq; sermone undecimus dies significatur. Similiter Petronio grāmatico teste intra calendæ id fieri dicit: quod nō ante calendæ. i. eo ipso die: quo calendæ sunt agebat. At Gellius circa finē li. xii. noctiū atticarū post longā rei huius disputationem tandem concludit: & ante calendæ & in ipsis calendis iure fieri posse.

Calathus cum. c. exili & unico. l. atq; th. aspirato scribitur: dicitur a quibusdā ex nostris qualus & diminutiū quafillus. Ab aliquibus fscella. iuxta quas significationes ait Virgilius in Alexi: Tibi lilia plenis Ecce ferunt nymphæ calathis. Aliquando uero & pro calicibus ad sacrificium aptis posuit idem cum ait in Daphnide Vina nouū fundam calathis aruisia nectar.

Calabrya cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: pars est italiæ post lucaniam a græcis sic cognominata: quia bonis omnibus scætet. Nam componitur ex καλά: quod dicit bona: & βρύω: quod est scaturio. Et idem hic calaber & hæc calabra & hoc calabrum deriuatur. Ouidius li. iii. de arte: Ennius emeruit calabrys in montibus hortos Contiguos pene scipio magne tibi.

Calchas prima cum. c. exili sequēs cū. ch. aspirato scribitur: fuit Testoris troiani fili⁹: ut testis est Ditis augur maximus: qui cū circa initia belli a troianis ad Apollinem delphicū cum muneribus mitteretur: & responsus habuerit: ut dimissis troianis græcog; sequeretur foelicitatē ab illis gratissime receptus est: cuius sane interitū in dictione gryneum nemus uidebimus.

Calydnæ cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: insulæ sunt quædam paruæ ex cycladibus: de quibus Homerus libro secundo iliados meminit.

Calisto cum. c. & t. exilibus & unico. l. atq; i. latino scribitur: fuit Lycaonis arcadiæ regis filia: ut dixit Hesiodus quæ post pulsum patrem a regno: Dianā secuta ē. Sed ut narrat Ouidius libro metamor. ii. cū Iuppiter illā cōspiceret: & amaret: accepta Dianæ forma: ad illā perrexit: quā cōpressit: & grauidauit. Ex qua ortus ē Arcas: a quo arcadia prouincia cognominata est. Sed a Iunone crinibus cōprehensa: & in diuersum distracta: in ursam cōuertitur: quā cū filius Arcas deinde uenator effectus: sese cōspicientē matrē ursam ac fixe intuentem forte cōperisset: rei inscius sagitta illā impetere satagebat. Quibus Iuppiter miseratus: ambos in cælum traxit: & iuxta borealē polū locauit. Quod Iuno ægre ferens: Tethym Oceani uxore suamq; nutricē adiens ab illa impetrauit: ne Calistone in Oceano leuare permitteret. Quare cū cætera signa occidant: & in Oceano se leuare dicatur: solum ursæ signum nunq; occidit: dicente Virgilio li. georgicorum. i. Arctos oceani metuentes æquore tingi. Sed cum in terris urfa esset: & mænalum erymanthum arcadiæ montes incoleret: Mænalis ipsa & Erymanthis a poetis dicitur. Ouidi⁹ libro quinto de tristibus.

Quæ nunc suppositum stellis erymanthidos ursæ

Iuncta tenet crudis sarmatis ora getis. Et prius libro quarto dixerat: Cunctis suo borea mænalis urfa uidet. Verum hæc ipsa ex græcis nōnulli in nonacri arcadiæ monte gesta narrarunt.

Calipolis cū. c. exili nō geminato. l. atq; i. latino utrobicq; scribitur: urbs est thraciæ in extremo hellespōti a. C. Calicula ædificata: a quo nomē assumpsit: hoc est Caliculæ polis. i. ciuitas. Calicula uero a caligis: quas margaritis refertas primus portauit: nomen assumpsisse dicitur.

Calinius cū. c. exili & unico. l. atq; i. latino scribitur: fuit statuarius. de quo Quintilianus meminit.

Calon cum. c. exili & unico. l. scribitur: fuit teste Quintiliano uir statuarius.

Calidonia cū. c. exili & unico. l. atq; y. græco in secunda scribitur: ciuitas fuit ætolia: & regia Oenci patris Meleagri: a quo locus circūstans eodem nomine cognominatus fuit: & penultimā corripit.

Calypso cū. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: fuit teste Hesiodo i theogonia nymphe Oceani: & Tethyos filia. Homerus uero siue eandē: siue aliam dixit libro. vii. odisseæ fuisse Atlantis filiā cuius ait: ἔνοα μὲν ἀτλαντος οὐρανὸν ἀστυρόλοισσα καλυψώ. hæc insulæ de suo noīe cognominatam tenuit in ionico mari sitā p̄pinquā laciniō p̄montorio: ut sentire uidetur Plinius libro. iii. naturalis historiæ. Alii uero dicunt in mari aphrico fere ex opposito ad maiores fyrtes: quā prius dictam ogyam a rege: q in illa regnauit ferunt. Et in hoc cū Plinio forte conueniunt: quia mare aphricū ionio est conterminū. Ad hanc ut dixit Homerus Ulyxes cū discessisset a Circe naufragus peruenit. Et quia alter fuit alterius amore detentus: septem annos cum illa morā traxit. A qua magna cū difficultate discedere ualuit: dicente Ouidio li. ii. de arte: Non formosus erat: sed erat facundus Ulyxes: Et tamē æquoreas torfit amore deas.

Calix cū. c. exili & unico. l. atq; i. latino scribitur: græce uero dicitur κύλιξ genus est poculi: de quo ait Macrobius libro saturnaliū una littera cōmutata: uidelicet. v. græcum in. a. dicitur apud nostros calix.

Calix cū. y. græco in ultima: folliculū ē quo fructus arborog; cooperit: deductū a καλύπτω quod ē cooperio

Callicratidas absq; ulla aspiratione & duplicato. l. atq; i. latino scribitur: nomē est uiri proprium.

Callimach⁹ prima cū. c. exili sequēte duplicato. l. & i. latino atq; ch. aspirato in ultia scribitur: fuit nomē pluriū sed p̄cipu⁹ fuit teste Solino poeta cyrenensis. Alter fuit historic⁹ ægypti⁹: de quo uidebim⁹ in dictione Osiris.

Calliope cū. c. exili & duplicato. l. atq; i. latino scribitur: fuit una nouē musarum: & aliis excellentior: ut dixit

- Hesiodus, Cuius causam ac illius interpretationem uidebimus in dictione misæ. Et dicitur nonnunquam Calliopea: ut Ouidius libro fastorum, v. Prima sui cepit Calliopea chori, cuius ratio est: quia apud illos καλλιόπη cum, η. in fine: & καλλιόπη: cū ei diphthongo in penultima: hoc est subsequente, a. scribitur: quā diphth. semper (ut supra uidimus) in, e. uel in, i. productas transferimus.
- C** allistratus absq; aliqua aspiratione & duplici, l. atq; i. latino scribitur: nomen fuit uiri proprium.
- C** allisthenes cum, c. exili & duplicato, l. atq; i. latino & th. aspirato scribitur: fuit Aristotelis discipulus & necessitudine quadam ex materna stirpe cōiunctus excellentissima disciplina iuuenis. hic ad Alexandrū magnū ab Aristotele missus: Cum in asiā illum sequeretur: quasi Hermolai cōiurationis auctor: ab Alexandro interfectus est. Atqui constat falso obiectum illi cōiurationis crimen: de quo late habetur in Iustino libro decimo quinto sui epitomatis.
- C** allisphyrus cum, c. exili & duplici, l. sequente, i. latino: & cum, y. græco in penultima scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia pater Alcini.
- C** allipidæ cum duplicato, l. atq; duplicato, p. & i. latino utrobiq; scribitur: populi sunt scythiæ hypanum fluium incolentes: ut testatur Herodotus.
- C** alliroe cū, c. exili & duplicato, l. atq; i. latino scribitur: fuit Achiloi filia & uxor Alcmai filii Amphiarei ex Eriphyle coniuge: qui sane Alemaus in uindictam patris matrem occidit: ut uidebimus in dictione Eriphyle. Quo scelere uti Orestes furore correptus: ab Amphilocho fratre in ultionē matris obruncat⁹ est. Sed Calliroe Alcmai uxor Iouē toto corde precata est: ut filios suos impuberes: q̄ primū crescere sineret: & infantibus adderet annos: ne necem sinant sui genitoris inultam. Iuppiter his annuit. Nam cū primū iuuenes effecti sunt: Amphilochū patrū interfecere, de quo Ouidius in, viii. metamorpho. pertractauit.
- C** alcenum cum, c. exili & unico, l. atq; ce. diphthongo scribitur: urbs fuit campaniæ. xiiii. miliū passuum distans a capua: in cuius agro uinū optimū nascitur: a quo ciuitas ipsa nomen assumpsit. Nam cōponit^r ex καλός quod est bonum: & οἶνον uinū. unde ait Iuuenalis in prima satyra: Occurrit matrona potens quæ molle calcenum, i. dulce uinū: porrectura uiro miscet sitiente rubetam. De qua matrona si quis plene edoceri cupit: legat Liuium in, viii. ab urbe: & uidebit quæadmodū Instituitq; rudes melior locusta propinquas Per famā & populum nigros efferre maritos, i. mortuos. uel ut alii dicunt nigros, i. malos: quos ipsa interficiebant. sicut per oppositum candidus dicitur pulcher: & mitis. Virgilius in Daphni: Candidus insuetū mirat^r limē olympi. f. Daphnis: quæ pulchrū bonū: & mitē eē demōstrat. Idem in corydone Tibi candida nais, i. pulchra Rubetam uero dixit Plinius li. viii. naturalis historia: ranā esse: quæ in terra & in humore uiuit: & plurimis referre medicaminibus. Et subdit illā deponere assidue ac resumere passu uenena ut sibi tantū referuet.
- C** halcis prima cum, ch. aspirato & ultima cum, z. c. exili atq; i. latino scribitur: urbs est metropolitana in euboia insula: ut testatur Liuius libro octauo de, ii. bello punico. Et est iuxta euripum: ut dixit Ptolemæ⁹ in geographia: unde chalcidius dicitur.
- C** halcidius prima cum, ch. aspirato sequens cum, c. exili & i. latino utrobiq; scribitur: nomē est gentile: & philosophi propriū: qui innumerabiles libros scripsit. atq; eodem modo scribitur chalcis.
- C** halcedonia prima cum, ch. aspirato: secunda cū, c. exili & penultima cum, i. latino scribitur: urbs fuit in asia iuxta bosphorum thraciam ex opposito ad byzantium.
- C** halazias cum, ch. aspirato & unico, l. atq; z. consonante sequēte, i. latino scribitur: lapis est teste Plinio libro ultimo naturalis historia: grano grandinis similis: dictus a χαλαζω uerbo: quod est grandino.
- C** haldæa prima cum, ch. aspirato: & penultima cum, æ. diphthongo scribitur: regio est asia: arabia: contermina longe plana: & fontium indiga: in qua babylon ciuitas magna fuit.
- C** halestra cum, ch. aspirato & unico, l. atq; t. exili scribitur: urbs fuit litoralis thessalia: iuxta quā axius flui⁹ in mare ægæum descendit: ut dixit Herodotus libro historiarum, vii.
- C** halybs cū, ch. aspirato & unico, l. sequente, y. græco ante, bs. scribitur: fluius est hispania: iuxta quæ populi inhabitant dicti chalybes: ut dixit Iustinus li. xliiii. apud quos sunt minere ferri optimi: quas nudi illi laborantes effodiunt. quod Virgilius libro georgicorū, i. tetigisse uidet^r cū ait: India mittit ebur: molles sua turra fabæ. At chalybes nudi ferrum. similiter & alii eodē noie cognominati sunt populi iuxta paphlagoniam in pōto: & amazonibus cōtermini: ut ostendit Orpheus in argonautica. Et capite plerūq; chalybs p ipsa ferri massa: ut Ouidius libro fastorū, iiii. Aes erat in precio chalybis iam massa placebat: Heu heu ppetuo debuit illa tegi. Nonnunq; uero & p instrumento capite ex chalybe confectio. ut Virgilius: Vulnificusq; chalybs Et Lucanus libro, vi. Primū chalybem: frænosq; momordit.
- C** ambyfes cū, y. græco scribitur: fuit ex persia: quem teste Iustino li. i. neq; paterna neq; materna claritas potuit magnū facere. Cui Astyages rex medog: non sine diuino mysterio filiā Mandanē matrimonio copulauit: ex quibus natus est Cyrus: qui rex persarum effectus Cambysē filiū hæredē in regno habuit.
- C** amaleon prima cū, c. exili secunda cū, æ. diphthongo & penultima cū unico, l. & c. absq; diphthongo scribitur: est quadrupes a camælea herba: cui assimilari dicit^r cognominatus. Quod Plinius libro octauo naturalis historia: describens & Solinus similiter: dicit^r esse facie quasi lacerta: habens crura recta: & longa: caudā

in uertigine tortam. Armatos ūngues: incessus tardos uelut testudinis: corpus asperum cū squamosa cute: color est uarius: & in momēto mutabilis: adeo quod cuiuscūq; rei hæserit colorem tribuat: præter rubrum & candidū. de quo Ouidius libro metamorphoseo undecimo: Id quoq; quod uentis animal nutritur & aura Protinus assimilat tetigit quoscūq; colores.

- C** hamæcyffos prima cū. ch. aspirato: sequens cum. æ. diphthongo: penultima uero cū. c. exili: & y. græco cōsequēte duplicato. l. scribitur: genus est hederæ teste Plinio libro sedecimo naturalis historia: quæ nūq; nisi humi repit. Nam dictio est composita ex χαυαί: quod infimū uel humum: & κνυζόσ hederæ.
- C** amelus cum. c. simplici & e. sine diphthongo atq; unico. l. scribitur: est animal quadrupes turpe aspectu: habens caudā asininam: pedes carnosos & molles: atq; in geminas partes fissos: licet posteriores sint parū scissi Caretq; dentibus in superiori mandibula: ut descripsit Aristoteles libro de animalib⁹. ii. Et ut refert Solin⁹ bætriani camelos fortissimos mittunt: licet arabia plures gignat. Sed hoc ut ait differunt q̄ arabici bina tubera in dorso babent: Singula hætriani. Verū binis tuberibus camelū: cum a longis temporibus italia non uidisset: anno ab dominica incarnatione millesimoquadringentesimoquadregesimoquarto mēse octobris uidit: qui a Iuliano Cæsarino cardinali sancti Angeli uiro in toto orbe clarissimo ad Eugeniū quartū pontificē maximū ex turcog; spoliis missus in domū meam: hic bononiæ declinauit: ubi ab ipso cardinali p̄ theologię studiis relicus fuerā. Et ut deinde noui cum pontifex dono dedit Lodouico patauino cardinali Aquileiensi: & ipsius pontificis quæstori: siue (ut iam dicimus) camerario. Cui etiā ob singulare ingeniū summam pontificatus credidisse fert. Sane a camelo camelasia deducitur. de quo Martianus iuriscōsultus de muneribus & honoribus camelasia inquit personale munus est. Nā ratione habita & alimētog; & camelorū certa pecunia camelariis dari debet: ut solo corporis ministerio obligentur.
- C** amera cum. c. exili & unico. m. scribitur: dicitur a nostris testudo seu fornix. Et inde camurus curuatus. Virgilius libro georgicorum. iii. Camurus hircæ sub cornibus aures.
- C** amilla cum. c. exili & i. latino atq; duplici. l. scribitur: fuit filia Metabi regis priuerni ciuitatis uolsog; dicēte Virgilio libro ænei. vii. Volca de gente camilla. fuitq; tantæ p̄bitatis: ut in laudes eius Virgilius longa descriptioe septimū æneidos librū terminauerit. Verū cū teste Statio Tulliano de uocabulis reg; libro. i. Tusci uocabulo Camilli præministrum deog; significēt: unde Mercurium Camillū dicunt: factum est teste Macrobio: ut Virgilius Metabum induxisset: appellasse filiā Camillā: quasi Dianæ præministrā. Idem Pacui⁹ cū de Medea loqueretur: Cælitum inquit Camilla expectata uenis salue hospita. Idem Seruius super. xi. ænei. late dixit: ubi rettulit Virgiliū poetice dixisse Camillā uolscam a matre fuisse nominatā. Romani etiam teste eodē Macrobio pueros puellafq; nobiles & inuestes Camillos & Camillas appellant.
- C** aminus cū. c. exili & i. latino scribitur: græcum est & latine dicitur fornax. Virgilius libro æneidos. iii. Ruptis flāmam expirare caminis. & Horatius Oleum adde camino. Apud nōnullos uero est structura: quæ fumū excipit: & cū apud græcos sit generis fœminini: apud nostros mutauit genus: & est masculini.
- C** amiros cum. c. exili & i. latino scribitur: urbs fuit in regione dorica: ut ostendit Herodotus libro historiæ. i. Alia fuit in rhodo: ut dixit Homerus libro iliados secundo.
- C** anchafmos prima cū. c. exili: & sequens cum. ch. aspirato scribitur: dicitur risus solutus: & καυχᾶζομαι: quæ est diffuse rideo deriuatur. unde cachinnus ut in ea dictione uidimus.
- C** andaules cum. c. exili & au. diphthongo ante unicū. l. scribitur: fuit Myrsi filius: & sardium tyrannus: quæ teste Herodoto græci Myrsilium uocant.
- C** anistrum absq; aliqua aspiratione & cum. i. latino scribitur: apud græcos uero loco. i. ponitur. a. & dicitur canastrum: quod nos in. i. conuertimus.
- C** antharus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: uas erat aptum ad Bacchi sacra: quod habuisse ansam ostendit Virgilius in Sileno cum ait: Et grauis attrita pendeat cantharus ansa. Sunt etiā canthari teste Vlpiano de legatis primo per quos aquæ saliant.
- C** antharida cū. c. exili & th. aspirato scribitur: græce tamen dicitur cantharis genus ē uermis terrei: q̄ (ut quidam ferunt) humano corpore statim ut fuerit applicitus sui adustione uifitas efficit plenas humore.
- C** anobus cū. c. exili & unico. n. atq; b. cōsonāte scribitur: fuit gubernator nauis Menelai: quo tempore menelaus ipse ad ægyptū prexit: ubi ille mortuus: & in quadā nili insula sepultus: loco nomē dedit: in qua eiusdem nois Alexander urbē cōdidit. Sed ut ait Serui⁹ sup. xi. ænei. canobus cū. b. scribebat: nūc mutata littera canopus cum. p. scribitur: quod prius notauerat Quintilianus in. i. institutionū a Cicerone dictum canopiarum exercitum cum. p. & non cum. b. scriptum.
- C** anopus cū. c. exili & p. cōsonante scribitur: est nili insula: ut in præcedenti dictione uidimus: & ciuitas in eadē insula: quā teste Seruio sup. iiii. georgi. Alexander instar ciuitatis suæ macedonicæ: quæ pella dicebat cōdidit. Vnde eodē libro dixit Virgi. Nā qua pellæ gens fortunata canopi Accolit effuso stagnatē flumine nilū Et Iuuenalis in prima satyra: Cum pars niliacæ plæbis: cum uerna canopi Crispinus;
- C** anon cum. c. exili scribitur: dicitur a nostris regula. & inde canonicus. i. regularis.
- C** haonia cum. ch. aspirato & i. latino scribitur. proprie pars est alpestris epiro. quandoq; uero & p̄ tota epiro

sumitur ut in ea dictione uidebimus.

- C**haos cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia confusa quaedam ab initio unitas: qui principium esse dixit productionis omnium rerum. unde Ouidius: Unus erat toto naturae uultus in orbe: Quam dixere chaos. Ex quo inchoare deductum putauit Festus.
- C**apaneus cum. c. exili & eu. diphthongo in fine scribitur: fuit Statio teste libro tertio thebaidos: unus ex septem regibus: qui thebas obsederunt: superbus quoque & decorum contemptor: qui non contentus uicisse homines mediis capaneus auditur in astris. de quo Vegetius libro quarto de re militari dixit: Qui scalis in obsidione urbium utuntur: frequenter periculum sustinent exemplo Capanei: a quo primum scalarum oppugnatione perhibetur inuenta: qui tanta mole lapidum fuit obrutus a thebanis: quod fulminibus dicatur extinctus. Inde ait Ouidius libro de tristibus:
Cum cecidit capaneus subito temerarius ictu.
- C**aphareus cum. c. exili & ph. aspirato atque eu. diphthongo in fine scribitur: mons est altissimus euboicae insulae ad hellepontum prospectans: dicente Seneca in Herc. oetho: Euboica tellus uertice imenso tumens: Pulsatur omni parte phryxum mare Scindit caphareus. Et subdit paulo post: Hic rupe celsa nulla quae nubes ferit Annosa fulgent templa cenei iouis. Ad cuius radices: uel ira Mineruae: ut poetae fingunt: uel fraude Naupli regnantis in euboica: & cupientis ulcisci mortem Palamedis filii: argiuorum classis post troianum excidium duris casibus agitata fuit. Nam nocte laborantibus tempestate graecis: facem super caphareo monte succendit: qua illi portum proximum existimantes: in asperrimos scopulos delati: naufragium multi dedere: dicente Seneca in Medea: Igne fallaci nocturnus argis Nauplus: & reliqua. unde Virgilius libro aeneidos. xi. ait: Scit triste mineruae Sidus & euboicae cautes: uitorque caphareus: quasi Nauplium nomine montis cognominet. similiter Ouidius libro. ii. de ponto: Non tibi calandrus pater est durusue caphareus.
- C**appadocia cum. c. exili utrobique & duplicato. p. atque i. latino scribitur: regio est cotermina maiori armeniae quam ab ea euphrates disingit: ut testis est Solinus. Et ab ea eiusdem nominis fluuii cognominata est: ut testatur Plinius libro sexto naturalis historiae. Ego enim in Ptolemaei geographia prospexi minorem illam esse armeniam. Et in appiano clarissimo historico graeco legi eam partem esse minoris armeniae.
- C**apys cum. c. exili & y. graeco scribitur: & in genitiuo huius capyis declinatur: fuit troiani nomen. de quo saepe Virgilius meminit. At capis cum. i. latino lingua tusca teste Seruio in. x. aenei. falconem indicabat.
- C**apua cum. c. exili & unico. p. scribitur: urbs est campaniae a Capye troiano cognominata: conuersione. y. graeci in. u. nostrum: & additione. a. litterae in fine: dicente Virgilio libro. x. aeneidos: Et capys hinc nomen campanae dicitur urbi. Quare colonos dardanos illam habere dixit Lucanus in secundo cum ait: Interea trepido discedens agmine magnus: Moenia dardanii tenuit capuana coloni. Liuius uero libro. iiii. ab urbe uult eam a locis campestribus dictam: in quibus sita est. & in eodem libro ait uulturnum hetruscorum urbem: quae nunc capua est capere samnites. unde teste Seruio constat eam a tuscis conditam uiso falconis augurio: qui tusca lingua capis dicitur. & subdit: Tuscos autem omnem pene italiam subiugasse manifestum est.
- C**arambi cum. c. exili & i. latino in fine scribitur: mons est paphlagoniae in asia: qui teste Plinio libro quarto naturalis historiae per medium euxinum percurrit: centum septuaginta milium passuum interuallo: quae maxime ratio scythici arcus formam efficit.
- C**haracter prima cum. ch. aspirato: & ultima cum. et. exilibus scribitur: dici potest a nobis notamen: uel lineamentum: aut littera. Unde litterae characteres sapissime cognominantur.
- C**haracterismos prima cum. ch. aspirato alia sine aspiratione & cum. i. latino scribitur: dici potest latine designatio. ut Iuuenalis in satyra Crispini: Et caluo seruiret roma neroni. i. Domitiano. Nam per caluicem & mores similes Neroni Domitianus ipse describitur: ut uidebimus in dictione prologus.
- C**harandae prima cum. ch. aspirato & penultima cum. a. diphthongo scribitur: populi sunt iuxta pontum: ut dixit Orpheus in argonautica.
- C**haraxes cum. ch. aspirato & x. consonante in penultima scribitur: fuit teste Herodoto libro historiae. ii. mitylenaeus patria: & frater Sapphus: qui captus amore Rhodopis feminae ex thracia mira pulchritudinis: & meretricis famosa: maxima pecunia illam redemit: quae cum Aesopo captiua fuerat: ut late idem auctor enarrauit. Quare de illo dicebat Sappho soror in epistola ad Phaonem: Arsit inops frater uicem meretricis amore: Multaque cum multo damna pudore tulit. & subdit: Gaudet & e nostro surgit maeore charaxes Frater & ante oculos itaque reditque meos.
- C**ardamum cum. c. exili scribitur: herba est suaui odoris: quae a nonnullis graecis scardamus uocatur.
- C**ardamyla cum. c. exili & y. graeco atque unico. l. scribitur: fuit urbs in agro propinqua pylo: & sub dominio Agamemnonis: ut testatur Homerus libro nono iliados. Hanc non multum a Lacedaemonia distare ostendit Ptolemaeus in geographia.
- C**areus cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero circa initium libri. xii. iliados: troianus fluuius.
- C**aria cum. c. exili & i. latino scribitur: regio est in minori asia inter lyciam & ioniam: a Cara rege cognominata qui auguria ex auibus primus conperit: ut dixit Plinius libro. vii. naturalis historiae. Unde populi cares dicuntur.

- C**harybdis patria cum.ch. aspirato penultima cum.y. græco ante.b.ultima.cum.i. latino scribitur: locus est periculosus ualde inter calabriam & siciliam. Nam a septentrione in astrum & e contrario fit fluctuum concursus: & interceptorum quorumcumq; collisio: atq; absorbitio. Namq; teste Ouidio libro secundo de remediis: Ut uomit epotas sæua charybdis aquas. Et Seneca in Thyeste: Quod rapax hausit reuomit charybdis Similia Virgilius libro tertio æneidos: prius dixerat. Et ut græci quidam ferunt: fuit Charybdis uetula uoracissima: quæ quia boues Herculis furata fuerat: ab illo in id mare proiecta loco nomē dedit: quæ sane nūc etiam antiquas exercet rapinas. Et deberet declinari huius charybdis: quod nos minime seruiamus: sed in genitiuo huius charybdis: ut in nominatiuo declinamus ne alterna. d. in utraq; syllaba cōtinua (ut dixit Priscianus in quarto) male sonet: quod etiam græci euitare solent. Nā dicunt χερύβδαιος: & non χερύβδαιος: ut exigeret regula.
- C**aryca cum.c. exili utrobique & .y. græco scribitur: gen⁹ est ficuum teste Iulio Polluce loco sic dictarū. Apud nos uero cōmuniter pro sicca ficu accipitur. At carex caricis genus est fruticis acuti. Virgilius in georgicorum tertio: frondibus hirsutis & carice pastus acuta.
- C**arcinitus absq; aliqua aspiratione & cum.i. latino utrobique scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum quarto urbs egregia scithyæ.
- C**arcinos cum.c. exili utrobique & .i. latino scribitur: apud nos dicitur cancer: quo tamen uocabulo Lucanus utitur in nono cum ait: Par geminis chiron: & idem quod carcinos ardens. ubi penultima corripitur.
- C**ardiacus cum.c. exili utrobique & .i. latino scribitur: dicitur ille qui molestiam patitur cordis. Nam a καρδιά deducitur: quod apud nostros cor dicitur. Ideo ait Iuuenalis: Cardiaci nunq; cyathum missurus amico. Et a cardia dictum cardinem quidam putant: super quo ualuar hostii deuoluuntur.
- C**arystos absq; aliqua aspiratione & cum.y. græco scribitur: Insula est una ex cycladibus in euboico mari sita immo (ut quidam ferunt) cum euboia coniuncta: quam uarii marmoris feracem dicunt. ut Seneca in troade An ferax uarii lapidis carystos. & Lucanus in quinto loquens de euboia insula inquit: Qua maris angustat fauces saxosa carystos. In hac teste Solino titani regnauerunt. Et inde carysteus. ut Ouidius libro fastorum quarto: Quaque carysteis frangitur unda uadis. & (ut quidam ferunt) est etiam urbs in euboia.
- C**haritas si pro amore & dilectione sumitur: semper prima cum.ch. aspirato secundum rectam orthographiam scribi uidetur: penultima uero cum.i. latino: & ultima cum.t. simplici scribitur. Nam a χάρις: quod est gratia & amor prorsus descendit. Vnde charitas amoris est species. & cum amor ad omnia spectet: charitas ad homines solum: & quidem pro dignitate & qualitate personarum. Nam maxima charitas debetur parentibus: proxima filiis: & deinceps reliquis. At uero caritas absq; aspiratione latinum est: & a careo uerbo descendit. significatq; inopiam: ut Liuius libro secundo ab urbe: Obsidio inquit erat nihilominus: & frumenti cum summa caritate. & libro secundo ait: Caritas primum erat annonæ ex incultis per secessionem plæbis agris. unde & carus in ea significatione absq; aspiratione scribitur. Quod & si gratum & amore deuinctum iudicet: cum aspiratione rationabiliter scribendum puto. Nec sum ignarus prædictorū: quodq; ab antiquis nostris absq; aliqua aspiratione scribi consueuisse: ut in inscriptionibus marmoreis quotidie aspiciamus. Sed ut puto magis ex dictionum similitudine: q̄ ex aliqua ratione factum fuit. Cum unum a reliquo prorsus deduci non possit: immo & in contraria penitus significatione eius uidentur. Nam caritas pro inopia priuationem & indigentiam indicat. pro amore uero cum ponitur: habitum & adeptionem qualitatis comprehendit. quare rationabilis ea (ut diximus) differenter scribi posse putamus: ne unum pro reliquo ut ab Aemilio quod apud illos aspiratur: nos aspirationem abiecerimus: & sine aspiratione in antiquis marmoribus semper scriptum aspiciamus. hoc tamen nullam confusionem inducere potuit: cum tam aspiratum q̄ non aspiratum: pro eodem ab omnibus comprehendere necesse sit. At ea quæ diximus disconuenientissimā significationem habere uidentur: & nisi differentia aliqua efferant: confusionem significati magis q̄ significatum exprimunt. Vnde & similiter nos carere (ut in ea dictione uidebimus) sine aspiratione scribimus: quia sic quoq; ciuitatis nomen esse romani putauerūt. & ut deinde ab aspirata dictione differret: quæ salutationem indicat: priorem scripturam seruauerunt: ex quo sane non confusio: sed necessaria quodammodo distinctio inter ciuitatem & salutationem exprimitur: & conseruatur.
- C**harites cum.ch. aspirato & .i. latino atq; .t. simplici absq; dubitatione a nobis etiam scribitur: & dici possunt gratiæ. Quas Orpheus in hymnis: & Pindarus in odis tres esse dixerūt. Aglæam. Thaliā: & Euphrosynā: unde ait Orpheus: ἀγλαῆ τε θαλαῖα καὶ εὐφροσύνη τὸ λυόλαβε: quas iouis filias ex Eunomia ille idem esse dixit. Pindarus uero matrem subticens: solum dixit: θεῶν κρατίζου παῖδες: hoc est maximi dei filias. eas insuper dixit in celo iuxta Apollinis thronum degere patremq; totius olympi id est Iouem perpetuo collaudare. Et subdunt poetæ alii illas se in Acidalio fonte lauare: qui est in orchomeno boetiæ ciuitate A quo nudas quia sine fuce esse debent: & simul connexas incedere uolunt: quia insolubiles esse gratias decet. Sed unam auersam incedere. Aliæ duæ nos respicere dicuntur: quia profecta a nobis gratia duplex reuertitur solet. Vnde ferunt alii illam duabus aureum porrigere pomum: & illas recta facie beneficam conspi-

elentes munera reddere duplicata: dicente Virgilio libro æneidos primo:
Nec metus officio: nec te certasse priorem.

Pœniteat. & insuper addunt illas hominibus largiri decorem. Quod Atimetus in clarissimo epitaphio suæ coniugis Homonoææ tetigit cum ait: Cui formam paphiæ charites tribuere decorem. Nanq̃ illas pedissacas Veneris esse uolunt quasi uenus & pulchritudo gratiam porrigant. Quod Virgilius tetigisse uidetur: cum ait libro æneidos quinto:

Gratior & pulchro ueniens in corpore uirtus.

Nanq̃ illas dixit Homerus libro iliados quinto elaborasse Veneri ambrosium peplum.

- C**hariestimos cum. ch. aspirato & i. latino utrobq; atque. t. exili scribitur: dici potest a nostris gratificatio. Nam a χαρίεν: quod est gratiosum deriuatur. Et est figura cum dura dictu gratius siue mitius proferunt.
- C**hariophilon cum. ch. & ph. aspiratis & i. latino atq; unico. l. scribitur: & interpretatur χαρίεν: id est gratiosum: & φίλον amicum. Nascitur teste Plinio libro duodecimo naturalis historie in india grandius: & fragilius granis piperis. Cuius arbor fert in spinis piperis similitudinem foliis paruis densisq; ramis trium cubitorum: cortice pallido: radice lata lignosaq;.
- C**arithos cum. c. exili & i. latino atq; th. aspirato scribitur: insula est una ex Cycladibus.
- C**harilaus cum. ch. aspirato & i. latino atq; unico. l. scribitur: fuit frater Mæandri: ut in ea dictione uidebim⁹.
- C**arceades cum. c. exili scribitur: fuit philosophus cyrenæus Epiconii: ut quidam ferunt: siue Alexandri teste Philoconio filius stoicorum & Chrysippi discipulus modice relucubatur: & uerecūde: ita ut sæpe diceret Nisi Chrysippus esset: ego non essem. Aethicæ se magis deuouit: q̃ physicæ. Quo circa caesariem: & unguis nutriebat præcipua intentione studiorum: ad eum quoque audiendum oratores pergebant. mortuus est finitis annis octogintaquinq;.
- C**armenta absq; aliqua aspiratione scribitur: & non est græcum: ut quidam male putant: sed latinum. Nam teste Plutarcho in uita Romuli: Nonnulli arcadis Euandri matrem fuisse arbitrantur rerum futurarum admonitricem: quæ Phœbo dedicata carminibus oracula significabat. Vnde dicta est Carmenta. Nam Nicostrata ei græce nomen fuit. Quidam uero Carmentæ nomen alio pacto interpretantur: quod quasi careat mente Carmenta dicta fuerit: ut solebat his euenire: quæ Apollinis numine debacchabantur. Vnde carpentum quidam dictum uolunt: ut in ea dictione uidebimus.
- C**haropes cum. ch. aspirato scribitur: fuit troianus Hippasii filius: qui teste Homero libro undecimo iliados ab Vlyxe in bello interemptus fuit. habetq; accentum in prima.
- C**haropus cum. ch. aspirato scribitur: nomen fuit græci euntis ad troiam: & alterius epirotarum principis: qui Quinto Flammineo romano consuli uictoriam præbuisse dicitur de Philippo.
- C**haron cum. ch. aspirato scribitur: hunc poetæ dicunt obseruare tria inferni flumina seu paludes: hoc è acherontem stygem & coeytum: quin & defunctorum animas ad aliam ripam uehere: quem squaloris esse terribilem fingunt: oculos habere igneos: amictum sordidum: magnam caniciem: remo & uelis ad animas transportandas uti.
- C**arpathus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: insula est teste Pompeio libro secundo inter ægyptum & rhodum posita: regnum uatis Protei. quæ teste Plinio libro naturalis historie quarto & quinto mari charpathio nomen dedit.
- C**arpophorus prima cum. c. exili penultima cum. ph. aspirato scribitur: dici potest latine fructifer. Nam componitur ex καρπός quod est fructus: & φέρω porto. Ponitur etiam a luuenale nomen uiri proprium in satyra Credo pudiciciam: Quanc̃q; & carpophoro.
- C**arpis cum. c. exili & i. latino scribitur: fluuius est scytharum ut ostendit Herodotus libro historiarum. iiii.
- C**arta cum. c. & t. exilibus nomen est uiri qui ex Darii ducibus unus fuit: quin & illius filia: Artozostata duxit uxorem ut ostendit Herodotus libro historiarum quarto. At cū. ch. aspirato aliud significat ut uidebim⁹.
- C**artha cum. c. exili & th. aspirato scribitur: urbs fuit teste Herodoto libro historiarum septimo inter tyron & biriton. unde teste Seruio Dido carthaginensis dicta fuit.
- C**arthago cū. c. exili & th. aspirato posse scribi uidetur: tum quia teste Seruio a cartha oppido nomen assumpsit: tum quia apud græcos καρχιλων: cum. c. exili in prima & ch. aspirato in penultima scribitur: ita ut illud. ch. in. th. nostrum conuersum fuerit. Vnde teste Liuiuo uocabulum punicum est: quod apud nos nouam ciuitatem designat. Cicero uero de natura deorum libro secundo postq̃ tres Hercules declarauit: Quart⁹ inquit fuit Iouis filius: & Asteris sororis Latonæ qui Carthaginem filiam genuit: a qua byrsa quam Dido condidit carthago dicta est. Sed undecunq; carthaginis nomen originem habuerit: urbs tamen fuit celeberrima in aphyrica constructa primum a Didone Beli regis tyriorum filia annis septuaginta tribus anteq̃ roma ipsa construeretur: ut dixit Iustinus libro. xviii. quæ prius a bouis corio byrsa dicta fuit: ut in ea dictione uidimus. hæc eadem teste Plinio libro. xv. naturalis historie centum uiginti annis romanis æmula fuit.
- C**harta cum. ch. aspirato & t. exili scribitur: ponitur apud græcos pro eo quod nos librum dicimus. Quod Ouidius obseruasse uidetur libro tertio de tristibus cum ait: Nullus in hac charta uersus amare docet. Sed

communiter pro omni folio super quo scribitur: accipi consuevit: ut pro papyro membrana seu pergamenno. Alii uero chartam pro solo papyro accipiunt: & a membrana distinguunt: ut eos liberos non in membranis: sed in chartis transcriptos regi tradidit. Verum ut rettulit Plinius libro decimotertio naturalis historiae: chartam Alexandri magni uictoria repertam auctor est. M. Varro condita in aegypto alexandria antea non fuisse chartarum usum. Palmarum foliis primo scriptitatum. deinde quarundam arborum libris. Postea publica monumenta plumbeis uoluminibus. Mox & priuata linteis confici coepta: aut scædis. Et subdit: Pugilium enim usum fuisse etiam ante troiana tempora inuenimus apud Homerum. Et post longum progressum contra Varronis sententiam manifestissima de chartis inducit exempla: quæ longe anteq̃ dixerit Varro fuisse comperta demonstrant: ut libri Numa in arca comperti: quæ reperta fuerat in agro. M. Terentii scribæ: quin & libri sibyllæ: quos illa ad Tarquiniū Superbum detulit: & duos combussit: quorum tertius usq; ad Syllæ tempora perdurauit. Prætereā Mutianus ter consul prodidit nuper se legisse: cū præsideret lyciæ Sarpedonis a troia scriptam in quodam templo epistolæ chartam. quod eo magis miror inquit Plinius: si etiam tunc Homero condente aegypcia non erat papyrus. hæc ex Plinio. Ex aliis comperi membranas infici consueuisse diuersis coloribus: ut purpureo uiridi: quod græci eucharistum uocant: luteo quo unica tantum in parte crocari solebat: ut etiam Persius tetigit cum ait: lam liber: & positis bicolor membrana capillis. Et Iuuenalis: Crocæe membrana tabellæ. Sane charta cum apud nos generis sit fœmini: apud græcos uero est generis masculini: ut ὁ χαρτησ: sicut & apud illos dicitur ὁ κοχλιάς: apud nostros dicitur hæc cochlea: & utrunq; apud nos abiicit. s.

Carpentum absq; aliqua aspiratione scribitur: nec græcum est: ut quidam putant: sed latinum: & genus uehiculi a Carmenta matre Euandri dictum: quo & illa & aufoniæ fœminæ uehibantur: dicente Ouidio libro factorum primo:

Nam prius aufonias matres carpenta uehebant:

Hæc quoq; ab euandri dicta parente reor.

Carra cum. c. exili & duplicato. r. scribitur: fuerunt teste Thucydide libro tertio de bello peloponnesiaco populi insulani piratica famosi: uicti a Minoe. de quibus meminit Virgilius circa finem libri octaui cum ait: Hinc lelegas carrafq;.

Casia cum. c. exili & unico. f. atq; i. latino scribitur: frutex est: qui teste Plinio libro duodecimo naturalis historiae iuxta cynnami campos nascitur: sed in omnibus grossiori sarmento tenui cute uerius q̃ cortice: amplitudo fruticis trium cubitorum. Colus cum primum emicat candidus: pedali mensura. deinde rubescit addito semipede: ultra nigrans. Et infra subdit: Alia est balsamo de saba odore simili appellata: sed amara Ideoq; utilior medicis unguentis præcia nullis diuersoria.

Casiterides absq; aliqua aspiratione & cum unico. f. atque. i. latino scribitur: insulæ sunt complures: quas Plinius circa finem libri quarti dixit esse ex aduerso celtiberiæ: sic quoq; a græcis a fertilitate stamni dictas. Νά καςίτερος ab istis stannum dicitur. Has (ut idem refert) aliqui fortunatas uocauerunt.

Caspium mare cum. c. exili & i. latino scribitur: mare illud appellatur: quod inter caspios montes (a quibus nomen accepit) & hircanos imensum occupat spacium. Nec ullum prorsus detinet exitum: sed ex maximis in eum confluentibus fluminibus confectum dicitur: ut uidebimus in dictione oceanus.

Caspium montes eodem modo scribuntur: & sunt in asia boreales: a quibus mare caspium cognominatum est. suntq; maiori armeniae contermini: ubi portæ sunt caspiæ: hoc est uia quædam eosdem interfecans montes. Quæ teste Solino panduntur: itinere manufacto longo octo milibus passuum. Cuius latitudo uix est plastro permeabilis. In quibus angustiis etiam illud asperum rettulit Solinus: quod preciosorum laterum saxa liquentibus inter se salis uenis exudant humorem affluentissimum: qui constrictus ui caloris uelut in aestiuam glaciem comparatur: nec nisi hyeme accessum præbet. Etiam loca deserta sunt præsidiiis: & serpentibus conferta.

Casius cum. c. exili & unico. f. atq; i. latino scribitur: mons est in syria antiochiæ seleuciæ supereminens. Cuius teste Plinio libro quinto naturalis historiae excelsa altitudo quarta uigilia orientem per tenebras Solem aspicit: breui circumactu temporis diem noctemq; pariter ostendit. Ambitus ad cacumen octo & decem milium passuum est. Altitudo per directum quattuor. Alter ab Herodoto libro historiarum secundo ponitur in finibus aegypti iuxta selbonidam paludem: quem Plinius ob propinquitatem dixit esse in arabia: non longe a pelusio nili hostio: ubi delubrum Iouis Casii: & tumulus magni Pompeii habentur: de illo Lucanus libro decimo:

Lucifer a casia prospexit rupe: diemq;

Misit in aegyptum primo iam sole calentem.

Cassandane cum. c. exili & duplicato. f. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum primo filia Pharnaspis: & mater Cambyse generi Astyagis.

Cassandra cum. c. exili & duplicato. f. scribitur: fuit Priami regis filia: quam post euersam troiam ab Agamemnone mycenæ ductam κτεινε κλυταίμνησιν Δολοπιτις: hoc est dolosa Clytemnestra interemit.

ut dixit Homerus in odyſſea.

- C**affiopeia abſq; aſpiratione principii: & duplici. ſ. ſcribitur: fuit Cephei regis aethiopum uxor: quæ cum nereidibus de pulchritudine decertauit: ut late poſuit Sophocles in tragœdia: Cuius titulus eſt ἀλποειδαν.
- C**aſtanea abſq; aliqua aſpiratione ſcribitur: græcum uocabulum eſt: ſed caſtanum ab illis neutro genere dicitur: quod lopinium ab aliquibus traductum comperi.
- C**aſtalia abſq; aſpiratione aliqua: & unico. l. atq; i. latino ſcribitur: ſons eſt in radicibus montis parnaſi: muſis ſacer. Et a uirgine caſtalia nomen aſſumpſit: cui cum per môtē uaganti Apollo uim inferre pararet: Ipſaq; fugiens a monte caderet: in ſui nominis fontem conuerſa fuit.
- C**aſtiamira abſq; aliqua aſpiratione & i. latino utrobique ſcribitur. apud græcos uero in penultima eſt ei diphthongus: quam nos in. i. noſtrum cōmutamus, fuit teſte Homero libro octauo iliados uxor Priami: quæ ex ælymo urbe thraciæ duxit ad troiam deabus ipſis formæ uenustate comparanda.
- C**aſtor cum. e. & t. exilibus hoc eſt ſine aſpiratione tam pro bruto q̄ pro homine ſcribitur. Vnde ſi pro homine accipimus: fuit gemellus frater Pollucis: qui filii fuerunt Tyndari & Ledæ: ac Helenæ fratres: quos lætædæmonia ſepultos dixit Homerus. Et fuit caſtor equorum domitor: Pollux uero pugil: dicente Homero libro tertio iliados: κάστωρα δὲ πτόλαμον καὶ τῷ ξέγγαθόν το λυ λένκεα. Idem Ouidius libro faſtorū quinto Tyndaridæ fratres hic eques: ille pugil. At Virgilius libro georgicorum tertio unum pro reliquo more poetico poſuit: cum ait: Talis amyclæi domitus pollucis habenis Cyllarus: & quorum graii memineret poeta. Si uero pro bruto caſtor accipitur: eſt etiam dictio græca: quanq̄ nonnulli latinam contendunt: & a caſtrando deriuatam uelint: quod prorsus fieri non poteſt: cum faciat accuſatiuum in a quod lingua latina in maſculinis aut ſcemininis penitus abhorret. Vnde Iuuenalis in ſatyra Natali coruine die ait: Imitat⁹ caſtora qui ſe Eunuchum ipſe facit cupiens euadere damno Teſticulari: adeo medicatum intelligit inguem.
- C**atabathynon prima & ſecunda abſq; aſpiratione: penultima cum. th. aſpirato & y. græco ſcribitur: dici poteſt demerſum aut decliue. Saluſtius: Ea fines habet ab occidente fretum noſtri maris & oceani: ab ortu ſolis decliue latitudinem: quem locus catabathynon incolæ appellant. Nam ex κατὰ & βυθόν: quod eſt profundum componitur.
- C**atacriſis quod ſine aliqua aſpiratione & i. latino ſcribitur: dici poteſt a noſtris condemnatio uel diiudicatio Nam componitur a κατὰ & κριſις: quod ſic quoq; ſcriptum iudicium dicit.
- C**atachreſis prima & ſecunda abſq; aſpiratione: penultima cum. ch. aſpirato & e. abſq; diphthongo ſcribitur: dici poteſt a nobis abuſio: uel uſurpatio. Nam componitur ex κατὰ: quod aliquando dicit contra: & χριſις uſus: quaſi ſit contra uſum: & dicitur figura cum uſurpatur aliud nomen: quando proprium de eſt: ut patricida ille dicitur qui patrem occidit. Virgilius libro georgicorum ſecundo: Facimq; ſimillima lauro: dixit de arbore: cum ſoli homini facies competat. Piſcina etiam per hanc figuram dicitur: quæ piſces nō habet. Vnde opportune ait Quintilianus: Multa ſunt græce & latine nō denominata. Nam & qui iaculū emit tit iaculari dicitur: qui pilam aut ſudem appellatiōe priuatim ſibi aſſignata caret. Et ut lapidare quid ſit maſteſtum eſt: ita glebarum teſtarumq; iactus non habet nomen. unde abuſio: quæ κατὰ βριſις dicitur neceſſaria eſt. Et ſic ad hanc Quintiliani formulam non aliter nauem uelociter euntem: & auem uelociter uolantem currere dicimus: q̄ iaculari ſudem. Vnde inepte iudicio meo expoſuiſſe Virgilium uidetur Nonius quando ait: Curſuſq; per auras Dirigite in lucum: id eſt uolatus. Nam tot ſignificata eidem dat nomini Nonius: ut ſi ad illum modum exponere uelimus infinita pene exempla erunt. Vnde non eſt credendum auctores uni dictioni tot ſignificata: & quidem pro ſe quenq; noua dicere uoluiſſe: tanquā linguam ipſam confundere cuperent.
- C**atachreſicos ſola antepenultima cū. ch. aſpirato ſcribitur: dici poteſt latine abuſiue. Virgili⁹. libro ænei. x. An ſeſe mucrone ob tantum dedecus amens Induat: pro ſeriat abuſiue dixit.
- C**ataclyſmos abſq; aliqua aſpiratione & cum. y. græco ſcribitur: dici poteſt apud nos diluuiū uel inundatio.
- C**atarytus abſque aliqua aſpiratione & unico. r. atque. y. græco ſcribitur: dici poteſt latine irriguus. Nam ut ait Plinius libro quinto naturalis hitoria: Hipponem oppidum aphyriæ catarytum a græcis dictum propter aquarum irrigua. Nam componitur ex κατὰ: quod eſt ſecundum: & πύαξ riuus: quaſi ſecundum uel iuxta riuos eſſe dicatur.
- C**ataracta abſq; aliqua aſpiratione & cum. c. ante. t. ſcribitur: quidam cæli feneftras: aliqui nubes: & alii ſubterraneas ſpecus uocant. Nonnunq; uero ſecundum uim uocabuli: quod a descendendo deducitur pro pedulis portis ponuntur. Liviū: pendulas & recedentes portas cataraclas.
- C**atarrus abſq; aliqua aſpiratione & cum duplicato. r. ſcribitur: dici poteſt a noſtris diſtillatio. Nam deſcendit a uerbo κατὰ πέω: quod eſt diſtillo: quod ſane cōponitur ex κατὰ præpoſitione: & πέω: quod eſt deſſuo. Itaq; dum humores a capite indigeſti ad inferiora deſcendūt: ſi ad nares per ueniunt: uocari conſueſunt reuma: ſi ad fauces bronchon: ad thoraçem uero uel pulmonem ptyſis dicitur.
- C**atalogus abſq; aliqua aſpiratione & unico. l. ſcribitur: dicitur a noſtris ſermo ille aut ſcriptura: quæ ordinē

& numerum monstrat.

- C**athartica sola antepenultima cum .th. aspirato scribitur: nec ante penultimam .c. ponitur: dicuntur nostris purgatoria deducta scilicet a καθαρω: quod est purgo.
- C**ataphrattus sola penultima cum aspiratione ipsius .ph. scribitur: atq; in fine ipsum .t. duplicat: Interpretari potest undiq; munitus. Nam κατὰ praepositio: quum augmentum indicat pro undiq; sumi potest: & phrattus munitus dicitur. Vnde a φραττω uerbo graeco: quod est munio descendit. Ideo dixit Seruius in undecimo aeneidos: Cataphratti equites dicuntur: qui & ferro muniti sunt: & equos similiter munitos habent. Salustius: Et sequebantur inquit equites cataphratti.
- C**atyposis absq; aliqua aspiratione: & in antepenultima cum .y. graeco scribitur: dici potest secundum figuram. Et dicitur tropus cum aliquid iuxta alterius formam describitur: ut Virgilius libro quarto aeneidos: Omnia mercurio similis uocemq; coloremq; Et crines flauos: & membra decora iuuentam.
- C**ata scopium absq; aliqua aspiratione scribitur: genus est nauiculæ.
- C**athedra cum .c. exili & .th. aspirato scribitur: dicitur latine sedile: cuius sane compositionem omnem in praecipis quibusdam explicauimus.
- C**ategoria cum .c. exili & .th. aspirato scribitur: dicitur a nostris praedicamentum: & deriuat a κατηγορω quod est praedico.
- C**atexochen prima & secunda sine aspiratione: ultima cum .th. aspirato scribitur: dici potest latine per excellentiam: ut Virgilius libro georgicorum primo: boues per excellentiam nominauit: cum dixit: Quæ cura bouum: quis cultus habendo Sit pecori. Et in eodem libro: Victum dodona negaret: ut in dictione dodona uidebimus.
- C**atholicus cum .th. aspirato scribitur: interpretari ualet uniuersalis: cuius compositionem supra in quibusdam praecipis ostendimus.
- C**aucasus absq; aliqua aspiratione scribitur: mons est indiae: ex eo latere quo ad septentrionem est contermina scythiae: ut testis est Plinius libro .vi. naturalis historiae. Ob quod dixit Seruius montem esse scytharum: quia scythis est ex latere septentrionali conterminus. hunc dixit Herodotus libro historiarum primo: esse omnium montium altissimum.
- C**aula cum .c. exili ac unico .l. scribitur: dicitur latine stabulum. Sane apud graecos absq; .c. scribitur: uidelicet εὐλαῖ quod non solum atrium uel aulam: sed etiam stabulum: & ouium septa designat. & in numero singulari & plurali pro eodem ponitur.
- C**aulon cum .c. exili & unico .l. scribitur: mons est teste Seruio super tertio aeneidos calabryæ. unde dixit Virgilius: Caulonifq; arces. In quo teste Iginio de situ urbium italicarum: olim oppidum fuit. Et idem esse putant: quod ab Horatio in odis ratione metri aulon dicitur: cum dixit: Et amicus aulon fertili Baccho minimum phalernis Inuidet uuis. nam non staret uersus caulon. est enim sapphicus.
- C**aunii cum .c. exili & .i. latino scribitur: populi fuerunt ex creta.
- C**eadus cum .c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro secundo iliados uir thrax: & Troezeni pater: ex his scilicet: qui auxilia troianis miserunt.
- C**ebe cum .c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: fuit Thebanus philosophus: & Socratis discipulus: & (ut refert Laertius) dialogos tres scripsit. quorum unus pulcherrimus: & eloquentissimus apud me est. In quo per modum tabulae: & cuiusdam picturae uniuersam hominum uitam depinxit.
- C**ebriones cum .c. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Homero libro iliados .xi. Priami filius.
- C**ecrops cum .c. exili utrobique scribitur: hic teste Eusebio de temporibus: primus atheniensium rex regnauit in attica: a quo usq; ad troiae captiuitatem fluxisse dixit annos trecentos septuagintaquinque. Et inde cecropius: quasi atticus dicitur. Virgilius libro georgicorum quarto: Cecropias innatas apes amor urget habedi idest atticas. ut Ouidius libro de ponto: O mihi dulcior illo Melle: quod in caris attica ponit apis. Inde etiam Cecropis patronymicum foemininum. Vt Iuuenalis in satyra Credo pudiciam: De fulmonensi mera cecropis. Inde etiam cecropidae athenienses dicti sunt. Virgilius in sexto: Tum pendere pœnas Cecropidae iussi. Sic thesidae iidem a Theseo dicuntur. ut idem tertio georgicorum: Et compita circum Thesidae posuere. ut simili modo romani aeneadae: & romulidae ab Aenea & Romulo sunt uocitati. Virgilius libro aeneidos primo: Defessi aeneadae: quæ proxima litora cursu Contendunt petere. Et libro octauo: Subitoq; nouum confurgere bellum Romulidis.
- C**edrus cum .c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: lignum est quod Homerus non eo nomine: sed thyon appellat. Quod sane in delitiis Circes odoratum esse demonstrat. Ob quod Neuius de bello punico ait teste Macrobio: cedrosam uestem. Vnde & ex cedro teste Vitruuio libro secundo de architectura oleum nascitur quod cedreum dicitur: quo reliquæ res cum sint unctæ: uti etiam libri a tineis & carie non læduntur. iuxta quæ sensu dixisse uidet Persius: Et cedro digna locut⁹ Linquere. Et alibi in eadē satyra: Quicquid deniq; leuibus Scribit⁹ cedris. Sane nonnulli pro id capsula cedrina intelligere uoluerunt: quæ preciosiores libris consueuissent recodari.

fabulāt. Alii cooperula cedrina: inducuntq; Martialem dicentē in quito: Nunq; grādia nec molesta poscit
 Quæ cedro decorata purpuraq; Nigris pagina ereuit umbelicis. Nōnulli uero cedrinās tabellās in morem
 membranarū intelligi uolunt. ex quibus (ut aiunt) nobiliores cōficiēbant libri. iuxta quod forte locutus ui-
 det Iuuenalis dū ait: Atq; ideo croceæ membrana tabellæ Impletur. Nam ut ait Plinius li. xiii. naturalis hi-
 storia: materiæ ipsius cedri est æternitas. Itaq; & simulachra deorū ex ea factitauerūt. Cedrin^o est romæ in de-
 lubro Apollo Sosianus seleucia aduectus. Macrobius aut in li. saturnaliū dixit Virgiliū de cedro intellexisse
 cū ait: Media fert tristes succos tardūq; sapore Fœlicis mali: quo nō præstantius ullū. & reliqua.

C hela cū. ch. aspirato & unico. l. scribit: idem etiam a græcis dicitur quod brachium: sed pprie cancroge aut
 scorpionū. Virgilius in georgicis: Qua locus erigonem inter chelafq; sequentes.

C elenæ absq; aliqua aspiratione: uel diphthongo in prima aut secunda: & cū unico. l. scribit: ac in plurali nu-
 mero effertur: urbs fuit teste Liuiō li. vii. de bello macedonico: hætenus phrygiæ caput: quæ (quia lydiæ cō-
 termina est) dixerunt aliqui oppidū eē lydiæ. in hac Marsya ortus: & sepultus fuit. Vnde iuxta illaz fluiuius
 marsya cognominatus orit: ubi a Phœbo uictus marsya & decorat^o extitit. dicente Lucano li. iii. Quæ tua
 muncra pallas Lugent damnatæ phœbo uictore celenæ. huic urbi ppinquus est fluiuius gallus: de quo qui
 bibit insanit: dicente Ouidio libro fastorum quarto:

Inter ait uiridem cybelen altaq; celenas:

Amnis it insana nomine gallus aqua:

Qui bibit inde furit. & reliqua: ut uidimus in dictione Atyz.

C eleno cum. c. exili & unico. l. ac sine diphthongo scribit: una fuit ex harpyis: ut Virgilius: quas dira celeno.
 Significatq; apud nos atrum & tenebrosū.

C eltæ absq; aliqua aspiratione uel diphthongo primæ scribitur: fuerunt teste Liuiō libro. v. ab urbe tertia ps
 galliæ: qui uenientes ad iberum fluiuiū hispaniarū: ibiq; cōfidentes retēta primi nominis parte: & assumpta
 parte fluminis (iuxta quod considerant) celtiberi dicti sunt. quod Lucanus libro tertio tetigit cū ait: Profu-
 gi: a gente uetusta Gallog; celtæ miscētes nomē iberis.

C helidonia cum. ch. aspirato & unico. l. atq; i. latino scribit: herba est: quæ teste Plinio libro. xxv. naturalis hi-
 storia: uisui saluberrimā hirundines monstrauere: dum uexatis pullorum oculis illa medentur. Vnde quod
 a græcis χε λιδων a nostris hirundo dicitur.

C helonophogi cum. ch. aspirato: & unico. l. scribitur: dicuntur latine testudinū comestores. Nam χε λων a
 nostris testudo dicitur: φε γοι comestores. hos esse dixit Plinius libro sexto naturalis historia: populos in si-
 nu Persico iuxta litus carnariæ.

C eltiberi absq; aliqua aspiratione scribitur: quod indicat (secundū ea quæ supra diximus) iberum fluiuiū neu-
 tiq; aspirari debere: ut in ea dictione uidebimus.

C hemmis cum. ch. & duplicato. m. scribit atq; i. latino: fuit ægypti rex: qui pyramidē admirabilē struxit: lon-
 ge a memphi uersus libyam stadiis centū uiginti: a nilo aut quinq; & quadraginta: quæ teste Diodoro sicu-
 lo libro historia: ii. & artificio & operis magnitudine mirabilē stuporē præbet aspicientibus: ad quā ædifi-
 candā (ut idē auctor refert) trecenta & sexaginta hominū milia deputata fuerūt: quā uiginti ferme annis ab-
 soluerunt. Pecunia uero omnis ad opus impensa in olera tantū herbasq; (is enim cibus opificum fuit) ad mil-
 le & sexcenta talenta excessisse scribit.

C enchris prima cū. c. exili & ultima cū. ch. aspirato: atq; i. latino scribit: genus est serpentis inflexuosi: & sem-
 per in rectum iter facientis: quē latine traductū titi uinculum cōperi. sed græco uocabulo usus fuit Lucan^o
 libro. ix. cum ait: Et semper recto lapsurus limite cenchris.

C enodoxia cum. c. exili semp scribit: sed ratione sequentis litteræ significatū mutat. Nam si per. e. absq; diph-
 thongo scribit: inanē gloriā designat. & tūc quoq; cōponitur ex κενόν: quod est uanum: & δόξα gloria. si
 mili modo cenotaphium uacuum dicitur sepulchrum. At si cū. æ. diphthongo scribantur: nouam gloriā
 unum: & alterum nouum sepulchrum dicit. Nam κεινον græce: nouū latine dicitur. Si uero cum. æ. com-
 munem gloriā unum: & alterum commune sepulchrum indicat: cum κοινον cum quo tunc componunt
 commune apud nos significet.

C enataphium cum. c. & t. exilibus & e. absq; diphthongo scribitur: significat uacuum sepulchrum: ut in p-
 cedenti dictione uidimus.

C æneus cum. c. exili & æ. diphthongo ultimā cum. eu. diphthongo scribitur: fuit uir quandoq; & scēmina.
 Immo ut dicit Virgilius libro æneidos. vi. Et iuuenis quondam nunc scēmina cæneus. Rursus & in ueterem
 fato reuoluta figuram. Vltimo teste Ouidio libro duodecimo metamorphoseon in phœnicem auem con-
 uersus est. Vnde concludens ait: Maxime uir quondam: sed auis nunc unica cæneus. Similia dicūt poetæ de
 Iphi: & Tiresia: quod scilicet quandoq; uiri: quandoq; scēminæ uisi fuerint.

C entaurus absq; aliqua aspiratione scribitur. Et fuerunt centauri thessaliæ populi secus montem peliū habi-
 tantes: qui media parte uiri & media equi dicti sūt. hos a laphithis siue lapithis originē traxisse dicūt poetæ
 hoc est ex Ixion: filio Phlegyæ regis pelectronii: & nube qdā detinēte formaz Iunonis progenitos. Nam cū

Ixion Iouis & Iunonis secretarius esset: elatus officio ausus est Iunonē de concubitu attentare. Cui Iuno ex consilio Iouis nubem in forma sua obiecit: cum qua cōcumbens Ixion centauros p̄genuit. Sed cum ob id a Ioue e caelo pulsus in terras iaceret: lactaretq; se cōcubuisse cū Iunone a Ioue itidē fulminat & ad inferos trahitur. Vbi super rota serpentibus circūfusa ligatus: perpetua uolutione deuoluit: dicente Tibullo:

Illic Iunonem tentare Ixionis ausi

Versant celeri noxia membra rota. Sane ut testis est Plinius li. vii. naturalis historiae: centauri primi cū equis pugnare docuerunt. Et frana ac strata Pelectronius cōperit. Quod Virgilius libro georgicorū. iiii. prius tetigisse uidet cū ait: Frana pelectronii laphitæ gyrosq; dedere. ubi ait Seruius pelectroniū oppidū est thessalia: ubi primo domandorū equorū usus cōpertus ē. Idem sup. xii. anei. dixit cū Pirithous rex laphitarū uxorem duceret: centauros sibi uicinos populos: & deos omnes excepto Marte uocauit ad nuptias. Quare nūmen iratū imisso in illos furore passum est laphitagē gentē fugari: cædi atq; deleri. Vnde dixit Virgili⁹ Mars perdere gentē Immanē laphitū ualuit. Et nisi exponamus laphitū. i. centauro: q; originē duxerūt a laphitis discordaret Ouidi⁹ li. xii. metamor. q; dixit cētauros ip̄os die nuptiæ Pirithoi a Theseo fuisse deuictos.

Centrū absq; aliqua aspiratione scribit̄: id proprie est: quod nos stimulū: uel aculeum dicimus. sed cōmuniter pro puncto alicuius corporis medio: & maxime circulari sumitur.

Cheops cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum secundo ægyptii rex post Rampsinum: qui pyramidem egregiam struxit.

Cephalus cū. c. exili & e. absq; diphthongo: atq; unico. l. scribit̄ a κεφαλή: quod est caput deducitur. Et q; in caput excrescit cephalus græce uocatur: latine uero mugil seu mugilis dicitur. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Necat hic ferro. secat ille cruentis Verberibus quosdā mœchos & mugilis intrat. i. capiosa mētula in formā mugilis ignominiose podicē mœchi formosi penetrat. fuit etiam hoc nomine uir atheniensis uenator maximus: qui Procrim Erithei athenarum regis filiam uxorem duxit: ut omnia plene monstrauit Ouidius libro metamorphose. sexto.

Cephalonia cū. c. exili & e. absq; diphthongo scribit̄: insula est ionio in mari: quæ teste Plinio li. iiii. naturalis historiae mencla quondā dicebat̄: fuitq; sub Vlyxis imperio: ut per totā odyssēā ostendit Homerus. & Seneca in troade de Vlyxe locutus inquit: Gressus nephandos dux cephalonū admonet.

Cepheus prima cum. c. exili & e. absq; diphthongo: ultima cū. eu. diphthongo scribitur: fuit teste Euripide rex æthiopū Phœnicis filius: & pater Andromedæ ex Cassiopeia: socerq; Persei. ut etiam omnia monstrauit Ouidius libro quarto metamorphoseos.

Cephusus prima cū. c. exili & e. absq; diphthongo: penultima cū. i. latino scribit̄. fluuius est boetiæ dicēte Luciano libro. iiii. Boeti coiere duces: quos impiger ambit Fatidica cephusus aqua. hunc iuxta lileā urbē nasci dixit Homerus libro. ii. iliados. & Plinius libro naturalis historiae. iiii. Quin & delphos præterfluere dicit̄. In cuius ripis fuit templū fatidicæ deæ Themidos: a qua Deucalion respōsa suscepit de reparādo humano genere. Vnde & teste Homero phœnciū fluuius ponit̄. Ita ut utrūq; ueg; esse habeatur.

Cephren cū. ch. aspirato scribit̄: fuit teste Herodoto li. histo. ii. Cheopis frater: q; post illū i ægypto regnauit

Ceramīū cum. c. exili & e. absq; diphthongo atq; i. latino scribit̄: dici potest latine tegulariū uel fuguariū: Nā deriuat̄ a κεραύς: quod est tegula: erat locus athenis: de quo Plinius libro. xxxvi. naturalis historiae: sic inquit: Opera Praxitelis sunt athenis in ceramico: de quo etiam uidebimus in dictione plastice.

Cerastes sine aspiratione aliqua & e. absq; diphthongo scribitur: genus est serpentis: quod teste Plinio libro octauo naturalis historiae quadrigemina cornicula præfert simillima arietum. Nam κεράς græce: dicitur latine cornu. de quo Statius libro undecimo thebaidos inquit: Crinalem attollit longo stridore cerastem. Et a κεράς simili modo ceruus deducitur.

Cerastus cum. c. exili & unico. l. scribitur: fuit teste Seruio super secundo georgicorum urbs ponti: quam cū delessent Lucullus: genus pomi inde aduexit: quod a ciuitate cerastium appellauit. Nam arbor quidem cerastus: pomum uero cerastium appellatur. Ego uero uocabula esse græca magis q̄ ex institutione Luculli comperi: ut ex Aeschilo: qui longe ante Lucullum fuit in sequenti dictione monstrabimus. Quare & pomum cum suo nomine deductum a Lucullo putamus. ut & Plinius innuere uidetur.

Cerastium cum. c. exili & i. latino scribitur uocabulum est græcum: ut ostendit Aeschylus tragicus: cum ait: Τάχα δ'ἀντίς καὶ κεράσια φᾶν̄ fructus est arboris: quæ teste Plinio libro decimoquinto naturalis historiae: ante uictoriam mithridaticam. L. Luculli non fuit in italia: sed urbis anno sexcentesimo octogesimo is primum uexit e ponto.

Ceraunus cū. c. exili & au. diphthongo scribitur: dicit̄ apud nos fulmē: & Ptolemæi cuiusdā cognomē extitit.

Ceraunia cum. c. exili & au. diphthongo atq; i. latino scribitur: sunt altissimi montes epiro. sic quoq; a crebris fulminib⁹ dicti. Nam κεραυνός græce: a nostris fulmen nuncupatur. diuiduntq; mare ionium ab adriatico: a quibus ex epiro sumitur nauigatio uersus italia. ut Virgilius libro æneidos tertio: Prouehitur pelago uicina ceraunia iuxta: Vnde iter italia cursumq; breuissimus undis. de quibus Lucanus libro quarto Scopulosa ceraunia nauat̄ Summa timent.

- C**erberus absq; aspiratione scribitur: hunc canem esse tricipitem inaudita feritatis cum cuncta uorantem: & regni Plutonis custodem poetae omnes asseruerunt. Quae maxime Seneca in Hercule furente descripsit. Et dicitur esse cerberus: quasi creoborus: hoc est carnem uorans. Nam κρεας caro est: & Βόρος uorans. Alterum epiroticum canem fuisse Alexandri: quae leonibus congredebatur attestatur Iulius Pollux de uocabulis rege ad Commodum imperatorem.
- C**recaforus absq; aliqua aspiratione: & unico. s. scribitur: urbs est teste Herodoto: iuxta quam diuiditur Nilus in pelusium fluens & canobum.
- C**erecis cum. c. exili utrobique: & absq; diphthongo atque. i. latino in fine scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha Oceani & Tethyos filia.
- C**ercyra cum. c. exili utrobique: & y. graeco scribitur: fuit olim corinthi nomen: quo saepe utitur Homerus.
- C**ereyon cum. c. exili utrobique: & y. graeco scribitur: fuit rex in parte thessaliae: qui filiam habuit Alope a qua ciuitatem cognominauit.
- C**ercopythecus cum. c. exili utrobique: & prima cum. e. absq; diphthongo secundum orthographiam: licet nonnulli ex nostris. i. latinum apponant antepenultima cum. y. graeco & penultima cum. th. & e. absq; diphthongo scribitur nomen est compositum ex κερκός: quae apud poetas graecos dicitur cauda: πίνικος simia: quasi simia caudata. & id esse puto: quod maimonem uulgo dicimus. Vnde Plinius li. viii. historiae naturalis de simiis loquens cercopythecos inquit nigris capitibus pilo asmino: & dissimiles ceteris uoce sunt. Martialis in epigramate ad Simium ait: Callidus enixas elidere simiis hastas. Si mihi cauda foret cercopythecos erant. Idem in alio epigramate: Publius eximia si flagrat amore catellae: Sicromius simile cercopythecum amat. Hunc aegyptii: ut alia portenta complura inter deos posuerunt: dicente Iuuenale in satyra Quis nescit uolusi: quae ultima esse debet: Effigies sacri inter aurea cercopytheci.
- C**erinthus cum. c. exili & i. latino atque. th. aspirato scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados oppidum in euboia.
- C**erintho cum. c. exili & i. latino atque. th. aspirato scribitur: herba est: quam Plinius li. xxi. naturalis historiae cerintheam uocauit. Virgilius uero ait libro georgicorum. iiii. Cerinthae ignobile gramen. Et est teste Plinio herba cubitalis: folio candido incuruo: capite concauo: mellis succum habens.
- C**errus cum. c. exili & duplicato. r. scribitur: genus est arboris.
- C**herronesus cum. ch. aspirato & e. absq; diphthongo atque duplicato. r. & unico. s. scribitur: terra est fere undique mari circumcincta: quae nisi paruo contineret: insula dici potuisset. Nam componitur ex χερρόσ: quod apud antiquos terra dicitur: & νήσος insulam: & ob excellentiam nonnunquam pro peloponneso ponitur.
- C**hersonesus cum. ch. aspirato & unico. r. sequente. s. quod nullibi duplicatur etiam scribitur: & idem significat: quod in praecedenti dictione uidimus: sed componitur ex χερρόσ: quod similiter terram dicitur: & νήσος insulam.
- C**hersidamas cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro iliados. xi. uir troianus: quem Ulyx in bello interemit.
- C**hersydros cum. ch. aspirato: & y. graeco scribitur: genus est serpentis terram & aquam incolentis. & componitur ex χερρόσ: quod apud nos terra dicitur: & hydros aquam. quibus sane serpentibus teste Solino calabrya abundat. de quibus intellexisse uidetur Virgilius libro georgicorum. iiii. Est etiam ille malus calabrys in saltibus anguis: Squamea conuolvens sublato pectore terga. Et hoc quia paulum supra dixerat ad pastorem: Galbanoque agitare graues nidore chelydros: ubi exposuit Seruius quasi chersydros.
- C**hersius cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: nomen fuit uiri proprium.
- C**etus absq; aliqua aspiratione: uel diphthongo scribitur: uidelicet cum pro pisce ponitur. at si pro conuetu ponatur cum. ce. diphthongo scribi debet: hoc est caetus.
- C**ethegus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: uir fuit romanus: de quo late per Salustium habetur.
- C**yamos cum. c. exili & y. graeco scribitur: dicitur a nostris faba: sed sic quoque graece a nonnullis latinis prolatum fuit. Et a faba fabata deductum fuit. Plinius libro. xviii. naturalis historiae: Fabata suae religionis diis in sacro est praualens pulmentari cibo: & hebetare sensus existimata: insomnia quoque facere: ob hoc pythagorica sententia damnata. Vel (ut alii tradidere) quoniam mortuorum animae sunt in ea: qua de causa parentado utique absunt. Varro & ob hoc flamine ea non uelci tradidit. & quoniam in flore eius litterae lugubres reperiuntur.
- C**yane cum. c. exili & y. graeco scribitur: fuit nympha sicula Proserpinae socia: quae cum rapinae Plutonis de Proserpina factae obsistere non posset: flens in fontem sui nominis mutata fuit: ut rettulit Ouidius libro metamorphoseon quinto: qui deinde fons anapo fluuius non longe a Syraculis commixto: iuxta ortygiam insulam in mare concidit: dicente Ouidio libro secundo de ponto: Quamque suis cyanem miscet anapus aquis. Et subdit: Nec procul hinc nymphae: quae dum fugit helidis amnem: Tecta sub aequorea nunc quoque currit aqua. Altera eiusdem nominis fuit maendri fluuii filia: quae Caunum & Biblidem Mileto filio Solis peperit.
- C**yaneae cum. c. exili & y. graeco atque. e. sine diphthongo in penultima scribitur: insulae sunt in ponto: seu magis scopuli contra Thracium Bosphorum: mille quingentis passibus ab Europa distantes: Vt testis est Pomponius. de quibus Lucanus circa finem libri secundi ait: Vt pagaea ratis peteret cum phafidos undas: Cyaneus tellus emisit in aequora cautes. Similiter Orpheus in argonautica ἀγχόν κυάνειασ πετρασ. quas olim fuisse instabiles dicunt. quod Ouidius libro primo trisium tetigit cum ait:

Transeat

Tráseat instabiles strenua cyaneas. hæc a nōnullis auctoribus græcis & nostris symplegades: hoc est concurrētes etiā noīant: ut in ea dictione uidebim⁹. Et declinat etiā in substantiuo p oib⁹ his cautibus hæc cyane hui⁹ cyanes. ut Iuue. in satyra Quis nescit uolusi ostendit cum ait: Nam citi⁹ Scyllam: uel cōcurrentia saxa Cyanes plenos: & tēpestatib⁹ utres crediderim: hoc ē potius credere hæc oīa quæ Vlyxes in cōuiuio Alcinoi de cyaneis insulis: quæ inuicē cōcurrēbāt enarrabat. deq; Scylla mōstro marino & Elpenore Vlyxis socio aliisq; remigibus: uerbere Cyrees cōuersos in porcos: q; Polyphenū hoīem: alium hoīem comedisse. Quod autē dixit plenos tēpestatibus utres: rettulit aliud miraculū quod narrabat Vlyxes se ab Aeolo utrem plenū uentis accēpisse quoq; beneficio pspere nauigaret: sed cū iam ppinquus patriæ eēt: casuq; dormiret: socii thesaurum eē credentes utrem dissoluerūt. Vnde efflantes uenti nauē cum oibus usq; in zoliam reducerūt: ut late narrauit Homerus li. xii. odyssæ: & Ouidius tetigit li. xiiii. metamor.

C yaxes cū. c. exili & y. græco atq; x. cōsonante in ultima scribit: fuit Phraortis regis medog & persæ filii⁹ cui successit i regno: & habuit filiū Astyagē: q post illum regnauit: ut late monstraui Herodot⁹ li. histo. i.

C yathus prima cū. c. exili & y. græco ultima cū. th. aspirato scribit: est puum poculus: ut Iuue. in satyra Si te ppositi inquit: Cardiacō nunq; cyathum missurus amico. Martialis in ultimo: Nō habilis cyathis: & uilis uua lyæo. Horatius in. iii. car. q musas amat ipares ternos tibi cyathos attonit⁹ biber uates: ubi notat recte dici cyathum uini bibi sicut modium salis comedi.

C ybele cum. c. exili & y. græco atq; e. in penultima sequente unico. l. ab oibus græcis scribit: q penultimam illius corripunt. Quod nostri fere oēs poetæ obseruauerūt. ut Virgilius li. ænei. iii. Hinc mater cultrix Cybele corybantiq; æra. Ouidius li. fastog. iiii. Da dea quā scite doctas Cybeleia neptes. Iuue. i. satyra. ii. Hic turbis Cybele. Sane Propertius & Lucanus quū illam pduxerunt necessario p duplex. l. scribere habuerūt Vnde ait Propertius li. ultimo: Vel tu quæ tardo mouisti fune Cybelen. Lucanus similiter ipse quum dixit Et lotam paruo reuocant Almone Cybelen. Hæc Serui⁹ super. iii. ænei. dixit Saturni fuisse uxore: & pri⁹ dictā opem Sed a Cybele monte phrygiæ Cybelen cognominatā. Nam in eo monte illius sacra primitus fuerunt instituta: & successiue plurimū honorata. De quo meminit Ouidius li. fastog. iiii. quum ait:

Inter ait uiridem Cybelen altaq; celas.

Annis it insana nomine Gallus aqua.

Et i eodem li. Dyndimon & Cybelen & amœnam fontib⁹ Iden Semper & iliacas mater amauit opes. Alii dicunt Cybelen sacerdotē primū ei⁹scemodi sacrorū inuētorem fuisse: a quo Cybelen ipam cognominatam Alii a κν λισ quod est roto dictā uolunt: qā sacerdotum ei⁹ p prium est caput rotare. Vnde Iuue. Crinemq; rotat ululāte priapo: & a Cybele dictā ē Cybeleia: ut Ouidi⁹ præallegato li. fastog. iiii. Da dea quā scite doctas cybeleia neptes. Fuit & teste eode; Seruio plurib⁹ aliis nominib⁹ cognominata ut Berecynthia: Rhea: bona dea. huius simulacrū quæadmodū & pessimunte Ciuitate phrygiæ Romā delatū fuerit: ostendit plane Lilius de. ii. bello punico. Ouidi⁹ uero li. iiii. fastog. Quādo uero illi romæ ædes cōstructa fuit. Idem Lili⁹ de bello macedonico libro. v. monstraui.

C icones cū. c. exili utrobicq; & i. latino scribit: populi sunt Thracū iuxta Ebrum fluiū inhabitantes: ut testes sunt Solinus & Pomponi⁹. A quoq; spretis sceminis Orpheus uates citatissimus mēbratim cæsus atque laniatus ē: & (ut rettulit Ouidius li. xv. metamorpho.) Flumē habent Cicones quod potum saxea reddit uis fœra: quod tactis inducit marmora rebus.

C ichesus prima cum. c. exili & i. latino: secunda cum. ch. aspirato scribitur: ponitur fluius ab Homero in hymno Apollinis.

Cyclades cū. c. utrobicq; & y. græco scribunt: insulæ sunt in mari ægæo sic quoq; dictæ qā in morē cycli hoc ē rotundi disponunt ut dixit Solinus. Seruius uero sup. iii. æneidos: cōtradidere uidet cū dixit: cyclades non iō dicunt qā in rotunditate sunt: sed q longo ordine circuii eas necesse est: uel ppter p montoria: uel qā naturale ē ut cōcitatiora sint maria uicinitate terræ. Quod si uerū diceret nō cū. y. græco sed cū. i. latino scriberetur. Cuius oppositū græci oēs obseruant. Inter has sunt breuiore quædā: ut mycone: gyar⁹: & alia nō nullæ ad q; scelesti hoies relegari cōsueuerāt. Iuue. i. i. satyra Aude aliqd breuib⁹ gyaris & carcere dignum Si uis esse aliquid. Et in satyra Credo pudiciā: Sed q pene perit: cui uix in cyclada mitti Contigit.

Cyclas cū. c. exili utrobicq; & y. græco scribit. Et si idem cū superiori significet: ē etiā genus uestis a rotunditate dictæ: de qua meminit Iuue. in satyra Credo pudiciā cum ait: Hæc sunt quæ tenui sudāt in cyclade.

Cyceon cū. c. exili utrobicq; & y. græco atq; e. sine diphthongo scribit: habetq; apud illos accentū in ultima genus fuit potionis: quo in bello troiano heroes illi utebant: ut ostendit Homerus li. xi. iliados.

Cyclius prima cū. c. exili & y. græco: secūda similiter sine aspiratiōe & i. latino scribit: fuit pictor eximius tpe Euphranoris hoc ē. li. Olympiade huius tabulā in qua picti erant argonautæ talētis. cxliii. Hortensius orator teste Plinio li. xxxv. naturalis histo. mercatus ē: ei⁹ ædem fecit in tusculano suo.

Cyclops cū. c. exili utrobicq; & y. græco scribit: pōt interpretari circularis oculus. Nā componit ex κύκλoσ quod latine circulum & rotūdum dicit: & οψ quod oculus denotat. Et dicti sunt cyclopes uiri gigantes q in sicilia iuxta ætnam degentes: unicū tānūmodo oculū in medio frontis habebant. Vnde ait Hesiodus in

L

theogonia μούνηος ἀόφθα λαοσ μέσ ωέ πέ κεί το με τ ω π ω. hoc est unicus autem oculus mediæ iniectus est fronti. Et inde cyclopes: ut Virgilius in. i. ænei. Vos & cyclopeia faxa: habetq; cyclops i genitiuo plurali accētū in penultima more græco: ut Virgilius li. iii. ænei. Ignariq; uia cyclopū allabimur oris. In accusatiuo uero plurali si terminatio sit latina uidelicet in es ut cyclopes: habet accentū in prima. Si uero more græco terminet in as seruat græcū accentum in penultima ut cyclopas. Virgilius li. xi. ænei. Exulat ætneos uidit cyclopas ulyxes. Nam aliter uersus minime stare posset.

Cycnus prima cū. c. exili & y. græco: sequēs cū. c. similiter exili sequente. n. in eadem syllaba scribitur: quam litteraturam in antiquis codicibus semper a nostris obseruari cōspeximus: licet iam cygnus cum. g. scribant ut in ea dictione uidebimus.

Cydarum cum. y. græco & sine aspiratione scribitur: genus est nauiculæ.

Cydus cū. c. exili & y. græco scribitur fluius ē ciliæ: q̄ teste Solino originē certā nō habet. Alii uero dicūt ipm oriri a monte tauro. Alii ex alueo coaspidis q̄a dulcedie ac suauitate saporis illi sit oīo similis. Et ut refert Iustinus li. xi. tarsuz insignē urbē ciliæ cursu diuidit: ubi amœnitate captus Alexander magnus morbū letalez traxit. Cuius fluminis aquā dixit Plinius li. xxxi. naturalis histo. cōtra podagras conferre.

Cydippe prima cū. c. exili & y. græco: sequēs cum. i. latino & duplicato. p. scribitur: fuit nympharū una dicēte Virgilio li. georg. iiii. Cydippe & flaua licorias altera uirgo. Altera tum primū lucinæ experta labores. De alia uero & cū eadem scriptura loquitur Ouidius li. de arte cum ait: Littera cydippē pomo plata sefellit: Insciaq; est uerbis capta puella suis.

Chidnæi cum. ch. aspirato & i. latino: penultima cū. æ. diphthongo scribitur: populi sunt iuxta pontuz: ut scripsit Orpheus in argonautica.

Cydonia cum. c. exili & y. græco scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. iii. & Plinio li. iiii. naturalis histo. ciuitas i creta famosissima quā a famis ædificatam dixit Herodotus. In cuius agro arūdineta spicula crescebant: dicente Virgilio in ultima ægloga: Libet partho torquere cydonia cornu spicula. Et etiam nomen pprium uiri ut Virgilius li. ænei. x. Dum sequeris clytiū infœlix noua gaudia cydon. Sed cum pprium ē uel hōis uel ciuitatis: habet primā longam: cū uero appellatiuū hz eam breuē: ut dixit Seruius. Sane Statius licentia abutens p̄ noie pprio aliquādo corripuit: ut hz regi p̄missa cydon: & ab urbe cydonia mala dixerūt græci teste Plinio li. xv. naturalis histo. quæ nos ut ait cothonia uocamus.

Cydonia mala litteraturā præcedentis dictionis: & denominationē ab urbe habere ostendimus: quæ teste Plinio a nostris cothonia dicuntur.

Chidorus cū. ch. aspirato & i. latino scribitur: fluius ē q̄ teste Herodoto li. histo. vii. a crettona regione macedoniæ incipiens: & p̄ mygdoniā fluens in axium mygdoniæ fluiū intrat.

Cygneus cū. c. exili & y. græco sequēs. g. a nostris iam scribitur: licet antiqui more græco non. g. sed loco eius. e. ponerent ac scriberent cygnus. Quod ob litterarū affinitatem iā fieri existimo: ut similiter κωβιος græce latine gobius dicitur: sed in antiquis inscriptionibus & codicibus cygnus cū. c. sequente. n. i eadez syllaba scriptum aspexi: quod etiā nostri tēporis accuratissimi obseruant: & dicitur latine holor. Nam ē auis undiq; plumis albis cōferta: & dulce canēs: de qua gratissima quædam Cicero li. i. de quæstiōibus tusculanis scripsit. Virgi. i. bucolicis: Inter strepere anser holores. Ouidius i heroidibus: Ad uada meandri cōcinit albus holor. In hāc auē Cignus q̄dem Phaethōtis amator siue pic ut putat Seruius: siue libidinosus ut alii uolūt: post illius interitum ex longo ploratu cōuersus fuit ut ostendit Virgi. li. x. æneidos.

Cilicia cū. c. exili & i. latino utrobiz scribitur: regio ē teste Plinio li. v. naturalis histo. i minori asia syriæ p̄xima plurima iacens cāpo: tauro monti subiecta: quæ a Cilice Agenoris filio nomen sortita est.

Chiliarchus cū. ch. aspirato utrobiz & i. latino scribitur: dicitur ille q̄ mille hominibus i exercitu præest. Nam χείλια græce a nostris mille dicitur: & ἀρχος princeps.

Cylicranes prima cū. c. exili & y. græco: sequens cū. i. latino: & penultima similiter sine aspiratione scribitur: fuerūt teste Macrobio li. saturnaliōz. ii. populi p̄ heracleā ab Hercule cōstituti: cōposito. i. nomine a κύλικος: quod est poculi genus: nos eodem teste una littera cōmutata calicem dicimus: argumentis Hercule dictum fuisse multibolum heroa.

Cylidrus cū. c. exili & y. græco tam i priā q̄ in secūda scribitur: serpentem esse in codicibus græcis legim⁹. Vnde cōpositionē habere uidet ex κυλιω: quod est uoluo: & ὑδροσ serpens: quali uolubilis sit serpens & ambulādo sapissime se cōuoluat. Quod tetigisse uidet Virgi. li. georgi. iii. cū ait: Squamea cōuoluens sublato pectore terga. Et hoc q̄a pagē supra dixerat ad pastorem galbanoq; agitare graues nidore cyldros: q̄d Seruius legit chelydros cū. ch. aspirato: & e. uocali i priā & i secūda cū. y. græco: & exponit q̄si cherydros: ut i ea dictione uidimus. Sed nos putamus differentes spēs eē: quod Lucanus li. ix. monstrare uidet cum ait: Natus & ambigua coleret q̄ syrtidos arua Cherydros: tractuq; uia fumante cyldri.

Cylindrus priā cū. c. exili & y. græco: secūda cū. i. latino sequēte. n. ante. d. scribitur: lapis ē p̄ciosus teresque & oblongus atq; coloris uari: de quo meminit Iuue. in. ii. satyra cū ait: Donant arcana cylindros: & a κυλιω

quod est uoluo nomen assumpsit. Vnde & modo consimili eā columna quæ ad coæquādam aream ab agri
colis assumitur cylindrus uocat: sed differentiaz anotaui Virgilius cum dixit li. georgi. i. Area tum primū
est ingenti æquāda cylindro: quasi preciosus ille paruus sit: hic ingens.

- C**illa cum. c. exili & i. latino atq; duplicato. l. scribit: fuit urbs in ætolia.
- C**yllarus cum. c. exili & y. græco atq; duplicato. l. scribit: nomē ē equi quē fuisse Pollucis: hoc ē Castoris fra-
tris eius: qui equoꝝ fuit domitor ostendit Virgilius li. georgi. iii. Et nos supra in dictōe castor mōstrauimus
- C**yllene cum. y. græco & duplicato. l. scribit: mons ē i arcadia: ut mōstrauit Homerus li. iliados. ii.
- C**yllenius cum. c. exili & y. græco sequēte duplicato. l. atq; i. latino in penultima scribit: nomen ē Mercurii a
cyllene monte arcadiæ cognominati: in quo Maiam peperisse illum dicunt poetæ: ut Virgilius li. ænei. viii.
Vobis mercurius pater ē quē candida maia Cyllene gelido cōceptuz uertice fudit. Et Ouidius li. fastoꝝ. v.
loquēs de Maia ait: Hæc enixa iugo cupressiferæ cyllenes Aethereum uolucris q; pede carpit iter. Et ide cyl-
lenis patronymicum græcum: & in genitiuo cyllenidos: atq; in accusatiuo cyllenida. Lucanus in. viii.
Et subitus præpes cyllenida sustulit harpen.
- C**ymba cum. c. exili & y. scribit. Apud antiquos nostros scribebat cum. u. & dicebatur cumba: ut de Sylla dī
ximus: & est nauiculæ genus.
- C**ymbala cū. c. exili & y. græco scribit: instrumēta sunt quæ in sacris matris deū cum tympanis haberi cōsue-
uerant: q̄a cum sonitu clypeoꝝ & inanium galeaꝝ fuisset Iuppiter i creta tutatus. Quare loco illoꝝ in illius
sacris cymbalis & tympanis postea utebant: ut ostendit Ouidius li. fastoꝝ. iiii. cum ait: Cymbalaꝝ galeis: p̄
seutis tympana pulfant: & a cymbalo cymbalistria dicit quæ cymbalum pulsat.
- C**ymbium priā cū. c. exili & y. græco: penultima cum. i. latino scribit: ē poculi genus ad similitudinē cymbæ: a
qua sic quoq; denominat: de quo Virgilius li. ænei. iii. Inferimus tepido spumātia cymbia lacte.
- C**imbri cū. c. exili & i. latino scribit: populi sunt germanoꝝ q; lingua gallica teste Festo latrones dicunt. Ho-
die flāmingos dicimus: hos olim iundans oceanus fugauit: & cum romanoꝝ fines iuaderēt: ac magna clade
primum romanos affecissent: tandē incredibili cade a Mario i Italia cāpo i raudio deleti sunt: ut Florus lib.
suarum histo. iii. & Plinius de uiris illustribus mōstrauerunt.
- C**himæra prima cū. ch. aspirato & i. latino: penultima cū. æ. diphthongo scribit: mons est i lycia q; fumum &
flāmam ad modū ætæ in sicilia: & uesuii i cāpania eructare uidet: quod utiq; cām dedit fabulæ: quæ illuz
dixit monstrum eē chimæra: quā Hesiodus i theogonia designās tria habere capita dixit: unuz leonis: aliud
ipsi⁹ chimæra: & aliud draconis: qn̄ & anterior qdem leonē: posterior uero draconē: medio aut capram effe-
idem Homerus: atq; eundē uersum li. vi. iliados: & p eadem uerba expressit cuz ait τρωοσθε λέων ὀπίσθε
δράκων μέσο δέ χιμαίρα. Et Ouidius li. metamorpho. x. inquit: Quoq; chimæra iugo mediis in ptibus
hircum: Pectus & ora leæ caudā serpentis habebat. Addit ulterio⁹ Hesiodus illā p singula capita ignē efflare.
quod Virgilius li. vi. ænei. tetigit cū ait: Flāmisq; armata chimæra. Immo dixit Homerus terribiles illā flam-
marum globos cum spiritu eructare.
- C**himerinos priā cum. ch. aspirato & i. latino: in quod. ei. diphthongus cōuerfa fuit: & e. absq; diphthongo
scribit: dici pōt latine hyemalis. Nam circulus unus est celi q; capricornum contingit: i quo cum sol est: bre-
uissimos dies habemus.
- C**yminū priā cū. c. exili & y. græco: sequens cū. i. latino scribit: & corripit primā atq; pducit penultimā: ut
Persius: Et pallētis grana cymini. a nōnullis uerō cū. u. scribit cuminum.
- C**yminū prima cū. c. exili & y. græco: sequēs cum. i. latino scribit: lacus ē hetruriæ cymino monti supposit⁹:
ut Appianus clarissimus historic⁹ græc⁹ ostendit: quē qdam esse putant: q nunc uici lacus dicit: de quo teste
Seruio sup. vii. ænei. talis habet fabula. Aliquādo Hercules ad circūiacentes populos uenit: q cuz a singulis
p̄baretur: ad ostendēdam uirtutem deicisse dicit uetem ferreū: quo illi exercebant: q cū terræ eēt affixus
& a nullo potuiss; auferri: eum rogat ille sustulit. Vnde imensa uis aquæ secuta est: quæ cyminū lacum fecit
unde a κυμῖνο μαι: qd est fluctuo & exafluio dictum puto: & corripit tam primā q̄ penultimā: Virgilius
li. vii. Hi socratis habēt arces flāminiaq; arua: Et cymini cum monte lacum.
- C**immerii cum. c. exili & i. latino atq; duplicato. m. scribit: populi sunt teste Herodoto li. histo. iiii. i asia ama-
zonibus pximi: quos ex ultimo occidentali oceano aduenisse dixit Homerus circa initium libri. x. odyssæ
& alia q̄plura de illis loquitur.
- C**ymolia cū. c. exili & y. græco & unico. m. atq; unico. l. & i. latino post. l. scribit: genus ē cretæ: quæ & uestib⁹
& medicamētis ē apta: ut uidebimus i dictione creta: & a κυμῖν. i. cymæ nomē assumpsit.
- C**ymodoce cū. c. exili utrobiq; & y. græco scribit: fuit teste Hesiodo nympheꝝ una filia Oceani & Tethyos:
de qua etiā Virgilius libro georgicorum. iiii. meminit.
- C**imon cū. c. exili & i. latino scribit: fuit atheniensis filius Miltiadis: de quo Herodotus li. histo. vi. & Iustinus
li. ii. plura scripserunt: habuitq; duos filios Stefagoram & Miltiadem.
- C**ymothoe prima cū. c. exili & y. græco: penultima cū. th. aspirato scribit: pōt interpretari cursus fluctuum:
Nam componit ex κυμῖνα: quod ē fluctus: & ὄωω curro: dicitur a poetis filia Nerei & uxor Neptuni. Vnde

- Virgilius li. aenei. i. Cymothoe simul & triton adnixus acuto Detrudunt naves scopulo.
- C**inabari apud graecos: apud nostros uero cinabaris & cinaber: ut simili modo quo illi pipari nos piper dicimus licet non graeca ea sed barbara uocabula putem: cum. c. exili & i. latino utrobique scribitur: dicitur ab aliquibus minium tantum in singulari. Quod teste Plinio li. xxxiii. naturalis histo. reperit in argenteis metallis. Vnde ait minium quoque & nunc inter pigmenta magna auctoritatis & quodam apud romanos fuit: & ut facri aures tradunt: quibus ut ait idem auctor uerius credi necesse est Iouis ipsius simulachri faciem diebus festis minio illiniri solitam: triumphantiumque corpora: & sic Camillum triumphasse: Cuius rei causa magis admiratur Plinius quae reddat. Iuxta quod ait Virgi. in aegloga quae inscribitur gallus: Pan deus arcadiae uenit: quem uidimus ipsi sanguineis ebulli baccis minioque rubetem. Quod propter aetheris similitudinem qui Iuppiter est: fieri dixit Seruius. Vnde ut ait triumphantes qui omnia Iouis ferebant insignia minio tingebantur. Plinius etiam ad ea quae diximus subdit consistere aethiopum proceres totos illo tingi: & hunc ibi deorum simulachris colorem esse. Sed aliud uult esse cinabaris: aliud minium. Namque ut ait li. xxxv. sunt autem colores austeri aut floridi. Vtrumque natura aut mixtura euenit. Floridi sunt quos dominus fingendi praestat: ut minium: armenium: cinabaris: chrysocolla: indyctum purpurissum. Caeteri austeri: & ex omnibus his aliis: de quibus uidebimus in dictione sinopis.
- C**inædus cum. c. exili & i. latino atque. a. diphthongo scribitur: puer est qui & aetate & forma ad patendum est aptus. Nam componitur ex κινεω uerbo: quod mouere indicat atque experiri: & κιναι uerenda: ut Martialis in. xii. Addixit labiane tres agellos: emistit labiane tres cinædos: praedicas sabiane tres agellos. Iuue. i. satyra Neuoli Dat eisdem ferre cinædis. Et in. ii. satyra: Inter socraticos notissima fossa cinædos. Quod ideo dixit quia cum apud Socratem elegantis formae adolecentes bonis moribus litterisque & philosophia instituerentur. Eo modo praedicones & scelestos uiros uitare instructi erant: quo uiatores intercidentes fossas uitare precurent: & quanto notius est praecipitium: tanto magis illud deuitant: quare inuchens Iuue. contra praediconem illum qui tristibus abundabat obsequis: & merito notus a modestis adolesecitibus: ut illum euitarent ait: Castigas turpia cum sis inter socraticos notissima fossa cinædos.
- C**ynægirus prima cum. c. exili & y. graeco: secunda cum. a. diphthongo: penultima cum. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. vi. uir atheniensis Euphorionis filius.
- C**ymætha prima cum. c. exili & y. graeco: penultima cum. a. diphthongo: & ultima cum. th. aspirato scribitur. Ponitur a Theocrito nomen caprae & aliquando buulae.
- C**inyras prima cum. c. exili & i. latino: sequens cum. y. graeco scribitur: fuit Paphi filius & rex cyprum: ut ostendit Ouidius: habuitque filiam Myrrham ex qua Adonem genuit: ut uidimus in dictione adonis: de quo Clemens in stromatis. Nuncquid enim cyprum ille Cinyras mihi persuadere potuerit ausus luxuriosas caerimonias Veneris ex nocte diei tradere: cuius meretrici diuinum honorem de ferre contendens. Alter fuit assyriorum rex in lapidem uersus ob filiorum infortunia.
- C**yncas cum. c. exili & i. latino atque unico. n. scribitur: licet a nonnullis graecis etiam cum duplicato. n. scriptum compererim: fuit teste Plutarcho in uita Pyrrhi uir thessalus: & Pyrrhi amicissimus. Quae admiranda memoriae fuisse ostendit Solinus.
- C**inyps prima cum. c. exili & i. latino: ultima cum. y. graeco sequente. ps. scribitur: fluius est garamatum: ut testis est Herodotus li. histo. iiii. Nam ut ait a Charitone colle psuuit: & in libycum mare iter duas syrtes cadit: palcatque ut scribit hircos maximos: quae ab illo cinyphae dicitur: dicente etiam Virgilio li. georgi. iiii. Nec minus interea barbas incanaeque menta. Cinyphae tondent hirci setaeque comantes Vsum in castrorum & miseris uelamina nautis. Quin & iuxta illius largas insurgere segetes monstrare uidet Ouidius libro. ii. de ponto cum ait: Cinyphae segetis citius numerabis aristas: Quam tibi nostrorum statuatur summa laborum.
- C**inyphae prima cum. c. exili & i. latino: sequens cum. y. graeco scribitur: cognomen est hircorum in aethiopia: ut in superiori dictione uidimus.
- C**innamomum cum. c. exili & i. latino atque duplicato. n. scribitur: frutetum est in aethiopia. Quod teste Solino situ breui nascitur: ramo humili & depresso cum nunquam ultra duas ulnas ascendat. Et quod gracilius puenit ex inium magis dicitur. Eius radicem ait Plinius li. xii. naturalis histo. magni ponderis uidimus in palatii templo: quod fecerat Diuo Augusto coniunx Augusta aureae paterae impositam anis oibus in grana durabatur donec id delubrum incendio consumptum est. Nec eodem teste cinamomum & casia sunt arabum: sed cinnamomum idemque cinamum nascitur in aethiopia trogodytis conubio permixta.
- C**innamum cum. c. exili & i. latino atque duplicato. n. scribitur: similis est arbuscula cum cinnamomo: de qua Ouidius li. fastor. iiii. dum Baccho loqueretur meminit cum ait: Cinnamum tu primus captiuamque tura dedisti.
- C**ynomyia prima cum. c. exili & y. graeco: penultima cum diphthongo copacta ex. y. graeco & i. latino scribitur: ut supra cum de ea diphthongo loqueremur ostendimus. Et interpretari potest canina musca. Nam componitur ex κυνωσ quod est canis & μυια musca.

Cynocephali cum. c. exili utrobiq; & y. græco in prima scribitur: bestia quædam sunt ex simiarum genere in omnibus præterq; in capite quod caninum habent: humanam speciem deferentes. Nãq; dictio est compositio ex κυνος quod ut diximus canem indicat & κεφαλη caput: quasi caninum caput habentes. Suntque teste Solino in partibus æthiopiæ frequentissimi: violenti ad saltum feri morfu: nunq; ita mâsueti ut nõ sint magis rabidi: & de his sensisse Ouidium in prima metamor. arbitror potius q̃ de simiis: cū dicit ex sanguine fulminatorum gigantum nata esse animalia his uersibus: Perfusam multo natorum sanguine terrã. Immaduisse ferunt calidumq; animasse cruorem: Et ne nulla suæ stirpis monumeta manerent: In facie uertisse hominum scæuæq; auidissima cædis.

Cynocephalea cū. c. exili utrobiq; & y. græco in prima: atq; æ. diphthongo in penultima scribitur: herba ẽ ca put canis repræsentã: hãc dixit Apion grãmaticus teste Plinio li. xxx. naturalis histo. ab ægyptiis Osiritẽ uocari: diuinamq; esse cõtra oia ueneficia: sed tota erueret: statim cum q̃ cruisset mori.

Cynoglossa cum. c. exili & y. græco scribitur: herba est similitudinem habens linguæ canis: uidelicet cynos. i. canis γλωσσα lingua.

Cynorhodos prima cum. c. exili & y. græco: penultima cū. rh. aspirato scribitur: dicitur a nostris teste Plinio lib. xxy. naturalis histo. rosa siluestris: sed ppria dictionis litteratura interpretatur canis rosa. Nam cynos quod est canis cõponitur cum ρωσ: quod est rosa: quæ sane sic quoq; uocata est: q̃a ut ait Plinius li. viii. naturalis histo. eius radix ad morsum canis rabidi unicū remedium oraculo quodam cõpertum fuit. Idem toti⁹ herba succum cum lacte exhibitum afficere dixit.

Cynofura cum. c. exili & y. græco: atq; unico. s. scribitur: dici põt canis ura. i. cauda. Nam teste Aglosthene qui naxica scripsit: fuit una ex louis nutricibus de nymphis idæis: a cuius nomine urbs in arcadia: & portus qui ibidem est: & agri maior ps cynofura appellata fuit quã Iuppiter ob suscepta beneficia in cælum locauit. Et ob similitudinem cū arcto Calistonis: & ipsa arctos licet minor dicta fuit: ut in ea dictione uidimus. Est ergo cynofura minor urfa: de qua Lucanus libro. ix. ait:

Te segnis cynofura subit: tu sicca profundo Mergi plaustra putas.

Cynicus cū. c. exili utrobiq; & y. græco in prima: atq; i. latino in penultima scribitur: fuit philosophorū quorũdam agnomen: cuius sectæ princeps Antisthenes atheniẽsis fuit: qui teste Laertio cū dissereret in gymnasio quod κυνόσαυρος appellabatur: non longe a ianuis cynicum cognomẽ suæ sectæ dedit. Alii uero ex nostris qdam cognomen id canibus acceptum fuisse dicunt. Quia sicut canes natura mordaces sunt: sic philosophi illi in sectãdis uitis mordaces eẽ dicerent. Nam ut refert Laertius i uita Diogenis cynici: interrogat⁹ Diogenes quare canis diceret: respondit q̃a in eos qui dant blãdior: in eos q̃ non dant oblatro: malos autẽ mordeo. Quin & cū sepultus eẽt apud corinthũ iuxta portã: quæ in Aeschinum fert: super illi⁹ tumulo erecta fuit colũna super qua canem ex pario lapide exculpsere. Alii uero cynicos ex eo dictos fuisse arbitratur: quia eorũ nonnulli uelut canes absq; uerecũdia pudenda exercere uisi fuerint: ut Crates thebanus cū uxore Hipparchia: & alii nonnulli. Ego uero gymnasi cognomen illis primit⁹ cynicorum nomen dedisse existimo: & causas alias ex cõsequentijs etiã illis successisse: hi Diocle teste philosophiam naturalem & rationalem tollebat: foliq; morali initebantur. Repudiabãt liberales artes maxime geometriã & musicã: placebat eis finem eẽ secundũ uirtutẽ uiuere. Stoici hoc idem dixerũt. plarũq; herbis & aqua tantũmodo utebantur. Cynici nobilitatẽ & diuitias abiiciebat: quæ sane sectam plures putauere non esse uitæ cõsentaneam.

Cynthos cū. c. exili & y. græco atq; th. aspirato scribitur: mons est in delo insula decor⁹ natiuitate Apollinis & Dianæ: tantãq; celsitudinis teste Seruio: q̃ umbra sua totius insulæ ambitũ tegat: a quo & Apollo cynthi⁹ & Diana cynthia nominantur.

Cynthius prima cū. c. exili & y. græco: penultima cū. th. aspirato scribitur & i. latino: cognomen ẽ Apollinis a cynthio monte acceptum: unde ait Ouidius li. i. de arte: Cynthius admoti uaccas pauisse phareas Fertur: & in puã delituisse casa. Quin & figurate a Virgilio p̃ Octauiano ponit i sileno cū ait: Cum canerem reges & praelia cynthius aurem Vellit. i. Octauianus.

Cynthia prima cū. c. exili & y. græco penultima cū. th. aspirato & i. latino scribitur: & pro Diana a poetis p̃ni consueuit: ut Horatius in. iii. carminum: Tu curua recines lyra latonã & celeris spicula cynthia. Ad cuius similitudinem & Propertius amatam suam cynthiam uocauit: quæ Hostilia proprio nomine dicebatur: cū in primo sui operis carmine ait:

Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis:

Contactum nullis ante cupidinibus. Cuius meminit Iuuenalis in satyra Credo pudiciam cum ait: Haud similis tibi cynthia: nec tibi cuius Turbauit nitidos extictus passer ocellos: hoc est tunc credo pudiciã moratam in terris: cum montana uxor sternebat torum frondibus: & culmo idest paleis: uicinarumq; ferarum pellib⁹: quæ sane tibi o cynthia Propertii amica haudquaq; similis erat. Nec tibi o Lesbica amica Catulli: q̃ ita delicata fuisti: ut cum passerem haberes quo delectabar: & is moreret tantũ fleuisti: quod tumore tibi oculi deturbati fuerint. Ipso dicente Catullo in libro primo:

Lugete o ueneres cupidine sq̃.

Et quantum est hominum uenustiorum
 Passer mortuus est meæ puellæ:
 Quem plus illa oculis suis amabat.
 Nam mellitus erat suamq; norat: Ipsam tam bene q̄ puella matrem:
 Nec sese a gremio illius mouebat: Sed circum filiens modo huc modo illuc
 Ad solam dominam usq; pipillabat. Et in fine subdit:
 Tua nunc opera meæ puellæ:
 Flendo turgiduli tument ocelli.

- C** yparissus prima cum. c. exili & y. græco: reliqua uero cum. i. latino & duplicato. s. scribitur. Sed quandoq; sic: quâdoq; uero. y. græcum in. u. nostrum cōuertimus: ac dicitur cupressus. Nam Cyparissus primū: ut Virgilius libro æneidos. iiii. Aeriæ quercus: aut coniferi cyparissi: Ouidius libro metamorph. x. Sed tamē ante alios cæ pulcherrime gentis: Gratus erat cyparisse tibi. Cupressus uero etiam scribitur: ut Virgilius li. georgicorum primo: Et teneram a radice serens siluane cupressum. Namq; fuit Cupressus siue Cyparissus puer formosus a Siluano amatus: de quo Ouidius in. x. omnem fabulam explicauit. Et quia lachrymis dissolutus puer ob dolorem interfectæ ceruicæ in eam arborem cōuersus fuit: dicunt illam inferis consecratam: hoc ē lachrymis & luctibus. Seruius uero dixit illam inferis consecratam: quia cæsa nunq̄ reuirescit: unde moris eē romani rettulit: ramum cupressi ante domum funestam poni funere: hoc est cadauere pollutam: Ne quisq; per ignorantiam ingrediens pollueretur. Quare ab Horatio inuisa cupressus est: & a Virgilio atra: hoc est funesta nuncupatur. Verum de qualitate ligni locutus Plinius libro. xvi. naturalis historiæ inquit: Caricē uetusstatemq; non sentiunt cupressus: cedrus: hebenus: lotus: buxus: taxus: iuniperus: oleaster & olea tardissime larix: robur: suber: castanea: iuglans rimā fixuramq; non capit spōte cedrus cupressus olea & buxus: maxime æternam putant hebenum & cupressum cedrumq; claro de omnibus indicio. Nam i templo ephesiano Dianæ utpote tota asia extruēte cum quadringentis annis peractum sit: conuenit tēdum eius esse cedri nis trabibus: de ipso simulachro dæ ambigit. Cæteri ex hebeno esse tradunt. Mutianus ter consul ex his q̄ proxime uiso eo scripsere uitigineum & nunq̄ mutatum septies restituto templo: ualuas esse e cupresso: & iam quadringentis prope annis durare. Materiem omnem nouæ similem. Et subdit nōne simulachrum Iouis in arce e cupresso durat conditum: sexcentesimo sexagesimo primo anno dicatum. Memorabile etiam uiticæ tēplum Apollinis ubi cedroq; trabes durant: Ita ut posita fuere prima urbis ei⁹ origine ānis sexcentis septuaginta octo. Et in hispaniis aiunt tēplum Dianæ a Zacyntho aduectæ cū cōditoribus āno ducētesimo ante excidiū troiæ ut auctor est Bochus. Fuit etiam cyparissus teste eodē Plinio li. iiii. naturalis histo. urbs in achaia: & sinus circuitus qnq; & septuaginta miliarū. Idem ostendit Homerus li. ii. iliados.
- C** yprus cū. c. exili & y. græco scribitur: insula ē in carpathio mari sita: porrectaq; inter ciliā & syriā: inter alias orbis insulas famosissima: ueterū diuitiis abūdans: luxui plurimū dedita. Ob quod Veneri sacrā dixit Florus li. iii. Est cyprus teste Plinio circa finē libri. xii. naturalis histo. arbor odorata i ægypto foliis & semine similis coriandro. Quā ut ait qdam eē dicitur arborem quæ in Italia ligustrum uocatur.
- C** yprianus priā cū. c. exili & y. græco: sequēs cū. i. latino scribitur: nomen ē patrium: ac etiā uiri pprium.
- C** yphus cū. c. exili & y. græco scribitur. Genus erat poculi: quo ut plurimū utebantur antiqui i sacris: ut Virg. li. ænei. vii. Hoc pater anchises cypho libabat ad aras. & dicitur etiā scyphus cū. s. ante. c. ut i ea dictiōe uidebim⁹
- C** ypselus cum. c. exili & y. græco atq; unico. l. scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. i. pater Periādri corinthiorum tyranni.
- C** iranus cum. c. exili & i. latino atq; unico. n. scribitur: fuit lycius & Sarpedonis comes: quē teste Homero libro iliados. v. Vlyxes in bello troiano interfecit.
- C** irces cum. c. exili utrobicq; & i. latino scribitur: fuit Solis & Persæ nymphæ filia: ut poetæ attestant: quā habitasse haud longe a caieta urbe cāpaniæ ferūt: i monte quodam oli insula: q ab eo usq; i hūc diē circæus ē appellatus: ut testis ē Homerus i odyssæa: & Virg. circa initiū libri. vii. ænei. Nec mōs ille teste Seruio fretō maris: sed paludib⁹ a cōtinenti separat⁹ erat. Quas limus ex albanis mōtib⁹ defluens tandē cōpleuit: & terræ cōtinuū fecit: sup quo grande oli: ut asserit oppidū fuit: ut circæi ut gabii uulsinii: & aliæ q̄ plures urbes i plurali dicebant. Quod Iuue. ipse in satyra Crispini ostendere uidet q̄ ait de Nerone: q circæis nata forent an lucrinū ad faxū rutupinoue edita fundo ostrea callebat: & Horatius. Ostrea circæis: miseno oriūtur echini. Nec de mōte sane itelligere potuerūt: q circæus i singulari dict⁹ erat: s; de oppido magis quod sic quoq; uocabatur: & in singulari circæum: ut utrūq; ostendit Lilius & Horatius in epodo. Non ut superni uilla candens tusculi Circæia tangat moenia.
- C** ireus cū. c. absq; aspiratione utrobicq; & i. latino scribitur. Quidā uero cū. y. græco scribendū & græcum uocabulum putauerūt: eo quod κικλῶσ apud græcos p. y. græcū scribitur: a quo cyrcum simili mō cū. y. græco deduci existimarūt. Quod nobis minime uideri pōt. Nā cyclus qdē si apud nos scriberet: fatemur græcū esse. Non aut circus: q̄ aliam litteraturam & uocē sequit. Nam dictiō ē latina: & a circūo nomen traxit. Vnde si cū. y. græco scriberet: & ab eo quoq; de scēdētia oia p. y. græcū scribēda eēt: ut ei⁹ diminutiū cyr-

culus: qñ & cyrcuit⁹: & uerbū ipsum cyrcumeo. Item & præpositio circū & similia quod nemo unq̄ uidit. Itaq; licet recte cyclus cum .y. græco scribatur: quod apud nos non nisi in compositione aut deriuatiōe cōperitur: ut hemicyclus: cyclades: cyclops: non tamen circus cum .y. græco scribi potest: aut ex illis cōposita ut semicyclus: aut semicirculus: cū dictiones sint latinæ: & a uerbo circumeo deducitur teste Seruio: a quo circenses eodem teste super. iiii. georgi. quasi circum enses dicti sunt ludi: p̄pterea quod apud antiquitatez rudem: quæ nondum spectacula in fabricarum ornatum deduxerat: inter enses & gladios locis uirentibus agebantur. Et medio in loco munera collocabant: ut Virgilius libro ænei. v. Munera principio ante oculos circosq; locantur. In medio: Erat ludricū ut equi uictis curribus a circi carceribus descendentes ex uno latere circi decurrerent: & cum ad summum aduentassent: se inde diuerterent: & ex alio latere recurrentes ad primam usq; circi mætam reducerentur: ut late & pulcherrime descripsit Sophocles ἡλέκτρα. Quare a græcis ἵπποδρομῶν: hoc est equorū cursus circus ipse ἵπποδρομῆαι circenses ludi uocitati sunt: dicēte Iuue. i satyra Stēmata quid faciunt: Sic laudam⁹ equuz: facili cuz plurima palma Feruet: & exultat rauo uictoria circo: ob clamorē. f. & applausum circū spectatiū. Nam disponebatur circus in formam spatii oblongi: ita ut in summitate spatii: hoc est i loco ubi equi reuoluebantur species hemicycli constituta uidebatur. In circū uero gradus insurgēbāt: in quibus spectantes sedere consueuerant. Vnde naturalem circū describēs Virgilius libro æneidos. v. inquit:

Hoc pius æneas misso certamine tendit

Gramineum in cāpum: quē collibus undiq; curuis

Cingebāt siluæ: mediaq; in ualle theatri.

Circus erat. Habebant ergo prius curuos colles pro sessilibus gradibus: qui quidem populi confessus teste Seruio in eūdem librum cauea uocabatur: dicente Virgilio in eodem libro: Hic totum caueæ cōfessum ingentis. Et ora prima patrum magnis clamoribus implet. Et libro. viii. Cōfessu caueæ magnis circensib⁹ actis Quin & id esse dixit Seruius quod Iuuenalis ait: Omnibus ad podium spectantibus: quasi podium cū cauea: idē esse uelit. Mihi uero uidetur ex iisdem auctoritatibus podium & caueam magis totum circum: q̄ tantūmodo concessum designare: ita ut recte posse dicere uideamur gradus sessiles in podio & cauea: hoc est in circo degere. Quin & in ipso circi medio ut apud constantinopolim: & romæ conspeximus: atq; ex auctoritatis auctoritatibus accipimus: locabantur obelisci: ut in ea dictione uidebimus: sepulchra nobilium uiroꝝ: & res alia spectatione dignæ: circū quas hoc est inter eas res sic per ordinem i medio dispositas equi decurrebant. Dicebatur etiam circus stadium: & locus ubi cursus erat equorum: curriculum stadii ut ex multis auctoribus constare potest: & Gelli præcipue circa initium noctium atticarum. At locus ille unde equi ipsi primo mittebantur: oppidum teste Varrone de lingua latina: Neui⁹ appellauit. Postea ut ait dictū sunt carceres: eo quod coerceantur equi: ne inde exeant: anteq̄ magistratus signum misit: iuxta quem sensum Virgilius in fine primi georgicorum ait:

Ut cum carceribus sese effudere quadrigæ

Addunt in spatia: & frustra retinacula tendens

Fertur equis auriga: nec audit currus habenas. Et libro. iiii.

Ruuntq; effusi carcere currus. Sane Octauianus teste Suetonio in illius uita: in circo aurigas cursoresq; & confectores belluarum ex nobilissima iuuentute produxit. Sed & troiæ ludum edidit frequētissimum. Maiorum minorumq; puerorum præci decorisq; moris existimans claræ stirpis indolez sic notescere. Similiter C. Calicula: ut idem in eius uita rettulit: edidit circenses plurimos a mane usq; ad uesperam iteriecta modo africanorum uenatione: modo troiæ decursione. Nec ullis nisi ex senatorio ordine aurigantibus. Ludus uero troiæ qualis erat: & unde originem habuit: late & eloquētissime monstrauit Virgili⁹ libro ænei. v. Verum circos in urbe fuisse tres: & non plures diuersis in locis legimus. Et primum circum maximum cognominatum fuisse. Secundum flamineum: qui & apollinaris est dictus. Tertium Neronis circum in uaticano. De maximo loquitur Liuius libro primo ab urbe: cuius locum a Tarquinio designatum ostendit cum ait: Primum circo qui nunc maximus dicitur: designatus est locus: diuisa loca patribus: equitibusq; urbis: spectacula sibi ut quisq; facerent fori appellati. Nam eos foros uocauerunt: quod opus erat maximum. Vnde ro manus populus spectabat quæ in circo munera edebantur. hæc ille. Seruius uero super. iiii. æneidos: in euz Virgilio locum Implesemq; foros flammis inquit foros esse tabulata nauium: ab eo quod incessus ferat: & est generis masculini numero tantum plurali. Nec aliud q̄ tabulata intelligere uoluit Liuius: nam ut profertur spectare furcis duodenas ab terra spectacula alta sustentibus pedes. Ludricum fuit equi pugilesq; ex hetruria maxime acciti solennes. Sed ut ostēdit: Plinius libro trigésimosexto naturalis historia: fuit postea circus maximus a Cæsare dictatore extructus: longitudine stadiorum trium: latitudine unius: sed cū ædificiis iugerum quattuor. Cornelius uero Tacitus incendium id describēs quo Neronis tēpore romana urbs pene conflagrauit. Inituz inquit in ea pte circi ortū: quæ palatino calioq; montib⁹ cōtigua est. hæc ille ostendens eum circū fuisse: cuius uestigia inter palatinum & auētīnū: etiā nunc cōspiciunt: habuit circus maximus præclarissima quædā circa se ædificia. In primis ædē Veneris: quam teste Liuij lib. ab urbe. x. Fabius

Gurges consulis filius: aliquot matronis stupro damnatis ex eo mulctatio aere construxit. Fuit etiam teste Plinio li. xxxv. apud circum maximū aedes Cereris. Liuius item de bello macedonico dixit. Cn. Licinius dum uirum aedem Iuuentutis in circo maximo dedicasse. Ouidius etiā li. fastorū scribit tēplum Mercurii circum maximū spectasse: ubi ad illum dixit: *Templa tibi posuere patres spectantia circū Idibus ex illis est tibi festa dies.* Idem li. vi. ostendit colūnam breuem marmoreā post summā circū fuisse: ad quā romani pfecturi ad bella hastā eam ptem uersus in quā ituri erant: plicere cōsueuerāt. ait enim:

Prospicit a tergo summum breuis area circum

Est ibi non puæ parua colūna rotæ:

Hinc solet hasta manu belli prænuncia mirti

In regem & gentē cum placet arma capi. Erat etiā in pte circii Hercules quoddam tēplum: quod Sylla iussu Sibyllæ construxit. Vnde ait Ouidius:

Altera pars circi custode sub hercule tuta est:

Quod deus euboico carmine mun⁹ habet. & subdit: Si titulos quæris sylla probauit opus. Nam aliud erat Hercules tēplū i foro boario: in quod teste Plinio li. x. naturalis histo. nec canes nec muscæ intrare poterant: eo quod post primas tēpli ualuas Hercules claua locata fuit: cum qua eo in templi loco Cacus occiderat: cui⁹ odore & non imerito absterrerentur canes. Circus flamineus ideo dictus est: quod in pratis flamineis constructus fuit. Vnde Liuius itaq; inde cōsules: ne criminationi locus esset: in prata flaminea ubi nunc aedes Apollinis est: iam tum apollināre appellabant: aduocauere senatum. Et in eodem li. ea iquit oīa i pratis flamineis concilio plæbis acta: quæ nunc circum flamineum appellat: ex quib⁹ nonnulli certissime affirmare uolunt eū flamineum circū fuisse: qui nunc quoq; agon uocatur: iuxta quem teste Pandulpho lateranēsis ecclesiæ hospitalario Hadrianus primus romanus pontifex. in aede Apollinis ecclesiā cōsecrauit Apollinaris martyris & præsulis Rauēnatis: ut nominis similitudine memoriam idolorū cōfunderet. Nāq; in eo circo apollinaria i honorem Apollinis celebrari cōsueuerant: dicente Macrobio de saturnaliis: bello punico apollinaris ludi ex sibyllinis libris primū sunt instituti suadente Cornelio Ruffo decemuiro: & infra subdit. Inq; eaz rem duodecim milia aëris prætori: & duas hostias maiores dari decemuiris præceptū: ut græco ritu hæc hostias sacræ facerent Apollini boue aurato: & capris duabus albis auratis. Latine boue scemina aurata: ludos in circo populis coronatus spectare iussus. Cornelius etiā nepos teste Prisciano in. ix. dixit aedes Martis ē i circo flamineo architectata ab Hermodoro salaminio. Circū autē Neronis in uaticano fuisse ostendit Plini⁹ li. xxxvi. naturalis histo. de quo in dictione obeliscus uidebimus.

Chiragra cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: dici potest manuū dolor. Nam componitur ex χηρ quod est manus & ἄγρη dolor atrocitas uel aspera infirmitas: & simili modo componitur podagra: uidelicet a podos. i. pedis & agra dolor: quā incurabilem dixit Ouidius li. i. de ponto cum ait:

Soluere nodosam nescit medicina podagram:

Nec formidatis auxiliatur aquis. Id est rabidis hominibus quod more rabidorū canum licet acriter sitiant aquā abhorrent & timent: unde Lucanus li. vi. Non spuma canum quibus unda timori est.

Cyrēne absq; aliqua aspiratione uel diphthongo: & cum. y. græco scribitur: fuit uirgo miræ pulchritudinis filia Penei regis arcadiæ: siue ut poetæ dicunt Penei fluminis. Virgilius li. georgicorū. iiii. ad Cyrenem locutus ait: Triflis aristeus penei genitoris ad undam Stat lachrymans. hanc Apollo e monte pelio thessaliæ rapuit: Et illam in sinibus libyæ ad iuga montium ægypto adiacētium deduxit: quæ teste Iustino li. xiii. quattuor illi filios peperit Aristeum Nomium Antæum & Argeum: quo in loco Batus Cyreni filius ex solutis linguæ nodis Apollinis responso ciuitatem cyrenem construxit: regnante romæ Anco Martio: a qua tractu tēporis libyā ipsa cyrenæa uocata fuit: & scribitur cyrenæus eū diphthongo in penultima.

Cyrnus cū. c. exili & y. græco scribitur: fuit rex therapnes. i. corsicæ: a quo insula cognomē cyrne anteq; corsica uocaretur accepit: & fuit pater Bati quod cyrenem urbē libyæ construxit: ut in ea dictione uideamus.

Cyrne cū. c. exili & y. græco scribitur: insula est i ligustico mari: quā hodie corsicā uocamus: dicta primū therapne Deinde a Cyreno rege cyrne cognominata. Vnde cyrenæus cū. æ. diphthongo. Virgilius i Mæcri: Sic tua cyrenæas fugiant examina taxos.

Cyrinus prima cū. c. exili & y. græco: sequens cū. i. latino scribitur: nomen est uiri proprium.

Chirographum prima cū. ch. aspirato & i. latino: quod apud græcos sit. ei. diphthongus: & ultima cū. ph. aspirato scribitur: dici potest manus inscriptio.

Chiromantia prima cū. ch. aspirato & i. latino: ultima cū. t. simplici & i. latino scribitur: dici potest manibus diuinationo. Nam componitur ex χηρ quod est manus: & ἀντία diuinationo.

Chironomos per. ch. aspiratum & i. latino scribitur: est communis generis: & dicitur ille uel illa: qui quædam manibus gesticulatur & ludit. Nam componitur ex χηρ quod est manus: & νόμος lex. Vnde Iuuenas in satyra Credo pudiciam: Chironomon lædam molli saltate bacillo: & inde chironomantis. Vt idem in satyra Si te propositi inquit:

Structorem interea ne qua indignatio desit

- Saltantem spectas: & chironomanta uolanti Custello.
- C**hironomia modo consimili scribitur & componitur: quæ ut ait Quintilianus in nomine ipso declaratur lex gestus: quæ ab temporibus heroicis orta fuit. Ea summis græciæ uiris: & ab ipso etiã Socrate, pbata. A Platone quoq; in pte ciuiliū posita uirtutum: & Chryippo in præceptis de liberorū educatione compositis non omiffa. Nam ut subdit Quintilianus lacedæmonios qdem etiã saltationē quēdam tanq; ad bella quoque utilem habuisse inter exercitationes accepimus. Neq; ut ait id ueteribus romanis dedecori fuit.
- C**hirodata eodem modo scribitur: tunica est teste Gellio li. vii. noctium atticarum: plixa ultra brachia: man⁹ toras ac ppe digitos operiens: unde nomen assumpsit: quam ferre romæ atq; in omni latio indecorum fuit. Vnde. P. Africanus uerba hæc in. P. Sulpitium Gallū hoīem delicatum obiectauit. Nā q; quotidie unguētatus aduersus speculū ornetur: cuius supercilia radūtur: q; barba uulsa sceminibusque subuulsis ambulet qui in cōiuiiis adolescentulus cū amatore cū chirodata tunica inferior accubuerit: q; nō mō uinosus: sed uirorofus quoq; sit: eum ne quisq; dubitet qn idem fecerit: quod cinædi facere solēt. Simile Virgili⁹: Et tunicæ inquit manicæ: & habēt redimicula mitræ.
- C**hiron cum. ch. aspirato & i. latino licet apud græcos sit ei diphthongus scribitur: fuit Saturni filius ex Philyra Oceani filia: cū quæ Saturnus cum concūberet: & Ops eius uxor adueniret: in equū cōuersus Chironē centaurum genuit: p dimidio hoīem: & reliquo dimidio equū. Vnde ait Virgilius li. georgi. iii. Talis & ipse iubam ceruice effudit equina: Cōiugis aduentu pernix satarnus: & altum Pelion hinnitu fugiens impleuit acuto. Aratus uero nil de aduentu uxoris cōmemorans dixit Saturnum quærentē p thraciam filium Iouem in equū cōuersum cum Philyre cōcubuisse: & Chironem ut diximus pgenuisse: q; ab ipsa philyre phillyrides cognominat⁹ ē. Vt Virgili⁹ li. georgi. iii. Phillyrides chiron amithaoniusq; melāpus. At ipse Chiron nō modo centauros: sed cunctos hoīes sui temporis bonitate & iusticia superauit: dicente Germanico i arato: Hic erit ille pius chiron iustissim⁹ oēs Inter nubigenas & magni doctor achillis. Nauigauitq; teste Orpheo cum argonautis: dicente ἐνώταδε χείρον δικάϊ οτατοσ κενταυρων. Quem & iudicē illorū & medicum fuisse dixit. Nam ut uidebimus in dictione Hippocrates: medicinā & herbarum bonitates etiã adinuenit: quam postea docuit Aesculapiū & Achillē. Idem cū argonautis teste Orpheo ἀλλότε δάυφοιβω κιοά φην μετὰ χερσιν ἀράσω: hoc est nōnunq; Phœbo citharam manibus personabat: quam Achillei similiter pulsare docuit. Ad hūc in pelio monte cum semel diuertēret Hercules: & sagittas ipsius Herculis i sanguine hydræ intinctas Chiron manibus cōtrectaret: admirareturq; quēadmodum imania centaurorū corpra illis interfecisset: una e manibus dilapsa pedē feruit: & illū in maximas angustias coegit. Sed deog: miteratione post. ix. dies ad astra sublimatus ē: dicente Ouidio li. fastog. v. Nona dies aderat cum tu iustissime chiron Bis septem stellis corpore cinctus eris.
- C**hirurgia cum. ch. aspirato & i. latino utrobiqu; scribit⁹: sed apud græcos in prima est. ei. diphthogus: quæ ut supra uidimus in. i. nostrum cōmutata fuit. Nam cōponitur ex χείρ: quod ē manus: & ἐργία operatio: sed i compositione mutatur. r. antepenultima in. ov. diph. & dicitur χείρουργία. Sane ex. ei. diphth. quæ est in prima quidā abiiciunt. e. & detinēt. i. ac dicunt chirurgia. Quidā uero ecōtrario abiiciunt. i. & detinent. e. ac dicunt cherurgia. Item nonnulli similiter ex diphtho. antepenultima abiiciunt. o. ac retinent. r. & in. u. nostrū cōuertunt: & dicit chirurgia. Alii uero ecōtrario abiiciunt. r. & retinēt. o. ac dicunt chirogia: quæ in oibus manuum operationem indicat.
- C**irticus absq; aliqua aspiratone & i. latio utrobiqu; scribit⁹: fluui⁹ ē teste Herodoto memorādus in scythia.
- C**yrus cū. c. exili & y. græco atq; unico. r. scribit⁹: fuit rex persæ potētissim⁹: & primo ab Astyage auo materno expositus: q; a pastore regii pecoris cōpertus & enutritus: cū puer effectus inter pastores iperio uteretur Cyri: hoc ē domini nomen accepit: ut dixit Iustinus li. sui epitomatis. i. Nam κύριος græce latine dominus dicitur: ipse deinde apud massagetas in prælio occidit.
- C**irra cū. i. latino & duplicato. r. atq; secūdo aspirato scribit⁹ ē mons seu collis p nafi alio nomine helicon uocitatus. Fuitq; Apollini sacer: unde Martialis: Quid tibi cū cirra: quid cū p mēsidis unda. Et ide cirrhæ⁹ ut Iuue. in satyra Exēplo quodcūq; malo inquit: Et cirrhæi spicula uatis.
- C**yrillus priā cū. c. exili & y. græco: sequens cū. i. latino & duplicato. l. scribit⁹: nomen ē uiri pprium.
- C**hilo cuz. ch. aspirato & i. latino atq; unico. l. scribitur: fuit philosophus lædæmoni⁹: patre Demageto un⁹ ex septem sapientibus græciæ. hūc Plinius li. vii. naturalis histo. eius sententiæ auctorem fuisse dixit: quæ in templo Apollinis litteris aureis scripta fuit γνωσι σε αὐτον. i. cognosce teipsum. Idem teste Laertio elegiam scripsit ad uersus ferme ducentos in qua dicebat futurorum puidentiam ratione posse comprehendī p uirtute uiri. Hūc eundem Herodo. li. histo. i. cū Hippocrate in olympia cōuenisse ostendit. Fuit idem in loquendo breuis: ob quod Aristagoras melesius eum breuiter loquendi modū chilonium appellauit. Senuit circa primā & qnquagesimā Olympiadē: quo tpe uiguit Aesopus. obiit pisæ amplexus & osculatus filium q; fuerat in olympia coronatus. Defunctū aiunt ex imodico lætitia & imbecilli senio.
- C**ius cum. c. exili & i. latino scribitur: fluui⁹ est thraciæ: q; teste Herodoto li. histo. iiii. ex pæonib⁹ & rhodope

- monte pfluens: medium scindit æmum: & in istrum defluit.
- C**hius cum. ch. aspiraco & i. latino scribitur: insula est in mari ægæo: habens aruisium promontorium: a quo aruisia uina deducebantur. Virgi. in daphni. Vina nouū fundaz calathis aruisia nectar. Et habet chius i primitiuo penultima breuē: ut Lucanus in. viii. Quas asine cautes. & quas chius asperat undas. At i deriuatio pducit ut Horati^o li. ii. sermonum: Cæcuba uina ferens alchon chium maris experts.
- C**isseus cū. c. exili & i. latino atq; duplicato. s. & eu. diphth. scribit: fuit teste Virgi. li. ænei. v. rex thraciz: dicente Aenea: cratera ipressum signis: quē thracius olim Anchisæ genitori in magno murmure cisseus Ferre sui dederat monumētū & pignus amoris. Fuit & pater Hecubæ uxoris Priami: ut ostēdit Euripides ἐκείνου αἰὲρ ὡλολοροσ ἐκείνου ὡαῖσ γεγός τῆσ κισσεωσ. Ex quo patronymicū fœmininū pficiatur cisseis. Ut Virgi. li. ænei. vii. Cisseis pregnans ignes enixa iugales.
- C**yssus cum. c. exili & y. græco atq; duplicato. s. scribit: genus est hederæ: quæ teste Pli. li. xvi. naturalis hislo: sola omnium genere sine adminiculo stat.
- C**ithara cum. c. exili & i. latino atq; th. aspirato sequente. a. uocali scribit: instrumentum est musicum: quod etiam lyra dicitur.
- C**itharædus priā cū. c. exili & i. latino sequēs cum. th. aspirato: & penultima cū. æ. diphthongo scribit. Naz componit ex cithara: & ωιδόσ cantor: ubi diphthongus ex. ω. mega & i. puo cōuertit i. æ. diphthongum nostrum quæ admodū supra uidimus: eum de illa tractauimus. Mulier uero dicit apud Terentium citharistria: sicut a cymbalo cymbalistria: at cantrix seu cantatrix dicitur apud eundem psaltria a psallo uerbo græco: quod apud nos est canto.
- C**ythera prima cū. c. exili & y. græco: penultima cum. th. aspirato sequēte. e. absq; diphthongo scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia ciuitas cyprii: a qua Venus ipsa cognominat. Eadem litteratura scribit insula quæ ultima ex cycladibus ponit. Laerti^o uero laconiz insulā dixit: quæ pri^o porphyris dicta fuit: ut in ea dictione uidebimus: sed ob celebratū Cythereæ tēplum: quod in illa erat cythera neutri generis & tantūmodo i plurali cognominata fuit. Virgi. in. i. ænei. Hūc ego sopitū somno sup alta cythera Recodā: & li. x. Est paphos idaliumq; tibi sunt alta cythera: sicut hæc solēnia & hæc artaxata i plurali simili mō tātummodo declinant: ut Iuue. Sic pretextatos referūt artaxata mores. de qb^o in suis dictionib^o uidimus uidebimusq;.
- C**ytherea priā cū. c. exili & y. græco sequēs cū. th. aspirato & e. uocali tā i penultima q; ātepenultia absq; diph. scribit: sane apud græcos in penultima ē. ei. diphthong^o: ob quod dixit Serui^o sup. vi. ænei. dici cytheream p cytheriā: hoc est uoce græca ubi illa diphthongus sic sonat. Et ē cytherea Veneris cognomē a cythera urbe cypri: ut in precedenti dictiōe uidimus. Vnde uocabulum cythereia & cytherei^o p diuisionē. ei. diphthongi deducit: ut Oui. li. metamorpho. xiii. Fert humeris uenerabile onus cythereius heros.
- C**ythereis ut superior dictio & cū. i. latino in fine scribit: nomē fuit libertæ Volūmii. Quā Gallus amauit: & Licorim in ultima æglōga: quæ gallus inscribit Virgi. nominauit.
- C**ithæron prima cū. c. exili & i. latino: sequēs cum. th. aspirato & æ. diphthongo scribit. Vnus ē ex iugis pnafi montis boetiz: nō longe a thebis: quē Lactanti^o dixit li. i. diuinarū institutionū: sic quoq; dici: quæ frequenter sup ipso cantu cytharæ Orpheus psonaret. Quod Oui. li. metamorpho. iii. prius cōfirmasse uidet cum ait: Vadit ubi electus facienda ad sacra cithæron: Cantib^o & clara bacchantū uoce sonabat. Nam i eo persancte colebat Bacchus. Quin & in illo Pentheus atq; Orpheus dilaniati fuerunt.
- C**ytorus priā cū. c. exili & y. græco: penultima cū. t. exili & o. uocali scribit: mons ē teste Solino minoris asiz in paphlagonia porre^o i spatū trium & sexaginta miliū buxo fertilis: quæ ut ait uento mota æstus imitatur undaz: dicente etiā Virgi. li. georgi. ii. Et iuuat undantē buxo spectare cytoron.
- C**ytifus priā cū. c. exili & y. græco: secūda cū. t. simplici & i. latino: qn & unico. s. scribit: frutex ē teste Plinio circa finē li. xiii. naturalis hislo. ab Antilomacho atheniensi miris laudib^o predicat^o pabulo ouium: quo modo dico pinguescūt & quadrupedia aut iumēta hordecum spernūt. hæc ille. Quare dixit Theocritus.
α αιξτον κυτισον ο λυχοσ ταν αιγα διωκει
α γερανοσ τωροτρον εγω λεπτι την μελάνημαί.
- Ex qb^o ea trāslulit Virg. quādo dixit i corydone: Torua lezua lupū seqt: lupus ipse capellā: Florentē cytifuz seqt lasciuia capella. Et subdit Pli. ad ea quæ supra dixit. Nō ex alio pabulo lactis maior copia aut melior. Et infra subseqt iuent^o hic frutex in cytifo isula: ide trāslat^o in oēs cyclades: mox in urbes græcas casci puētū. hæc ille. iō dixit Serui^o sup. ii. georgi. ab ea isula: i qua abūdat nomen assumpsisse. Et pgit Pli. ppterea qd maxie miror rarū eē i Italia nō æstūū: nō frigore: nō grandinū: aut niuis iniuriā expauescit. Adicit Iginus: ne hostiū qdem ppter nullā gratiā ligni: nec formam eius fruticis faciēue declarat: ut reliquoz fecit.
- C**hytrapos priā cū. ch. aspirato & y. græco: sequēs cū. t. exili scribit: dicitur ille tripos q chytram. i. ollā supra ignem detinet. Et seqtur ultime dictiōis declinationē quæ est pos podis ut Oedipos: & similia.
- C**yzicus prima cum. c. exili & y. græco: secūda cum. z. consonante & i. latino: ultima cum. c. exili scribitur: ciuitas fuit asia nobilissima sita in cherroneso maris propontidis mœnibus arce & turribus marmoreis: qsi altera roma: ut scripsit Florus libro. iii. Vnde ait Ouidius li. i. de tristibus:

Hincq; propontiacis harentem cyzicon oris:

Cyzicon æmonia nobile gentis opus.

- C** lanius cum. c. exili & i. latino scribit: fluuius est cãpania ppe neapolim fluens: & acerras dicitur a κλαριον: quod est uiola qua illius ripa abundare dicuntur.
- C** larium cū. c. exili & i. latio scribit: oppidū ē teste Seruio sup. iiii. ænei. i. cōfinio colophonioꝝ. Vnde Apollo Clari⁹ dicitur ē: quod nō lōge ab epheso qdā eē referūt. Vbi Iuppiter Neptun⁹ & Pluto mūdi ipia sibi iuicē sunt sortiti. Vnde Pli. li. v. naturalis histo. cum de epheso loq̄retiq; inde Apollinis clarii phanū lebetos fuit
- C** laros cum. c. exili scribit: insula ē una ex cycladibus: a qua ut nōnulli putant Apollo clarius dicitur ē: quod Homerus in hymno Apollinis asserere uidetur.
- C** larius cū. c. exili & i. latio scribit: cognomē est Apollinis: uel ab oppido in cōfinio colophonioꝝ. Vel ab insula claros: in qua ut dicūt clara ē urbs: i qua religiosissime colebat clarius deus dicitur ē. Ouidius lib. ii. de arte: Et clario delos amata deo: Idem circa initium libri fastoꝝ: Et clario missa legenda deo.
- C** lassica cum. c. exili & duplicato. s. scribit: sunt teste Petronio grāmatico cornua tuba quæ cōuocandi cã facta erant. & ut ait a calando classica dicta sunt: de quo i dictione calēda uidimus.
- C** lazomene cum. c. exili in pria & z. cōsonante in secunda scribit: urbs ē in cōfinio æolia & ionia: quam sub lydia nōnulli historici quādoq; posuere.
- C** learchus prima cum. c. exili & ultima cum. ch. aspirato scribit: quasi cleos. i. gloria: & archos princeps: fuit philosophus solensis
- C** leantes cū. c. & t. exilibus scribit: fuit Afius philosophus & Phaniū filius: & teste Antisthene pugil primum deicide p̄fect⁹ athenas cū q̄ttuor drachmis discipulis factus ē Zenōis. Fama ē ip̄m laboriosissimū fuisse: adeo ut iopia cogente se mercenariū faceret: ac noctu qdē i hortis hauriret aquas. Inter diu operā studii liberalibus daret. Pisebat etiā sape farinas. Ingeniū obtusum diligētia uicit. Cōposuit libros pulcherrimos de tpe: de sensu: de arte: de appetitiōe: de antiquitate: de diis: de hymenæo: de gigantibus: de arte amatoria: de politicis: de legibus: & alios q̄plures. Tumuit illi giguia ac putruit. medicorū sentētia biduo se a cibo abstinuit: cōualecente ip̄o & medicis sibi cōsuetā p̄mittēbus: iteḡ sponte sua fecit abstinentiā q̄ cōsumpt⁹ ē: & extitit. Alii dicūt amore alterius uitæ manū sibi iniactisse: audito a se Zenonis ānis. xix. Cuius ānos: hoc ē nonagesimū æquasse dicit. Et ille idem ē q̄ Cloates cum. o. post. l. a Iuue. dicit cum ait in. ii. satyra: Et iubet archetypos pluteum seruare cloantas. At Cloanthus cū. th. aspirato: alius fuit ut i ea dictione uidebimus.
- C** leobolus cū. c. exili & unico. l. i. ultima scribit: fuit lindius Euagore fili⁹ unus ex septē sapiētib⁹ græcie. Cui⁹ genus pleriq; ad Hercule referūt: dicitq; illum petiisse ægyptum p̄cipiēda philosophia gratia. Natamq; illi filiulam Cleobolinā: quam ex ametroꝝ ænigmatum uatem aiūt. Fuit hic tpe Solonis ad quem epistolam direxit: obiit annorū. lxx.
- C** leombrotus cū. c. & t. exilibus scribit: fuit teste Plutarcho uir lacedæmonius: & Pausanias filius.
- C** leostratus absq; aliqua aspiratiōe scribit: fuit nomen cuiusdam uiri atheniensis.
- C** leomenes cū. c. exili & absq; aliq̄ diphthōgo scribit: fuit teste Herodo. li. histo. ii. uir sua atate iustissimus.
- C** leone cum. c. exili scribit: urbs est arcadia in nemæa regiuncula.
- C** leonymus cum. c. exili & y. græco scribit: nomen fuit uiri pprium.
- C** lericus absq; aliq̄ aspiratiōe & cū. i. latio scribit: dici pōt q̄si sortitus. Nā a κληρος: quod ē fors deducitur.
- C** lepsydris pria cū. c. exili secunda cū. y. græco & penultima cū. i. latio scribit. Vas ē quoddam i fundo crebris & minutis foraminibus p̄foratū: qn̄ & e latere superiori quodā foramine aptū: quod sanē uas cū aqua implet: & ide sup̄ius foramen digito claudis: ne uacūū def: cōtinet aq̄ iterius nec effundi pōt. S; cū ap̄it q̄a acruices eius qd̄ euacuat sup̄plere pōt p̄ rimas ip̄i fundi sparsis diffundit. Sane nōnūq; simili uase designabāt ap̄d̄ antiquos horæ. Et a κλεπτος quod est furor: & uλαρις: quod ē uas aqueū cōponit q̄si aquā furetur.
- C** limax cū. c. exili & i. latio scribit: dicitur latine scala: qd̄ tā i plurali q̄ i singulari idē significat: & in utroq; numero cōperit. Est etiā climax figura cū de uerbo ad uerbū sit gradatio: ut Virgi. i. Alexi: Torua leana lupuz seq̄ lupus ipse capellam: Florentē cyntifum sequit lascua capella. Et illud Mars uidet hāc: uisamq; cupit: potiturq; cupita. Vnde Africanus mō cōsimili aiebat: ex inocētia nascit dignitas: ex dignitate honor: ex honore imperium: ex imperio libertas.
- C** lymene cū. c. exili & y. græco & absq; aliq̄ diph. scribit: fuit teste Hesiodo i theogonia nymphæ una oceanī & Tethyos filia: de qua Virgi. li. georgi. iiii. Inter q̄s curā clymene narrabat inanē. Fuitq; mater Phaethōtis: de qua Ouidius li. metamorph. i. Et tulit ad clymenen epaphi cōiucia mater. Altera fuit ministra Helenæ decoris oculis redimita: ut dixit Homerus li. iliados. iiii. quam unam & Aethram alterā comites in patria habuerat. Vnde ait Ouidius in epistola Helenæ ad Paridem:
Cætera p̄ sotas clymenen æthramq; loquamur.
Quæ mihi sunt comites consiliumq; duæ.
- C** lio cum. c. exili & i. latino scribit: fuit musag; una a cleos quod est gloria cognominata: ut uidebimus in dictione musæ: de qua Ouidius li. fastoꝝ. v. Clioq; & curua: scita thalia liræ.

- C** Iyæmnestra prima cum. c. exili & y. græco: secūda cum. t. exili & z. diphth. penultima cum. m. ante. n. in eadē syllaba & c. absq; diphth. ultima cum. t. exili scribit. Quāq; insci qdam moderniores scripturam eius dictionis prorsus corruerūt: fuit Tyndari filia ex Leda uorq; Agamēnonis: & mater Horestis: quæ cū adulterasset cum Aegypho Thyestis filio: Agamēnonem a bello troiano redeuntem teste Iuuenale media inter pocula interfecit.
- C** litomachus priā cū. c. exili & i. latino: sequēs cū. t. similiter exili: ultima cū. ch. aspirato scribit: fuit philosophus carthaginēsis: & lingua patria Hastrubal uocabat: in q̄ etiā philosophari cœpat. Venit athenas quadraginta ānos nat⁹: adiuitq; Carneadē: q̄ hominis industriā admirat⁹: eū curauit studiose doceri: euasitque ita clarus ut Carneadi successerit. uersat⁹ ē in tribus sectis academica: peripatetica: & stoica.
- C** linias cū. c. exili & i. latino utrobicq; scribit: & nōnunq; sine. s. finali: apud græcos uero in priā ē. ei. diphthōgus: fuit teste Plutarcho pater Alcibiadis. Alius fuit cretēsis: de quo Plato i legibus meminit.
- C** lypeus cū. c. exili & y. græco scribēdū ē ostendit Plini. li. xxxv. naturalis histo. ostendens a γλυφω: quod ē sculpo deriuari: quasi γλυπτοσ: hoc est sculptus. Ita ut. y. mutet in. c. nostrum sicut cōtra ob uicinitatem litterarū: ut in antehabitis ostendimus. Vnde ait sic Plinius: scutis enī qualibū apud troiā pugnatum ē: continebant imagines. Vnde & nomē habuerūt clypeorū. Non ut puerfa grāmaticorū subtilitas uoluit a diuendo deduci. hæc ille. cluere enī atiq; pugnare dicebat. Et subdit pœni ex auro factitauerē clypeos scultis imaginibus: & secū in castris tulere. Quare nomē clypeorū a γλυφω quod ē sculpo habere uoluit.
- C** lystrū priā cū. c. exili & y. græco scribit. Instrumētum ē ad expurgandū uentrem.
- C** lytius priā cū. c. exili & y. græco: penultima cum. t. simpliciter non aspirato: & i. latino scribit: fuit teste Homero filius Laomedontis: & frater Priami. Alterum posuit Virgilius libro. ix. æneidos cum ait: Et clytium & Iydem & amicum cretea musis.
- C** litor absq; aliqua aspiratione & cū. i. latino scribit: dici pōt inuitator: & inde clitorius.
- C** litori⁹ cū. c. & t. exilib⁹ atq; i. latino scribit: ē arcacliz fons q̄ semel pot⁹ odiū facit uini: ut uidebim⁹ i dictione Proetus. De eodē Ouidius metamorpho. xv. Clitorio q̄cūq; sitim de fonte leuauit Vina fugit: & reliqua.
- C** litumnus priā cū. c. exili & i. latino: penultima cū. t. exili: & ultima cum. m. ante. n. scribit. Et ut græci qdam ferūt dicit quasi clitor: hoc est inuitator amnis. Sic enī in historiis Dionis de. ii. bello punico p̄ fonte umbriæ positum cōperi. Nostri uero dicūt eē in ualle spoletana apud radices montis: cui treuiū oppidum iminet: & fluuium ex se effundere apud ueuanā & spoletum: q̄ tādē topino fluuijo iunctus in thyrī cadit. Ex hui⁹ aqua si bos biberit: & cōcaperit: nō solum grādes tauros: sed penitus albos pducit. Quod Virgilius libro georgicorū. ii. tetigit cum ait:
Hinc albi clitumne greges: & maxima tauri
Victima: sæpe tuo perfusi flumine sacro:
Romanos ad templa deū duxere triumphos:
- C** loanth⁹ priā cum. c. exili: ultima cum. th. aspirato scribitur: nomen fuit troiani cuiusdam Aeneæ comitis: compositum ex cleos quod est gloria: & ανθος flos: quasi gloria sit floris: & propter altiore sonum magis. o. q̄. e. in prima retinuit.
- C** lonus cū. c. exili scribit: nomen fuit uiri p̄priū aurifabri: deductū a κλω quod est frango: & inde κλωνος ramus: de quo Virgilius li. ænei. x. Quæ clonus euridydes multo cælauerat auro.
- C** lonius cū. c. exili scribit & i. latino: fuit unus ex qnq; ducibus boetiorū: q̄ cū qnquaginta nauibus ad troiam nauigarūt: ut ostendit Homerus li. iliados. ii.
- C** lotho cū. c. exili & th. aspirato scribit: habetq; apud græcos accentū i fine: una ē ex parcis: ut uidimus i dictione atropos. Alter eodē nomie fuit nymp̄ha marina: una ex filiis Nerei: de q̄ Virgi. li. ænei. ix. ait:
Magniq; iubebo Aequoris esse deas: quales nereia clotho
Et galatea fecant spumantem pectore pontum.
- C** loaca absq; aliqua aspiratione a nostris scribit: atq; græcā dictionē eē nōnulli affirmant. Ita ut a cochlea cōmutatis qbusdam litteris deriuet: q̄a eos subtextus cōmeatusq; habere uideat: quos habet cochlea. Alii latinam dicūt & a colando deductā eē uolunt: dicente Vlpiano de cloacis: cloaca est locus cau⁹: p̄ quē colluuiēs quædā fluit. Festus uero dixit cloacā a cloacare: quod ē ignare deduci. Sed subdit Vlpianus cloacæ autē appellatione & tubus & fistulæ cōtinent. Et inde seqtur ad salubritatē ciuitatum & ad tutelā ptinet: ut cloacæ purgent & reficiant. Nam & cælū pestilēs & ruinam minant imūdiaciæ cloacarū. Sane Liuius teste li. ii. ab urbe: Tarquinius foros i circo faciendos & cloacā quæ maxima receptaculuz oīm purgamentorū sub terra agēdam: qbus ut subdit opibus uix noua hæc magnificētia q̄cūq; adæquare potuit. Et Plin. li. xxxvi. natu. histo. cū romana quædam ædificia cōnumerasset. subdit preterea cloacas opum oīum dictū maximū suffossis montibus atq; urbe pensili subtrusq; nauigata. Et subsequit id. M. Agrippa fecit in ædilitate post cōsulatum: conuicatis septē annibus cursu præcipiti torrentū mō rapere: atq; auferre oīa coactis. Et plura admiranda quæ de huiusmodi rebus idem auctor psequitur.
- C** lhamys priā cum. ch. aspirato: & ultima cum. y. græco scribitur: indumentum est militare & comicum: ut dixit Iulius

dixit Iulius Pollux:

- C**hlæna prima cum.ch.aspirato sequente.l.&.æ.diphthongo scribitur.Genus est uestimenti quod desuper alia portabatur:ut Lucilius libro.xx.a Parthenio inducitur qui ait chlænâ desuper indutam scædauit.Sic Homerus li.iliados.ii.Vlyxem inducit dicentem cõtra Therfitem: si offendero te iterũ talia facientẽ præhẽdam:& denudatum oibus uestibus non modo tibi auferã χλαίνας τῆδε χιθῶνας:hoc est chlænâ & tunicã sed ut subdit etiã ea quæ pudenda tegũt.Idez li.x.αμφὶ δάρα χλαίνας τερονήσατο.At Virgilius libro ænei.iiii.sine.ch.tantũmodo lænã dixit cũ ait:Ardebat murice læna:ut i ea dictione uidebimus.
- C**hloris cũ.ch.aspirato &.i.latino scribitur:fuit una Amphionis Orchomeni regis filia:uxorq; Nelei & mater Nestoris atq; aliorum.xi.filiogz.Altera ab Ouidio dea florum ponit:quæ cũ nympha eẽt non ignobilis: & Zephyro nuberet:quasi dotis loco id muneris a marito accepit:ut florum oim potestãtẽ haberet: unde inquit ipã ad Oui.libro pastorũ.v.Chloris erã quæ flora uocor corrupta latino:Nominis ẽ nostri littera græca sono.Huius sacra floralia dicebant instituta:teste Pli.libro.xviii.naturalis histo.urbis año qngentesimo sextodecimo ex oraculis sibyllæ:ut omnia bene deflorescerent.Nam ut idem auctor rettulit: tria tempora fructus metuebãt: ppter quos instituerũt ferias diesq; festos rubiginalia:floralia:uinalia. Rubiginalia Numa constituit año regni sui.xi.quæ nũc agunt ad.vii.calendas maii:quoniam tũc fere segetes rubigo occupat.Diem uero floralium Varro determinat.Sole tauri ptem.xiii.obtinẽte.Ita ut si in eo quadriduo iciderit plenilunium fruges & oia quæ florebut lædi necesse erit.Vinalia nono calẽdas martii degustãdis uinis instituta:quæ nihil ad fructus attinent.
- C**hloelia cũ.ch.aspirato &.o.atq;.e.sepatis apud græcos atq; unico.l.sequente:&.i.latino scribitur.Virgilius tamen.o.&.e.cõiunxit in uerfu ut infra uidebimus:fuit uirgo romana:de qua late Lilius li.ii.ab urbe scriptis:hæc Porfenzæ hetruscoruz regi cum pluribus aliis romanis utruq; sexus obses data fuit:ut si Porfena hostes a ianiculo remoueret:romani agros dudum ueniẽtibus ablatos restituerent.Sed illa cũ liberatuz ab hostibus ianiculum cõspexisset:dux cateruz uirginũ effecta inter hostium tela cum illis aufugiens natando thybrim ptransiuit:Et uirgines oẽs ppinquis suis restituit.De quo Virgi.li.ænei.viii.Et fluuiuz uinclis inatet chloelia ruptis.Quam solam cuz Porfena restitui sibi omnino exposceret:admiratũ uirginis uirtutẽ pariter aliam obsidum quos impuberes illi elegit ei largitũ est:& honoratã remisit.Vnde Iuue.Quod mirareẽ cum coclite mutius.Et quæ imperii fines thyberinum uirgo natauit.
- C**nidios cum.e.exili sequente.n.in eadem syllaba &.i.latino scribitur:una est ex quib; ciuitatib; dorica græcia:ut ostendit Herodotus libro histo.i.in hac teste Plinio li.naturalis histo.vii.templum fuit Veneris & simulachrum sculptum a Praxitele neutiq; a libidinoso complexu tutum.Vnde cõterraneus meus Carolus aretinus in elegia ad Poggium.
Praxitelesq; cnidi rursus te marmore signet
Pulchra uenus:quo sit nobilis ipsa cnidos:
Deniq; lysippus fingat spirantia signa:
Omnia mercurio cedere uisa meo.De qua Venere late uidebim; i dictione Praxiteles.S; ut ait Pli.li.xxxvi.naturalis histo.sunt in cnido & alia signa marmorea illustrium artificuz Liber pater Bryasidis:& alter Scopæ & Minerua.
- C**nosus cum.c.exili sequẽte.n.i eadem syllaba scribitur:urbs fuit i creta Minois regia:unde cnosius cnosia cnosium deriuat:quæ ob uicinitatẽ litterarum moderniores cum.g.scribunt.Virgi.lib.geor.primo:Gnosiaq; ardentis decedat stella coronæ:quam a Vulcano fabricatam Ariadne filia Minois a Venere dono accepit: ut in dictione Ariadne uidimus.
- C**noaspis cũ.c.exili &.i.latino scribitur:fluuius est medoz:q; apud pfas i tigris decurrit.hui; aq; teste Solino adeo dulcis ẽ:q; q̄diu reges pfas i regno erãt:ex eo sibi pocula semp uolebãt:& si pegre graderẽt secũ deferebãt
- C**noctus absq; aliqua aspiratione & cũ.y.græco scribitur:habetq; apud nostros accetum i penultima:fluui; dicitur isernalis:q; ex styge palude nascit:& a poetis sapius decantatur.
- C**ochlea prima cum.c.exili & sequẽs cuz.ch.aspirato scribitur:testa est limacæ:quæ & nõnunq; pro ipã limacæ ponitur:ut Plinius libro.xviii.limacæ inquit nascunt in uitia:& aliquando e terra cochleæ minutæ murum in modum erodentes eam.
- C**ochliarium prima cũ.c.exili:sequens cum.ch.aspirato scribitur:sequẽte.l.&.i.latio utrobicq; scribitur:& a cochlea ob eius similitudinem deriuatum est.
- C**ocche ut i antiquissimis & emẽdatissimis codicib; nostris cõperi:prã cũ.c.exili utrobicq; & ultima cum.ch.aspirato scribitur.Nam apud græcos nusq; dictionẽ hãc legi:quã tamen qdam græcam eẽ cõtendũt: nec illi; deriuatõnẽ exquirere ualuit:& ut qdam putãt unum corruptũ designat:quod indicare uidef Iuue.cũ ait i satyra Vmbritii:Cuius aceto:Cui; cocche tumes.nec stare põt cõcha ut qdam syllabarũ ignari male legunt Sed stare tamen põt cõche p pisce quod inueniri nõnulli affirmant in Martiale.
- C**ocles cũ.c.exili utrobicq; scribitur:fuit teste Herodiano grãmatico tractatu de noie ap; antiquissimos cognomen habẽtium unũ oculũ:unde oculũ a latinis primo tractũ qdã uolũt.fuit itaq; apud romanos cognomen

M

quosdam poetas graecos: uti apud nostros p cibo: quō luctatores utebant. ut Iuue. in satyra Ultra sauro-
tas: Luſtantur pauca comedūt colyphia pauca.

Colica cū. c. exili utrobique: & unico. l. atq; .i. latino scribitur: passio ē intestini: quod graece colon dicitur: Vnde
nomen assumpsit.

Coboliū cū. c. exili & unico. l. atq; .i. latio scribit: Vestis erat sine manicis: & descēdit a κολίβω qd' ē breuio.

Colocasia cū. c. exili utrobique & unico. l. atq; unico. s. & .i. latino scribit. Est teste Pli. li. xxi. natu. histo. nobilif-
sima herba in aegypto: quam cyamon aliqui uocant: spectabilis foliis & latissimis etiam si ad arbores com-
parentur: quae cū aqua in uasis saepe impleta gratissimam potationem reddūt. pducitq; fabā in arenoso so-
lo decoctam: quae gratum etiam ad nos traducta saporem reddit. hae ille. Vnde eam esse putō: quam fabaz
aegyptiam uulgo uocamus.

Colocyntha absq; aspiratione: & cū. y. graeco scribit: quam nostri transcribere in penultima cum. q. consonāte
consueuerunt: ac conuertētes. y. graecum in. u. & superaddentes. i. latinum dicūt coloquinta: & ē teste Dia-
scoride agrestis cucurbita.

Colchos prima cum. c. exili: & ultima cum. ch. aspirato scribitur: regio est iuxta pōtum ex parte asiz: quae re-
gnum fuit Oetae regis.

Colla cū. c. exili & duplicato. l. scribit: a nostris dicitur gluten.

Collyriū pria cū. c. exili: sequē cū. y. graeco: & penultima cū. i. latino scribit: medicamē ē oculoꝝ. Vnde Iuue.
in satyra Credo pudiciā ait: Et prurit frict' ocelli angulus inspecta genesi collyria poscit.

Colophon cū. c. exili & unico. l. scribit: urbs in lydia: quā quidā nobile ferūt ex oraculo clari Apollinis.

Colon cum. c. exili & unico. l. scribitur: dici potest a nobis artus membrum & internodium. Estq; etiam no-
men intestini.

Colossus cum. c. exili & unico. l. atq; duplicato. s. scribit: graecum uocabulum est: & κολων: quod est mem-
brum deducit. Itaq; p membra & alta statua ponit. Vnde ait Pli. li. xxxiii. natu. histo. moles quippe exco-
gitatas uidemus statuarum: quas colossos uocāt turrib' pares: talis est in capitolio Apollo translatus a Lu-
cullō ex apollonia ponti urbe. xxx. cubitorū qngentis de talētis fact'. Talis in cāpo martio Iuppiter a Clau-
dio Caesare dicitur: qui decorat pompeiani theatri uicinitate: talis & Tarenti fact' a Lysippo. xl. cubitorum
Refert etiam Apion graecus historicus q Plistonices cognominat: & paulo ante Plinium fuit adhuc tunc in
labyrintho aegypti colossus eē Serapis: smaragdo cubitorū. ix. Sed ante oēs teste Pli. in admiratione fuit
Solis colossus rhodi: quem fecerat Clares lyndius Lysippi supradicti discipulus: qui. lxx. cubitorum altitu-
dinis fuit. Qui post qnquagesimum sextū ānum terrae motu pstratus: iacens quoq; miraculo ē. Pauci pollicē
ei' amplectunt'. Maiores sunt digiti q; pleraq; statuā: uasti specus hiant defractis mēbris. Spectant int' ma-
gnā molis saxa: quorū pondere stabiliuerat illud cōstituens. xii. ānis tradunt effectum trecētis talentis: quae
cōtulerant ex apparatu regis Demetrii relicto. Sunt alii cētum minores i eadē urbe ubicūq; singuli fuisse
nobilitati locum. Fuit & in galliā ciuitate aluernis Mercurius oēm amplitudinem ei' generis statuarū ea-
tate uincens: quae Xenodorus fecit. Is postq; satis artem ibi approbauerat: romaꝝ accitus est a Nerone: ubi
desiantum illius principis colossus fecit cētum. xx. pedū. De quo uidebimus in dictiōe Roma. Nam ab eo
amphitheatrū ppinquū colosseum uocatum ē. De quo Martialis li. i. epigramatum inquit: Hic ubi fidere
ppius uidet astra colossus: Et crescunt media pægmata caelsa uia: hoc ē amphitheatrū ubi pægmata. i. ludī
exercebantur. Et pergit: Inuidiosa feri radiabant atria regis idest Neronis. Nam ibi domus ei' aurea fuerat
Vnaq; iam tota stabat in urbe domus.

Colliuista cū. c. exili & duplicato. l. sequēte. y. graeco: & cū. i. latio i penultima scribit: dicit a nostris nūmula-
rius: & minut' mēfarius: q & idem forte ab illis trapezita uocat: cū & colliuista trapezas habeat.

Colpus cū. c. exili & .p. nōnunq; qdem exili: nōnunq; uero aspirato scribit: dicit a nostris sinus.

Coma cum. c. exili & unico. m. scribitur. Et si habeat primā breuē capillorum ornatum indicat. Nam tunc
quoq; a graecis cum. o. puo scribit. Si uero habeat illā longam uillā designat: & cuz. o. magno apud graecos
describit. Et differt secūdum aliquos coma a caesarie. Quia a cadendo caesaries dicta fert. Et coma capillos
non caesos indicat ἀπό τῶν κόπτω κατὰ τὴν ἀντιφρασίν.

Comma generis neutri cū duplicato. m. scribit: & dicit apud nos ptem: nam deriuat ἀπὸ τοῦ κόπτω.

Comarum cum. c. exili & unico. m. scribitur: dicitur teste Plinio libro. xv. naturalis historiae: a nostris arbutus
est etiam genus mori.

Comata absq; aliqua aspiratione: & cū unico. m. scribit: nomē ē pastoris: de quo saepe Theocritus: qn & gal-
lorum regionis cognomē: ubi grandem illi deferūt comam.

Cometes absq; aliqua aspiratione scribit: & deriuatur a coma quam habere uidetur: ob quod teste Plinio li.
ii. naturalis histo. crinita latine dicitur: & infra subdit cometes in uno totius orbis loco colitur. In templo ro-
mae admodum faustus diuo Augusto indicatus ab ipso qui inspiciente eo apparuit i ludis quos faciebat Ve-
neri genitrici: non multo post obitum patris Caesaris in collegio ab eo istituto. De quo Virgilius intellexisse
puto cum ait: Ecce dionci praecessit caesaris astrum. Maxime cū nō multo post dicat Pli. eo sidere significari
M z

uulgo creditur *Cæsaris* aiam inter deorsu immortalium numina recepta. Quo nomine id insigni simulachro capiti eius: quod mox in foro consecrauimus adiectum est.

Comœdia cum. e. exili & .œ. diphth. in antepenultima atq; .i. latino in penultima scribitur: componiturq; p modum quo supra in generalibus præceptis late ostendimus. Sane fuit comœdia apud græcos duplicis generis: antiqua. f. & noua. Antiqua qdem teste Quintiliano cum sinceram illam sermonis attici gratiam prope sola retinet: tum facidissime libertatis in uitiiis insectandis è præcipua. Qua quidè & pro nostra satyra græcos usos fuisse demonstrat. Fuerūtq; in ea præcipui Aristophanes Eupolis & Cratinus: ut in dictōne Prologus late demonstrabimus. Noua uero comœdia eadez uia qua & nostra incedit: i qua nos claudicasse Quintilianus dicit: & ut ait uix leuem umbram græcorū seqmur: adeo ut sermo ipse romanus nō recipere uideat illam solam concessam atticis Venerem: in quo genere eodem teste præcipuus & admirandus fuit Menander ut in ea dictione uidebimus: apud nos uero plures fuerūt: sed soli iam restant Terentius & Plautus. De quo Varro Epistilonis sentētia musas plautino dixit sermone locuturas fuisse: si latine loqui uellēt. S; habuim⁹ olim Cæciliū: Neuium: Licinium: Attiliū: Turpiliū: Trabeā: Lucetium: Ennium. De qbus Iulianus sedie⁹ teste Aulo Gellio hos uersus edidit:

Multos incertos certare hanc rem uidemus:

Palmam poetæ comico cui deferant.

Cum meo iudicio errorem dissoluam tibi:

Vt contra si quis sentiat: nil sentiat:

Cæcilio palmam statuo de comico.

Plautus secūdus facile exuperat ceteros.

Deinde neuius: qui seruet pretio in tertio:

Si erit quod quarto detur dabitur licino.

Post insequi licinium facio attilium.

In sexto sequitur hos terentius.

Turpilius septimum: trabea octauū obtinet.

In nono loco esse facile facio lucetium.

Decimum addo antiq̄tatis cā ennium. Quam sane sentētiam cōfirmare uidet⁹ Gellius: sed non plane Cicero & Quintilianus. Vnde ait ille ad Atticū li. viii. epistola. iiii. secutusq; sum non dico Cæciliū inane ut ex portu in pyræo malus eni auctor latinitatis est. Sed Terentium: cui⁹ fabellæ ppter elegātiā sermonis putabant a C. Lelio scribi. heri aliquot adoleſcētuli coimus in pyrēū. Quintilianus in .x. in comœdia maxime claudicauimus: sic Cæciliū ueteres laudib⁹ ferant: licet Terentii scripta ad Scipionē aphricanum referantur. Quæ tamen sunt in hoc genere elegantissima: & plus adhuc habitura gratiæ si intra uersus trimetros stetitissent. Sane a comœdia comic⁹ deducit⁹. Et is dicit q comœdiam cōposuit. ut Cæcilius Plautus & reliqui. Comœdi uero sunt repræsentatores actoresq; comœdiarū: sicut tragicus q tragœdiam cōficit: & tragœdus repræsentator actorq; tragœdiarum.

Concha prima cū. e. exili: & altera cū. ch. aspirato scribit⁹: genus è piscis ex cancroz genere carentis oculis: ut dixit Pli. li. ix. natu. histo. quæ teste Solino potissime sunt i mari indico: in qbus ut ait repit margarita genus lapidis p̄ciosi. Quin & i eadem orthographia uolūt p uasi capi & tuba. Alii uero p his latinā dictionem uolunt: & sine aspiratiōe ultimæ scribēdam dicūt: ita ut dicatur quasi cōcaua.

Conchylia prima cū. e. exili: sequens cū. ch. aspirato & .y. græco penultima cū unico. l. & .i. latino scribit⁹: genus est piscium in mari assyrico & indico. ex quoq; incisus conchis lachrymæ emanant: qb⁹ purpura tingit. Idem murices dicunt⁹ & sarræ: ut Virgi. i. iiii. aenei. Ardebat murice læna: & li. georgi. ii. Vt gēma bibat & sarrano dormiat ostro. Quare Iuue. i. iiii. satyra de adulatorib⁹ græcis loquens iquit: Horū ego nō fugiā cōchylia. i. purpuras adulationes uel uenena: ut Virgi. li. georgi. ii. Alba neq; assyrio fucat læna ueneno.

Conon cū. e. exili hoc è sine aspiratione scribit⁹: fuit uir atheniensis q tpe pelopōnesiaci belli ad rempublicaz se contulit: in qua magna qdem perægit. Nam teste Aemilio p̄bo p̄tor pedestribus exercitibus p̄fuit. Et p̄fectus deinde classis creatus res magnas mari gessit: in qua potestate phæras cepit lacedæmoniorū coloniam Idem in extremo pelopōnesiaco bello p̄tor erat: cū apud ægos flumē copiæ atheniensium a Lyfandro sunt deuictæ: sed tūc quoq; affuisse Cononē constat: ex quo peius res administratæ in eam calamitatē deuenerūt Verum cū rebus afflictis patriam obsideri audisset: non quasiuit ubi tuto uiueret: sed unde ciuib⁹ suis p̄sidio esse possit: quod tantis laboribus & periculis consecit: ut ultio a Tyriabazo qui sardis præerat: sub amiciciæ specie conuocatus in uincula cōiectus eēt: in quibus aliquādiu fuit sed ut nōnulli scribunt inde ad plaurum regem deduc⁹ apud eum perit. At Dion historicus q fideliter p̄fca scripsisse dicit: effugisse eū scribit & dubitat an Tyriabazo id sciēte uel imprudente factum fuerit.

Conopeum cum. e. exili & .e. absq; diphthongo scribit⁹: genus est tentorii ex filo contexti: quod ad euitados culices supra lectum explicari consueuit. Nam κωνόψ græce latine culex dicitur. De quo Iuue. i. satyra. vi. Vt testudineo tibi lentule conopeo.

- C**ontus absq; aliqua aspiratione scribitur: & dicitur apud nos ptica siue sudes.
- C**holera cum.ch. aspirato scribit: dicitur a nostris bilis. luue. in satyra Credo pudicia; ait: Natuseat atq; oculis bilem substringit opertis.
- C**oetona prima cū.c.exili: sequēs cum.&. similiter non aspiratis scribit. Et ē neutri generis ac pluralis numeri apud græcos ficorū genus eē comperi: quæ quidem ab urbe syriæ: quæ cocton dicebatur nomen assumpserunt. Idem Pli. li. xiii. natu. histo. confirmasse uidetur: dicens ficorū caritas minor ē ei⁹ generis: quæ coctona uocant. Et imediate subdit item pruna in damasco syriæ nata: & missa: utraq; iam familiaria. Idem luue. sensisse uidet in satyra Vmbritii: cū dixit de adulatore græculo: Aduectus romā quo pruna & coctona uento. hoc ē eodem modo uenalis. Quin & ptas esse ficus ostendere uidetur Martialis in. vii. Paruaq; cū canis uenerunt coctona prunis. Et circa ultimum operis inquit: Hæc tibi quæ cocta uenerunt coctona mensa. Si maiora forent coctona ficus erat.
- C**oons cum.c.exili & duplicato.o. scribitur: fuit teste Homero li. xi. iliados: primogenitus filiorū Antenoris q'cum Iphidamantis fratris mortem ab Agamēnone illatam uindicare uellet: & Agamēnonem solus uulnerasset: ab eodem & ipse interfecit.
- C**ophinus cū.c.exili & .i. latino scribit: dicitur latine corbis.
- C**orax cū.c.exili scribit: fuit unus frater Tyburti: ut uidebim⁹ i dictioe tybur: & oppidū uulscorum ab eo cognominatū. Alter fuit orator siculus: q' & Tifias primi artificiose dicēdi præcepta litteris mandasse dicunt.
- C**orybates absq; aliqua aspiratione & cum.y. græco scribit: populi fuisse dicunt in creta: qui una & curetes Iouem infantē aluerunt. Nam ut dixit Ouidius li. iiii. fastorum: Pars dypeos manibus: galeas ps tundit inanes: Hoc curetes agunt: hoc corybantes opus.
- C**orydalis cū.c.exili & .y. græco atq; unico. l. scribit: genus ē auiculæ.
- C**orycus cū.c.exili utrobq; & .y. græco scribit: fuit ciliciæ urbs: & eiusdem nominis portus: ac similiter mons optimum crocū deferens: in quo antrum illud eodem nomine famosum a poetis & historicis esse celebrat. Nam ut ait Solinus ē ibidē specus: q' montē impositum mari a summo cauat uertice: patulus hiatus amplissim⁹: ut etiam Pomponius confirmat q' de huiuscemodi specu plura & admiranda cōscribit: imo & tribus specibus distinctū illū eē exponunt. Quorū ultimū typhoneum uocant. de quo Lucan⁹: Antraq; latiferi rabiem typhonis anhelat. Simili mō & oia a coryco descendencia scribūt: ut corycius: ut Virgi. li. georgi. iiii. Namq; sub œbalia memini me turrib⁹ altis Coryciū uidisse senē. Est etiā corycus collis ali⁹ apud delphos cū simili specu: ut Homerus in hymnis Herodotusq; & alii q; plures ostendūt.
- C**ortina absq; aliqua aspiratione & cū. i. latino scribit: ab aliquib⁹ græcū dicit uocabulum. Ego uero illud latinum potius puto: & a coriis tractum ex qb⁹ prio cōficiēbant: qb⁹ & nōnunq; loca magis abdita ab aliis in tēplis separi cōsueuerant. Quare & p eiusmodi loco positum cōperit. Virgi. li. ænei. iii. Et mugire adytis cortina reclusis. ubi ait Seruius: cortina locus est unde oraculi pceptū datur. Pli. uero li. xxxiiii. na. histo. sentire uidet cortinam etiā tripodē eē Apollinis cum ait: ex ære factitauerit & cortinas tripodūz nomie delphicas: quoniā ludis maxime Apollinis delphici dicabatur. hæc ille. iuxta quod Virgi. li. vi. ænei. dixisse uidetur: Neq; te phœbi cortina fefellit. Verū ut inqt Seruius i. iii. ænei. dicit cortia: uel quod Apollinis tripos corio phytonis tect⁹: uel quia certa illic responsa tradūtur: quasi certina. Vel quod est uerius q' cor illic uatis tēditur. Nam cauerna quædam in tēplo Apollinis fuit: ad quam phœbas rapta uaticinabatur: ut ostēdit Lucanus in. v. hæc Seruius.
- C**ortyna uero cū.y. græco & .c. i. initio p urbe cretæ a modernis qb⁹sdā scribit: sed q' apud græcos cū.g. littera habet: & id ab antiq; nostris obseruatum legim⁹: de ea uidebimus in dictioe gortyna.
- C**orydon cū.c.exili & .y. græco scribit: nomen ē pastoris. De quo sæpe Theocritus & Virgilius.
- C**orcyra cū.c.exili utrobq; & .y. græco scribit: insula ē i mari ionio olim phæacū patria & Alcinoi regnū: & a corcyra corcyretus corcyreta corcyretum deducit. Martialis in ultio: Aut corcyreti sunt hæc de frondib⁹ horti: Aut hæc massyli poma draconis erant. De hac etiā Pli. li. iiii. natu. histo.
- C**orylus cū.c.exili & .y. græco atq; unico. l. scribit: ut etiā testis est Priscianus li. i. ubi tractat de mutis circa finem capituli: ubi ex huiusmōi scriptura cū.y. græco arguit: corylūz & nymphā a græcis eē accepta: habetq; accentū in prima: & est arbor ac fructus: quæ a nostris dicit auellana a loco. s. ubi primū compta fuit: de qb⁹ Virgi. in bucoli. Phyllis amat corylos. Et li. georgi. ii. Neue inter uites corylum sere.
- C**orymb⁹ cū.c.exili & .y. græco scribit: pprie fruct⁹ ē hederæ: unde Virgi. in Palæmone: Diffusos hederæ uestit pallētem corymbos: & inde corymbiferus. ut Qui. li. fasto. i. Festa corymbiferi celebrabat græcia bacchi
- C**orinthus cum.c.exili & .i. latino: atq; th. aspirato scribit: urbs fuit achaia: quæ primū teste Eusebio lib. de tēporib⁹ a Sisypho latrone Aeoli filio super isthmon in medio maris ionii & ægai cōstructa fuit: & ut i quibusdam Homeri glosulis comperi: Ceryra cognominata fuit. Deinde aucta Ephyra uocata: sed post hæc euerfa: & ab Corintho Orestis filio instaurata: corinthus teste Eusebio de temporibus cognominata fuit.

- Vltimo a romanis fuit inuenta: ut offendit Florus de bello achaico: & Iustin^o li. xxxiii. Fuitq; teste Apulegio li. x. de magia regionis caput: & a corintho corinthiacus. i. corinthius deducit. Oui. li. i. tristinum: Illa corinthiacis primum mihi cognita cenchris.
- C**oritus absq; aliqua aspiratione & i. latino scribit: oppidum e hetruriae sup puo colle eiusdem nominis positum: & tyrrheno mari ad tria milia passuum ppinquū cōditamq; a Corito rege: dicite Virgilio li. aenei. vii. His ortus in agris Dardanus idaeas phrygiae penetravit ad urbes. Et subdit: Huic illū coriti tyrrhena a fede p̄fectū. Vnde ipi^o Coriti filius putat Dardanus: q̄q; a poetis ex eis uxore & Ioue p̄creatus dicatur.
- C**orobius cum. c. exili & i. latino scribit: nomen est uiri p̄prium.
- C**orone cum. c. exili scribitur: urbs est achaiae: teste Pli. libro. iiii. naturalis histo. a qua coronaeus sinus cu3. ae. diphthongo cognominatus est.
- C**horus cū. ch. aspirato scribit. Et fuit in diuersis tēporib^o diuersus ac i diuersis actibus uarius. Et teste Festo deriuatur a corona quae sine aspiratione scribit: sed ut ait in deriuatio aspiratione assumit. Sane teste Quintiliano a nonnullis uetustioribus corona aspirabat: quod ex quibusdam inscriptionib^o ei^o tēporis apparere dixit: eodē modo chenturiones & praehones cū. ch. aspirato scribebāt. Quod si ueram Festus deriuationem a corona posuit: latinum esset chorus & non graecum. Cuius contrarium apud graecos habetur. Ideo Platoni magis credendū ē: q̄ ait: nō longe ab initio secūdi libri de legib^o chorus a χερα: quae ē laticia nūcupat.
- C**horaules cum. ch. aspirato scribit: nomen ē tam musici instrumēti quo pulsabat ad chorum: q̄ uiri cognomen pulsantis. Iuue. in satyra Credo pudiciā ait: Ambrosiusq; choraules.
- C**horasmi cū. ch. aspirato & i. latino scribit: populi sunt asiatici teste Hero. li. histo. ii.
- C**horda cū. ch. aspirato scribitur: & dictio graeca ponit a Iulio Polluce.
- C**horea pria cū. ch. aspirato: & penultima cū. e. absq; diphth. scribit: licet apud graecos sit. ei. diphthongusa quae in. e. longam cōuerfa ē: ut iuuat indulgere choreis. Sane a Virgilio metri cā corripit i. vii. aenei. cū ait: Pars pedibus plaudūt choreas: & carmina dicunt.
- C**horebus cum. ch. aspirato scribit: nomen est uiri p̄prium.
- C**horineus cū. ch. aspirato & i. latino scribit: nomen ē uiri p̄prium.
- C**horiambus cū. ch. aspirato & i. latino scribit: pes est choris q̄ aptissimū carmen reddens. Cōstat ex syllabis quattuor: pria longa: duab^o sequentib^o breuib^o: & ultia longa. Horatius in primo carminū: Lydia dic per oēs. qui uersiculus cōstat ex choriābo & bacchio: ubi lydia ip̄m. a. correptum habet.
- C**os cū. c. exili scribit: urbs ē dōrica: & ut puto a cote q̄ apud nos lapis dicit nomen assumpsit. Horatius i carminibus: Ardentes acuens sagittas cote cruenta.
- C**osmus cū. c. exili scribit: dici pōt latine ornatus uel ornatum. Nam deriuatur a κοσμος: quod est orno & decoro. Nōnunq; uero & p̄ ip̄o unguento quod ornat positum legit^o. ut Iuue. in satyra Stēmata quid faciunt ait: Et cosmi toto merlat ahenō. Martialis in. xi. Quod cosmi redolent alabastra fociq; decorum. Et inde cosmianus: ut idem Martialis: Qui uino madaat: nec erubescat: Pingui sordib^o eē cosmiano: Ludet cū pueris amet puellas. Nōnulli uero putāt nomen illud Cosmi hoīs cuiusdam unguentarii p̄prium magis a poetis fuisse positum: q̄ p̄ unguento ip̄o: ita ut dicatur ahenum Cosmi. i. optimi illius unguentarii: alabastrum cosmi: quod. f. ille cum unguento uenditare solebat: ut similiter balnea Crispini: balnea Stephani. Martialis eodem li. Scis q̄ sint stephani balnea iuncta mihi. Ita ut q̄ huiusmodi delicias: quae ad ornatū faciebāt uenditabant cosmus dicere. ut idem poeta circa finem operis: Delicias cosmi uos redolente nurus. Et ab eo unguentum q̄ ille composuerat: cosmianus uocaret. idem Martialis i. xii. clare mōstrat cū ait: Aut librā petit illa cosmiani: ubi uenalis rei pondus expressit: itaq; cū diuersis ornamentis decoratus sit mūdus cosmus a graecis dicitur. Vnde cosmographia deducitur.
- C**osmographia cū. c. exili & i. latino scribit: est descriptio mundi: eiusq; positione scriptura & pictura. Nam componit ex κοσμος quod est mundus: & γραφει quod cum scripturam: tum etiam picturam designat. Vnde fuit etiam apud romanos consuetudo pingendi mundum: dicente Propertio: Cogor & in tabula pictos edificere mundos.
- C**osmeta cū. c. & t. exilibus scribit: dici pōt a nostris ornator uel ornatrix. Vnde serui q̄ nobiles mulieres exornare cōsueuerāt: cosmetae uocati sunt: dicente Iuue. i satyra Credo pudiciā: Ponūt cosmetae tunicas. Nā a κοσμος: quod est orno deducitur.
- C**ostus cum. c. & t. exilibus scribit: arbuscula est aromatica.
- C**otys cū. c. & t. exilibus atq; y. graeco scribit: nomen ē uiri p̄prium. De quo saepe Plutarchus meminit.
- C**otula absq; aliqua aspiratione scribit: genus est puae mensurae: quae graece κοτύλη dicit: ubi illud. y. graecū in. u. nostrum cōuersum fuit.
- C**othurnus cum. c. exili & th. aspirato sequente a graecis: sed a nostris sequēte. u. scribit: genus est calciamēti teste Seruio utriq; pedi aptum. Virgi. in buco. Suras euincta cothurno: & primo aenei. Purpureoq; alte suras uincire cothurno. Verum nōnunq; p̄ calciamento subleuato subere: quo mulieres ip̄sae grādiōres apparerent: Iuue. positum uidetur in satyra Credo pudiciā ubi ait: Si breue parui fortita ē lateris spatium

breuiorq; uidetur Virgine pygmæa nullis adiuta cothurnis. Ponitur etiam aliquando cothurn⁹ p alto di-
cendi genere apud poetas. Virgi. in buco. Sola sophocleo tua carmina digna cothurno. Et a cothurno co-
thurnatus deducit. Martialis i. v. epigramatum: Grande cothurnati pone maronis opus.

Cous cū. c. exili scribit: in insula ē in mari ægæo sic quodq; teste Igiuo a Coo filia Meropis cuiusdā scēminæ: quæ
in ea regnavit cognominata. Ex hac teste Varrone li. ii. de agricultura uindemias romam deportabāt. Naz
duob⁹ fertilissimis optio uino montib⁹ referta erat: fuitq; Hippocratis & Apellis patria. Vnde eā adiectiuū
cous coa coum simili scriptura deducit. Iuue. in satyra Stēmata quid faciunt inqt: Sptana chlamys cōchy-
lia coa. Nam teste Varrone prima in arte lanificii scēminarum ornāmētis claruit: dicēte Oui. li. ii. de arte lo-
quens de puella quā amas: Siue erit in tyriis: tyrios laudabis amict⁹: Siue erit i cois coa decere puta. In eadē
dixit Solinus Homeri sepulchrum eē quod in Naxo uoluit Martialis.

Crator cū. c. & t. exilib⁹ scribit: fuit solēsis philosophus: q athenas cōcedens auditor fuit Xenocratis: soti⁹ Pa-
læmonis: reliquit cōmētaria ad. xxx. milia uersuū Arcefilæ petenti ubi naz uellet sepeliri: respondit teste La-
ertio in uiscerib⁹ terræ. obiit ante Cratem & Palemonē morbo intercutis.

Crater absq; aliqua aspiratione scribit: ē cuppa grandis: dicente Virgi. circa finē li. i. aenei. Crateres magnos
statuūt & uina coronāt: & li. iii. Tū pater anchises magnū cratera corona Induit: pleuitq; mero diuosq; uo-
cauit. Et dicit etiam hic cratera: ut Staius li. thebaidos. x. Et bacchus in altos crateras paterasq; redit. Et sic
ab oibus poetis uas magnum ad bibendū aptū designat: dicente Iuue. in satyra quæ incipit Natali coruine
die. Vnæ cratera capacem: & dignū sitiente pholo uel coniuge fufci Bibit.

Crates absq; aliqua aspiratione scribit: fuit atheniensis philosophus: fili⁹ Antigenis: & pago triasius fuit aca-
demicus Polemonis auditor: illiusq; successor scholæ: q adeo se uiuentes iuicem amarūt: ut teste Laertio ea-
dem semper studia sint cōsecuti: & mortui eodem sepulchro dispositi: quos Antagoras in hanc sententiam
uerfibus exornauit. Hoc tumulo Cratē ac Polemonem cōditos fatere q transis o hospes: uiros cōsensu ani-
morum præcipuos: quorum diuino ex ore doctrina manauit sacra: uitæq; mūdiciēs sapientiæ adiuncta. Ha-
buit Crates discipulos memorabiles: Inter quos fuit Arcefila⁹ Bion Theodor⁹. Alter fuit Crates patria the-
banus & scēta cynicus Diogenisq; discipulus: quē Hieronymus noster scripsit iacisse in mare magnum auri
pondus dicens: abi a me uenenum. Nam uos potius mergam: q̄ ipse a uobis mergar. Nam teste Laertio fuit
uir diues atq; fieret cynicus. Quosdam ex suis conantes illum a pposito auertere: baculo psequēbatur.
habuit uxorem Hipparchiam Metrodis sororem: ut in ea dictione uidebimus. Demetrius uero magnesi-
us refert eum deposuisse pecuniam apud trapezitam hac cōditione: ut si filii sui Idiotæ cēt: eam illis traderet
Sin autem philosophi eam plebi distribueret. Irritans semel Nicodromum cæsus est ab eo in faciem: quare
chartulam supraponēs uulneri scripsit: Necodromus fecit. Obiit senex & incuruatus. Alius fuit Crates ora-
tor de Isocratis familia. Alius uallorum effosor: q cum Alexandro militauit. Alius philosophus peripate-
ticus. Ali⁹ geometra. Alius poeta epigramatum. Alius etiā academicus.

Cratinus absq; aliqua aspiratione & i. latino scribit: fuit atheniensis poeta comicus clarus apud græcos in ea
antiqua comœdia: quæ quasi satyræ nostræ assimilabat. In qua præcipu⁹ ipse fuit Aristophæsq; & Eupolis
dicēte Persio: Audaci q̄cūq; afflante cratino Iratum eupolidē præ grādi cū fenes palles. Similiter Horatius
Eupolis atq; cratin⁹ aristophanesq; poetæ. Atq; alii quoz comœdia prisca uiroz ē: & reliqua: ut uidebim⁹ i
dictione Prologus. Hic idem teste Pli. li. xxxv. natu. histo. Pompeium athenis pinxit.

Crathis cum. c. exili & th. aspirato atq; i. latino scribit: fluuius ē achiuorum teste Herodoto li. histo. i. a quo
ut ait q in Italia fluuius sic cognominat⁹ ē nomen accepit. Estq; fluuius calabryæ: de quo Oui. li. metamor.
xv. ait: Crathis & hinc sybaris nostris cōterminus oris Helestro similes faciūt auroq; capillos. & Theocritus
i æglogia quæ incipit ἀγροσ̄ ἐμασ̄ de illo ait καὶ τὸ Δε κρέθη δὲ ποτὸν φύροισ̄: & reliqua. hūc dixit Oui.
li. pastorum. iii. lapidosum eē cum ait:

Est ppe piscofos lapidosi crathidis amnes Paruus ager.
Crafis cū. c. exili & i. latino scribit: dici pōt a nobis temperamentum. & inde dyscrasia cum. y. græco in pria
distinguentum interpretari ualet.

Crapula cum. c. exili scribit: græce dicitur κρηπταλη.
Cratylus absq; aliqua aspiratione & y. græco atq; unico. i. scribit. Nomen fuit philosophi: cui Plato librum
illum de significatione nominū inscripsit.

Cratippus absq; aliqua aspiratione & i. latino atq; duplicato. p. scribit: fuit teste Plutarcho i uita Ciceronis
philosophus pipateticus. De quo Cicero li. iii. de officiis: plura locutus est.

Creontes absq; aliqua aspiratione scribit: fuit unus corinthiorum rex: & latrōis Sisyphi fili⁹: q Creusam filiā
Iasoni desponsauit: & Medeā abdicare coegit. De quo Seneca in Medea. Alter fuit theban⁹ pater Iocastæ
uxoris Oedipi regis thebæ: q post cæfos simul Polynicē & Eteocelē thebanos regnū assumpsit: ut monstrat
Stati⁹ li. xi. & xii. suæ thebæ. Ali⁹ fuit hui⁹ fili⁹. Ali⁹ etiā fuit rex thebanus: & ultima Cadmi pgenies: q filiam
suam Megaram matrimonio cōiunxit Herculi. & tandē a Lyco cum duobus filiis regno & uita priuat⁹ fuit

Crepida cum. c. exili & i. latino scribitur: fuerunt teste Seruio tusca calciamenta: quæ corigiis ad pedes liga-

bantur. Virgi. li. aenei. viii. Et tyrrhena pedū circūdat uincula plantis. Et ut exponit Seruius crepidas dixit quas primo habuere senatores: post equites romani. nunc milites. Vnde ait Horatius in sermonib⁹: Chrysippus dicat sapiens crepidas sibi nunq̄: Nec soleas fecit. Simiter Iuue. in satyra Persius uero uidet uelle calciamenta fuisse græcorum: cum ait in. ii. satyra: Non hic qui in crepidas graiorum ludere gessit. Sed ut ait Gellius li. xiii. noctium atticarum: Crepidas & crepidulas prima syllaba correpta: Id genus calciamenti appellarunt: quod græci κρητρίδα uocant: & paulum supra: omnia enim. inquit ferme id genus quib⁹ plantarum calces tantum in fine tegunt: cætera prope nuda: & teretibus habenis iuncta sunt Soleas dixerūt nō nunq̄ græca uoce crepidulas. At crepido teste Seruio est abrupti saxi altitudo. Virgilius lib. x. aenei. Forte ratis cæsi coniuncta crepidine saxi.

- C** risis cū. e. exili & .f. nō duplicato atq; .i. latino scribit^r: dicitur apud nos iudicium. Vnde criticus deriuatur.
- C** riticus absq; aspiratione & .i. latino scribitur: dicitur quasi iudicans & arguens. Vnde Serui⁹ super. xi. aenei. ubi ait Virgilius: Pylumno quos ipsa decus dedit orithyia inquit: Critici: culpant hoc loco Virgilium. Et Iuuenalis Critice pelluces:
- C** ressa cum. e. exili & .e. absq; diphthon. atq; duplicato. .f. scribitur: & a κρησ^r quod est cretensis deriuatur. Iuue. in satyra: Omnibus in terris: Nec sthenoboea minus: Quam cressa excāduit. i. cretensis Phœdra. Vnde nec creissam quæadmodū threissam dicere possum⁹. Nam cressa ut diximus a κρησ^r descendit: ubi apud græcos est. η. absq; diphthon. quod est. e. purum traducitur. At threissa cum. ei. diphth. apud græcos scribitur uidelicet θρηισσα: quæ ut supra ostendimus nō nunq̄ a poetis nostris dissoluitur. Virgi. libro aeneidos primo: Vel qualis equos threissa fatigat Harpalice.
- C** reta absq; aliqua aspiratione: & .e. absq; diphth. scribit^r. Et teste Virgi. li. iii. aenei. Creta iouis magni medio iacet insula ponto. hęc dixit Pli. libro. iiii. natu. histo. Dosiades a Cretæ nymphe hesperidis filia cognominata uoluit. Anaximander uero a Cretæ rege curetum. Nōnulli autem alii a temperie cæli: aeream primū dictam existimauere. deinde macaroneseon. i. beatam insulam. postea cretam a rege cognominata dixere. De qua Aristoteles li. politicorum. ii. sic ait: Videtur hęc insula ad principatū græciæ eē nata. ac p̄clare sita cū cōto namq; iminet mari. Cum fere græci omnes circum mare sint positi. Abest eni hinc modicum a peloponneso: Illic uero ab asia circa triopium: & rhodum. Quare imperium maris obtinuit Minos: ac insulaz alias subægit. Alias uero dudū icultas habitare fecit. Tandē siciliam aggressus: circa camerinam defunctus est. Et a creta cretæus cum. æ. diphthongo in penultima deriuatur. Virgilius libro aeneidos. iii. Tertia lux classem cretæis sisset in oris.
- C** reta p̄ terra quadam tenaci græcum uocabulum est: & ab creta insula in qua melior cōperit: nomen assumptum. & eodem modo scribit^r: nōnulli uero latinum putant: & a cresco uerbo deduci dicunt: quasi concreta. Sane ut in Pli. & in diuersis a notauit: uniuersaliter ois terra tenax creta nominat^r. Vnde diuersa illi⁹ genera Pli. ipse circa finem. xxxv. li. enumerauit: Ut cymoliam quæ cācida est: & quam alii a κύμη urbe Italia: quæ litteris nostris cumæ dicitur uocitata: ferunt. Cuius usum & medicamentis & uestibus posuit Pli. est etiam sarda cymolia: quam ex sardinia afferri dixit: sed non nisi candidis uestibus commoda: uersicoloribus non inutilis. Est similiter & umbrica: quam non nisi poliendis uestibus aptam dixit. Et hinc non longe ad uerbum subdit. Alia creta argentaria appellatur: nitorem argenteum reddens. Estque uilissima: & qua pedes uenialium seruorum trans mare aduectorum denotare insituuerūt maiores. hęc ille. Iuxta cuius sententiam ait Tibullus libro secundo:
- Nota loquor regnum ipse tenet: quē saepe coegit.
Barbara gypsatos ferre catasta pedes. Et Iuue. in prima satyra: Sacro nec cedat honori Nuper in hęc urbe pedibus qui uenerat albis. i. argentea creta illo creatis. Nam libertinus postea effectus opibus patricios omnes superabat: quem Lucinium nomine fuisse: & primo tonforez quidam ferunt. Vnde potentissimos in urbe romana nōnullos fuisse libertos: idem rettulit Iuue. ut Crispinum: quem nominanter exprimens mōstruz eē dixit nulla uirtute redemptum. Qui ps fuit niliacæ plæbis: & uerna canopi: hoc est seruus in domo domini ex ancilla natus: q̄ a græcis δικογενής. i. domi natus dicitur. Et inde uernaculus uernacula uernaculum: quod est domi nostræ uel in nostra patria natum. Vnde lingua uernacula: quod uulgo dicit^r lingua materna. Fuerat ergo Crispinus apud canopum in domo sui domini ex quadam ancilla natus: & romam uenalis aduect⁹ qui uenditus: & libertinus deinde effectus: principatu Domitiani tātum excreuerat: ut Tyrias humero reuocante lacernas Ventilet æliuum digitis sudantib⁹ aurum. Eratq; lacerna genus uestimenti nodo supra humerum alligati. Vnde tali ueste indutus lacernatus dicit^r: ut idem auctor Ipse lacernatæ cum se iactaret amica. Alium rettulit idem poeta libertum Claudii principis nomine Narcissum. Quē in fine satyræ Plurima sunt fuscine: ditissimum fuisse ostendit: ut in dictiōe Narcissus uidebimus. Et apud eūdem principem potentissimum: ut in dictiōe Messallina monstrabimus. Quare subdit Plinius ad ea quæ supra rettulimus. Iam non est enumerare libertos e sanguine quiritem: & proscriptionum licentia ditatos: hoc est insignie uenaliitatis gregibus opprobriumque insolentis fortunæ: quos adeo potiri rerum uidimus: ut prætoriam quoque ornamenta decerni senatu iubente Agrippinæ: & Claudii Cæsaris libertis uiderimus.

- dixisset ut uinū asino daret: nimioq; dehinc risu expirasse. Neminē regū laudauit. Sola anicula contēt⁹ fuit.
- Ali⁹ fuit Chrysippus cniidius medic⁹: a quo Heraclitrat⁹ testat multa didicisse. Alius fuit hui⁹ fili⁹ Ptholemai medicus: q; calūniam passus supplicio ē affectus. Alius Heraclitrat⁹ discipulus. Alius poeta georgi. scriptor.
- C** hryseis prima cū. ch. aspirato & y. græco: ultima cū. i. latino scribit⁹: fuit Chryse sacerdotis Apollinis filia. Nam cū ante captam troiam diuersæ ex uariis troianorū locis raptarent puellæ: duæ iter alias formosissimæ captæ sunt Chryseis. f. & Bryseis. Quarum Bryseis in prædæ distributione contigit Achilli: Chryseis uero Agamēnoni: & quisq; suam ardentè amabat. Sed cū Chryses Chryseidos pater p. filia redimēda: ut scribit Homerus in initio iliados: ueniret ad græcos: non solū multa deferens munera: sed ornat⁹ infulus & aliis sacerdotibus ornāmētis orabat eos: ut Apollinis reuerentia: cuius sacerdos in chrysa insula erat: filiam sibi restituerent: & p̄ciosa acciperent munera. Cui cū ceteri græci assentirent: solus Agamēnon q; illam amabat: cum iniuriōsis & minacib⁹ uerbis reppulit. Quare Apollini cōquestus sacerdos. hæc ille referebat uerba:
 Quid coluisse mihi tua delphice numina prodest?
 Aut castam uitam multos duxisse per annos?
 Quidue iuuat sacros posuisse altaribus ignes?
 Si tuus externo iam pellor ab hoste sacerdos.
 Quibus sane cōmotus Apollo pestiferam luem in danaorum misit exercitum: & consultus Calchas respondit nō cessaturam donec Chryse patri restitueret Chryseis: qua demū restituta Agamēnon in amoris amissi solatium Bryseida ab Achille iussit auferri. Ex quo ira inflāmat⁹ Achilles: ab exercitu cum suis discedens in idam montem ut qdam dicūt secessit: & cū pugnare nollet græci interim a troianis præliis qbusdam supati intra castrorum munimēta cōpellunt atq; obsident. Qui mittentes ad Achillez tris legatos maximam illi munera obtulerūt si arma caperet: & præcipue Bryseida: quā se nunq; tetigisse Agamēnon p̄sancte iurabat. Fuerāt aut legati Vlyxes: Aiax: & Phoenix: q; ab Achille benignissime suscepti: re deinde infecta discesserūt. Vnde Ouidius libro. ii. tristium ait:
 Quid prius ē illic flāma chryseidos: aut quæ Fecerit iratos rapta puella duces?
C hrysothemis prima cū. ch. aspirato & y. græco: penultima cū. ch. aspirato scribit⁹: habetq; accentum in antepenultima: fuit teste Homero li. ix. iliados: filia Agamēnonis ex Clytemnestra: & uocabulum est compositum ex χρυσός: quod est aurum: & θεμισ nomen deæ: ut in dictione Themis uidebitur q̄si aurea Themis & ὄμα os apud nostros designat.
- C** hrysolithus prima cum. ch. aspirato & y. græco penultima unico. l. & i. latino: ultima cum. th. aspirato scribitur: lapis est p̄ciosus coloris aurei: unde componit dicitio ex chrysos quo ē aurum: & λίθος lapis quasi aureus si t lapis: ob quod nōnunq; & p succino q̄a similis coloris est: cū ab antiquis poetis tum a nostri tēporis poeta elegātissimo Maffeo Vegio in quodā epigramate ponitur cum ait:
 Aurea quæ quōdam defleuit musa maronis:
 Nunc hoc chrysolithi claudor in orbe culex.
 Aurea musa fuit: tumulus simul aureus ipse est.
 Quem miserans etiam struxit apollo mihi.
- C** hryso passus pria cū. ch. aspirato & y. græco scribit⁹: qn & iuxta finē. s. duplicat⁹: & cōponit id uocabulū ex chrysos qd ē aurū: & πῶσσω uerbo græco: quod apud nos dicit sp̄go: quasi lapis sit auro aspersus.
- C** hryso colla pria cū. ch. aspirato & y. græco: penultima cū. c. exili: qn & cū gemino. l. scribit⁹: & ē teste Pli. libro xxxiii. natu. histo. humor q; i aurifodinis p uenas auri defluit: & crassescēte humore rigoris⁹ hybernis usq; i duriciā punicis indurat: q̄ subtilissime cōtusa (ut ille refert) auri pictura præbet: & isra subdit chryso collā aurifices sibi uendicāt ad glutinandū aurum: unde & ipa appellata ē. i. auri colla & glutem. De hac locutus Pli. præfato libro: uisum est inqt Neroni principi spectaculis arenam circi chryso colla sterni cū ipse aurigaturus esset inducta opificum turba.
- C** hryso gonus cū. ch. aspirato & y. græco scribit⁹. Nomen ē uiri p̄prium: & componit a chrysos quod ē aurū & γόνυ genu uel angulus: quasi sit aureū genu uel aureus angulus. Iuue. i. satyra Credo pudiciam iquit: Sunt quæ chryso gonum cantare uetant.
- C** rito cū. c. & t. exilib⁹: hoc ē absq; aspiratiōe scribit⁹: fuit athēnsis philosophus: un⁹ oīm (ut dixit Laertius) maxio & eximio quodā amori Socrati affect⁹. Cui⁹ ita diligentē curā agit ut nūq; aliqd ex his q; sunt ad uitā necessaria sibi deesse pateret. hui⁹ Socratis filii auditores fuere: hoc ē Critobolus: Hermogenes cū aspiratiōe principii: Ctesipus cū. & exilib⁹ in eadē syllaba: Epigenes cū. i. latino: qui oēs fuere Socratis filii.
- C** ritobolus absq; aliqua aspiratiōe & unico. l. scribit⁹: fuit medicus. De quo Pli. li. vii. natu. histo. iquit: magna & Critobolo fama ē extracta Philippi regis oculo sagitta: & citra deformitatē oris curata orbitate luminis hunc ego Socratis filium fuisse puto.
- C** ritheis prima cū. c. exili & i. latino: ultima cū. th. aspirato & i. latio similiter scribit⁹: fuit matris Homeri nomen: ut scripserunt Herodo. & Plutarchus aliiq; nōnulli.

- C**rocylus cum. c. exili & y. græco atque duplicato. l. scribitur: fuit uiri atheniensis nomen. De quo nonnunquam Plutarchus meminit.
- C**roesus cum. c. exili & ce. diphthongo atque simpli. s. scribitur: fuit Alyattis filius ultimus lydororum rex: prius quidem felicissimus: sed postremo in infelicitate tractus: & a Cyro superatus: cum miserabiliter regnum perdidisset ad miserabiliorem uitam coactus fuit. De quo Herodotus li. histo. i. Et similiter Iustinus li. i. persecuti sunt omnia. unde ait Ouidius li. iiii. de ponto: Diuitis audita est: cui non opulentia croesi. Nempe tamen uitam captus ab hoste tulit.
- C**rocus absque aliqua aspiratione scribitur: fuit teste Plinio li. xvi. naturalis histo. adolescens: ob cuius amorem Similax uirgo in eius nominis fruticem conuersa est: ut in ea dictione uidebimus. Et ipse similiter in florem sui nominis ab Ouidio conuersus ponitur li. xiiii. metamorpho. Alii uero crocum dictum putant a coryco ciliæ oppido: quod a Solino summe laudatur: & melior cæteris in usu medicinae teste Dioscoride copitur. Quare ut de excellentiori ait Martialis in epigramatibus: Quod de corycio quæ uenit aura croco. & inde croce: ut Virgilius li. georgi. i. Nonne uides croceos ut tmolus odores: India mittit ebur. De quo in dictione tmolus habebitur.
- C**rocodylus cum. c. exili utrobique & i. latino atque unico. l. scribitur: animal est quadrupes: quod nilis gignit: sic dictus quia crocei est coloris: cuius forma fere per omnia draconea uidetur. Et noctem totam agit in aquis: diei uero maiorem partem quiescit in humo. oua quasi anserina edit: quæ uicissim mas & foemina in terra fouent. Et ut ait Herodotus li. histo. ii. hic omnium quas nouimus bestiarum ex minimo maximus fit. Nam pullus iuxta ouis quantitatem nascitur: qui cum ad cremetum peruenerit: fit septem & decem cubitorum: & adhuc maior: imo ut scribunt Plinius & Solinus reperitur frequenter. xx. cubitorum. Et aliquos refert Plinius ratos esse: quæ diu uixerint suscipere sermenta: cum longo tempore uiuat. Estque armatus dentibus & unguibus. Tantaque superioris partis cutis duricie: ut quæuis tergo percussus ictu fortium tormetorum non lædatur: Inferioris uero ut dixit Seneca li. iiii. de quaestibus naturalibus mollis est: habet oculos suos. Et obtuse in aqua sed in terra acutissime uidet. Derinetque dentes magnos ad corporis proportionem: quos ut ait Apulegius li. i. de Magia innoxio hiatu ad purgandum prebet. Et ut etiam testatur Herodotus. menses. iiii. quæ magis hyemales sunt: nihil comedit. & sola bestiarum linguam non habet.
- C**rocyla absque aspiratione & y. græco scribitur: insula nonnunquam ab Homero ponitur: quæ ab aliis communiter coryra dicitur: ut in ea dictione uidebimus.
- C**rocylus cum. c. exili utrobique & y. græco: atque unico. l. scribitur: nomen ponitur pastoris a Theocrito.
- C**rotalum absque alia aspiratione: & unico. l. scribitur: instrumentum est musicum: quo utebantur ægyptii in celebritatibus deorum: ut ostendit Herodotus li. histo. ii. de quo Virgilius in copla inquit: Copla syrica caput graia redimita mitella: Crispum sub crotalo docta mouere latus. i. ad sonum eius instrumenti docta quæ moliter saltare: & ut puto a κρότων quod est pulso deducitur: & cum etiam apud græcos quosdam pro plastro positum coopererim: ab ea soni uoce cognomen accepisse existimo.
- C**rotone absque aliqua aspiratione scribitur: ciuitas est calabryæ: de qua Ouidius li. xv. metamorpho. scripsit: ubi ait: Nec in hospita tellus Crotonis. Et inde crotonita ille dicitur: quæ ex ea originem traxit.
- C**hromaticus prima cum. ch. aspirato: & reliquæ sine aspiratione scribuntur: ille sane dici consuevit: qui nulla uerecundia colorem mutat. Nam χρωμα apud nos colorem indicat: & magis ad uerbum coloratus dici potest.
- C**hromius cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: uir fuit argiuus: ut ostendit Herodotus li. histo. i. similis scribitur ab Homero li. iliados. ii. & xi. odysseæ: filius Nelci & frater Nestoris. Alius fuit Priami filius: quæ teste Homero li. v. iliados: Diomedes interemit in bello.
- C**romna cum. c. exili & m. ante. n. scribitur: est urbis nomen.
- C**hronus cum. ch. aspirato scribitur: & tempus atque Saturnum apud antiquos græcos indicat. Moderniores uero quidam illorum grammatici: ut differentiam inter illos designent: cum denotare tempus uolunt cum ch. aspirato scribunt: eum uero Saturnum per. c. exile: hoc est sine aspiratione describunt. Sed antiquos ex his quæ dicimus imitandos censemus. Saturnus igitur ut testis est sacra Euemeri historia: quam ille ex titulis & sacris inscriptionibus contexit: Cæli fuit filius ex Vesta & frater Titani: Opemque sororem duxit uxorem. Titan uero qui maior natu erat: postulat ut ipse regnaret. Quod ubi Vesta eorum mater: & sorores Ceres atque Ops persenserunt: suadent Saturno uti de regno ne concedat fratri: eo quod Titan facie deterior esset quam Saturnus. Quod ubi Titan perpendit: concessit ei ut regnaret. Sed hoc cum Saturno firmato foedere: ut si quis liberorum uirilis sexus ei natus esset necaretur. Id eius rei causa fecit: ut ad suos natos regnum rediret. Itaque qui primo Saturno natus est filius necatus est. Deinde posterius nati sunt gemini Iuppiter atque Iuno. Sed Iunonem solum Saturno in conspectum dedere. Iouem uero clam abscondentes: Saturno inscio educandum dederunt. Item Neptunum clam Saturno Ops parit: eumque claculum abscondit. & cum deinde pareret Plutonem & Glaucam: illa patri ostensa claculum Pluto seruat. Glauca deinde puam emoritur.

Quod cum Titan postea rescuiss; nouissetq; Saturno iā uirilis sexus filios supesse ductis secū filiis q; Titan
 ni uocabant: Saturnū & Opem cōprehendit: & muro illos circū agit: custodiāq; apposuit. Hoc cum eorū
 filius Iuppiter cognouisset: ueniens cū magna cretēsiū copia Titanū atq; filios expugnauit: parentes uin
 culis exemit: & patri regnum restituit: ipseq; in cretam remeauit. Sed cū deide Saturnus forte admonit⁹ eēt
 ut a Ioue caueret ne eū regno expelleret: effugiendi periculi gratia: Ioui filio insidias tendebat. Quod cum
 Iuppiter p̄sensisset: patrem fugauit & regnum sibi uindicauit: misitq; armatos q; illum p̄ oēs terras p̄sequē
 tes aut cōprehenderent aut necarēt. Saturnus uero cū diu errasset: uix i Italia locū quo lateret iuenit. hæc
 ex sacra historia dicta sunt: quam teste Lactantio interpretat⁹: & secutus est Ennius noster. Sed exceptus Sa

turnus a Iano: ut dixit Virgilius li. aenei. viii:

Is genus indocile & dispersum montibus altis

Composuit: legesq; dedit latiūq; uocari

Maluit: his quoniam latuisset tutus in oris.

Et ut dixit Ouidius libro fastorum primo:

At bona posteritas puppem formauit in aere:

Hospitis aduentum testificata dei. Verū q̄ Italia ipsa inferior est q̄ gr̄acia: in qua mōs est olympus finxerūt

poetæ illum ab æthereo olympo ad Italiam deuenisse: dicente Virgilio præfato loco:

Primus ab æthereo uenit saturnus olympo:

Arma iouis fugiens: & regnis exul adeptis.

Sed ut in eodem libro dixit Oui. Ante perrato falcifer orbe deus. Nam falcifer dicebat q̄ italica prim⁹ uitē

putare ostendit: dicente Virgi. li. aenei. vii. Vitifator curuam seruās sub imagine falcē. Et cū ea loca ubi re

gnabat Ianus: & susceptus fuerat Saturnus iuxta mare: quod dicit inferū sint disposita: dixerūt poetæ illuz

apud inferos relegatū fuisse: dicente Oui. libro metamorpho. primo:

Postq; saturno tenebrosa in tartara misso

Sub ioue mūdus erat: subiit argentea ples.

Nam ut in eodē loco ait. Aureaq; ut phibēt illo sub rege fuere Sæcula. Verum si subtilius rem ipsam cōtem

plemur: Saturnus ut gr̄aco uocabulo significat. tempus ē quod p̄fecto a cælo ortum ducit: eūz nihil aliud

tēpus ipm q̄ cælestis motus mēsurā a philosophis diffiniri soleat. Itaq; cū oia tpe intereant: quæ aliquando

orta sunt: satis prudenter finxerūt poetæ illum etiam natos suos oēs deuorare solitū: cū oia tpe cōsumerentur:

ut uidebimus in dictione deus. Quāobrem dicebat Balbus apud Ciceronē li. ii. de natura deorum Sa

turnum ideo dici: q̄ saturatur annis.

Chronica priā cū. ch. aspirato: penultima cū. i. latino: & ultima cū. c. exili scribit: p̄prie a nostris dici possunt

tpalia: cū deriueta χροῖος: quod est tps. Quare ānales latine traduci cōsueuit: & ide chronismos: quod ē

tēporalitas siue mōra: ut dixit Hieronymus i Osee: q; etiā utitur uocabulo synchroii. i. contēporanei.

Crumena absq; aspiratiōe scribit: significatq; loculum. Nam deducit a κρεμῶ uerbo gr̄aco: qd ē suspēdo

q̄ plerūq; suspensa gestatur. Alii uero p. ch. aspiratum scribūt: & trahi uolūt ἀπό του χρηματος: quæ ē

pecunia. Iuue. in satyra Atticus eximie: Quis enim te deficiēte crumena. Et crescēte gula manet exitus? Cru

menam posuit p̄ pecunia: hoc est cōtinens p̄ cōtento: metonymia est.

Cteatus cū. c. sequente. t. i. eadē syllaba: & absq; aliqua aspiratiōe scribit: fuit teste Homero li. iliados. ii. uir

peloponēsius: pater Amphimachi: unus ex gr̄acorū ducibus: q; uenerūt ad troiam.

Ctesias cū. c. sequēte. t. in eadem syllaba: & absq; aspiratiōe atq; i. latino scribit: fuit orator siculus q; & Co

rax sæpe referunt a Cicerone: & putant primi q; præcepta dicendi scripsere.

Ctesippus cū. & exilibus i eadem syllaba atq; i. latino & duplicato. p. scribit: fuit Socratis fili⁹: de quo supra

uidimus in dictione Crito.

Cthesiphon cum. & exilibus: & unico. s. atque. i. latino scribitur: fuit atheniensis pro quo Demosthenes ora

tionem scripsit.

Cteticon absq; aliqua aspiratiōe & i. latino scribit: dicitur a nostris possessiuum.

Cuma cū. c. exili & unico. m. scribit: ubi. y. gr̄acum quod apud gr̄acos erat: in. u. nostrū cōuersum fuit: urbs

est cāpaniæ p̄pe baias ad tyrrhenum mare humili colle sita: quā teste Liuiō li. viii. ab urbe: ueniētes a chalci

de urbe euboia ad nouas quarendas sedes primit⁹ cōdiderunt: dicente Virgi. li. aenei. vi. ubi de Dædalo lo

quitur: Chalcidicaq; leuis tādē supastitit arce. Iuxta quā p̄pinquus ē subterraneus thalamus Sibyllæ: ua

ticinatricis: quæ cūm Erythrea eēt ut Aristoteles dixit: ab italica cumana dicta fuit.

Curetes absq; aliqua aspiratione scribit: populi fuerūt cretæ: q; una & corybātes infantem Iouē aluere. Sed

cū tēporis successu religionē p̄phanarent: ab ipō ioue ibrū⁹ deleti sunt. Quoz tēpla cū deide Iuppiter ua

cua & sine honore cōspiceret: ex fungis pluuiā natis illos restituit: dicente Oui. li. metamor. iiii. Largoque

fatos curetas ab imbri. Sunt & alii eiusdē nominis populi ætolis cōuicini: q; teste Homero lib. ix. iliados: in

oratiōe Phœnicis cū ipsis ætolis bellū gessere. Alios dixit Lucanus li. iii. feroces populos in dalmatia. Quos

alut adriaco tellus circūflua pōto. Apud quos. M. Antoni⁹ fuit a pōpeianis clauus cū magno ipsi⁹ discrimie.

Acia cum